

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS41945	ImageGroup:	I8LS41953
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གནས་སྡངས། 2011 ལོའི་ལོ་འཁོར་སྟོན་ཐོ། bod nang gi 'gro ba mi'i thob thang gnas stangs/ 2011 lo'i lo 'khor snyan tho/
Author:	n/a
Descriptor:	copy made from LTWA collection, Acc.No.D32675
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	Dharamsala
Publisher:	Tibetan Centre for Human Rights and Democracy
Date:	2011
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

མུ་མེད་

བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁུངས་

D32675

བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གནས་ཁུངས་།

༡༩༩༩ ལོའི་ལོ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱུ་།

བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་ཁྱུས་ཀྱི་གནས་ཁུངས་།

Tibetan Centre for Human Rights and Democracy

བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་འདི་ནི་བྲིམས་མཐུན་གྱི་དེབ་
སྐྱེལ་བྱས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡིན། ལས་ཁུངས་འདི་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོའི་ཟླ་
༡ ནང་དབུ་བརྟེན་ཏེ་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས་ལ་རྒྱས་ཐོན་གྱིས་ཉམས་ཞིབ་
དང་དོ་འཁྱར་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སློབ་ཆོགས་ནང་མང་གཙོ་དང་། འགྲོ་
བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སོག་ལས་གཞི་སྤེལ་གྱི་ཡོད།

བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་གིས་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས་སྐོར་ལ་ཟླ་རེའི་གསར་ཤོག་དང་། ལོ་རེར་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
གི་སྐོར་གྱི་སྒྲན་ཐོ་གསར་འཛོད་གསལ་བསྐྱགས། དམིགས་བསལ་སྒྲན་ཐོ་སོགས་དབྱིན་བོད་གཉིས་
ཀྱི་སོག་ནས་འདོན་སྤེལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་
འདྲ་མིན་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་ཚུལ་ང་
དག་ཅན་ནམས་རྒྱལ་ཆོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལས་འཛིན་ལྷན་ཆོགས་སོགས་སུ་བྱུང་བོད་བྱེད་
བཞིན་ཡོད།

བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སློབ་ཆོགས་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མང་གཙོ་སྐོར་ལ་ཟབ་སྦྱང་། འགྲོ་
སྤང་ཆོགས་འདུ་སོགས་གོ་སྐྱོད་བྱུང་བ་མ་ཟད། ལོ་མང་རིང་རྒྱུ་བཅོན་ཁང་ནང་སྤྱད་སྦྱོང་བཞིན་
པའི་བོད་མི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་ནམས་ལྷུང་དུ་སྦོད་བྱོལ་ཆེད་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་
སྤེལ་བཞིན་ཡོད།

For copies of any report and/or more information, please contact:

Tibetan Centre for Human Rights and Democracy
Top Floor, Narthang Building, Gangchen Kyishong
Dharamsala 176215, H.P. India
Telfax: +91-1892-223363/225874
www.tchrd.org, e-mail: office@tchrd.org

བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Class No:

Acc. No. D:32675

LTWA (Manuscript)

DHARAMSALA. H.P.

བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས།

༡༩༡༡ ལོའི་ལོ་འཁོར་སྐྱོད་ཐོ།

བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་།

དཀར་ཆག

སྟན་ཐོ་མདོར་བསྟུས།.....5

སྤྱི་མང་དང་ཆབ་སྲིད་སྐབ་ཐང་།.....22

གང་ཕྱང་འཁྱུ་བཟུང་།.....31

མནར་གཅོད།.....53

དང་བདེན་མིན་པའི་བྲིམས་ཆད།.....59

ཆོས་དད་རང་དབང་།.....74

༡༠༡༡ ལོར་རང་ལྷན་མེར་བསྟེགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཞི་ཚོལ་གནང་
མཁན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས།.....91

དབྱུང་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་ཁག་།.....100

ཕྱི་ལོ་༡༠༡༡ ལོ་ངོ་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས་སྐད་ཅོག

༡༠༡༡ ལོ་ནི་རྒྱ་གཞུང་གིས་མ་མཐུད་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་མང་གི་ཆབ་སྲིད་ཐོབ་ཐང་
དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར། རིག་གཞུང་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྟོག་རྟེན་ཆབ་སྲིད་
མ་མཐུད་གཏོང་བཞིན་པའི་ལོ་ཞིག་ཡིན། ལོ་ངོ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ནང་བོད་
ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐངས་ལྔ་པའི་ཐོག་གཏན་འབེབས་
བྱས་པའི་སྤྱི་དབུས་དང་། དུ་ཐབས་ནམས་སྟོ་ཀུན་ནས་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱེལ་དང་།
བོད་འདི་འཕུར་མཆོངས་ལྔ་བུའི་འཕེལ་རྒྱས་དང་ཡུན་རིང་བདེ་འགོད་ཡོང་བའི་
དམིགས་ཚད་གཞིར་བཟུང་བོད་མིའི་ཐོག་རྒྱུད་རྟེན་ཆ་བྱས་དང་། དམ་པག་དོད་མ་
གྱི་མ་ལག་སྤྱི་གཞི། དུ་ཐབས་སོགས་གཅིག་རྒྱུ་གཉིས་མཐུད་དུ་སྟེལ་ཏེ་བོད་
མིའི་གཞི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྟོག་རྟེན་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ལོད་པ་
མ་ཟད། བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐབས་དང་མི་འཚམས་པ་དང་། བོད་མིའི་མདོན་
འདོད་དང་མི་མཐུན་པའི་སྤྱི་དབུས་དང་དུ་ཐབས་བོད་མིའི་ཐོག་བཅན་འགེལ་བྱས་
པའི་འོག་བོད་མི་ཚོ་ཁྱུ་མཐུགས་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་ཀྱིས་ཞི་ཞོལ་
ལས་འགེལ་གཅིག་རྒྱུ་གཉིས་མཐུད་དུ་སྟེལ་བའི་མི་ནམས་ཏང་བསང་དགོས་པ་
དང་། རྩོ་སྟོབས་དང་སྦྱོར་སྤྱོད་ཅིག་ཅར་བྱུང་བའི་ལོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

“རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ནང་གཏན་འབྲེན་ཞུ་དགོས།” “བོད་ལ་རང་དབང་དགོས།
” “ང་ཚོར་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དགོས།” “ང་ཚོར་ཆོས་དད་རང་དབང་དགོས།”
“བོད་ཁ་བ་ཅན་ལ་རང་དབང་རང་བཅན་དགོས།” ཞེས་པའི་འབོད་སྒྲུ་སྟོན་ཅིང་
། རབ་ཏུ་འབར་བའི་མེ་ལྷེའི་ཁྲོད་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཏེ་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཞི་ཞོལ་
གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ ༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་གཤིན་འགོན་གྱི་ཡུ་ཐུན་
ཚོགས་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་ཀྱིས་ཞི་ཞོལ་གནང་སྟེ་རྒྱུན་འདས་སུ་སྐྱུར་པ་
དང་། ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་རྟུ་ཉ་མཆོད་གོན་གྱི་ཡུ་ཆེ་དབང་ལོ་རྒྱུས་རྟུ་

བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་སྒོ་བ་ཐང་གི་གནས་སྐབས།

རྫོང་གྲོང་བརྒལ་དུ་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གྱིས་ངོ་ཚྏལ་གནང་ལྟེ་རྒྱུན་འདས་སུ་
 བྱུར་ཡོད། ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་གཟི་དགོན་གྱི་ཤུ་སྒོ་བཟང་སྐལ་བཟང་དང་། སྒོ་
 བཟང་དགོན་མཆོག་གཉིས་གྱིས་མཉམ་རུབ་སྟོག་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གྱིས་ཞི་
 ཚྏལ་གནང་ལྟེ་ད་ལྟ་ཁོང་གཉིས་སྐྱབ་ཁང་དུ་གནས་ཡོད་ཅིང་། ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡
 ཉིན་གཟི་དགོན་གྱི་ཤུ་སྐལ་བཟང་དབང་ཕྱག་གིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གྱིས་ཞི་
 ཚྏལ་གནང་ལྟེ་ད་ལྟ་སྐྱབ་ཁང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢ ཉིན་གཟི་དགོན་
 གྱི་ཤུ་བྱུར་ཚེས་འཕེལ་དང་། མཁའ་དབྱིངས་གཉིས་གྱིས་རྫོང་གྲོང་བརྒལ་དུ་
 རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གྱིས་ཞི་ཚྏལ་གནང་ལྟེ་མཁའ་དབྱིངས་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༤ ཉིན་
 འབར་ཁམས་སྐྱབ་ཁང་དུ་རྒྱུན་འདས་སུ་བྱུར་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༡
 ཉིན་ཚེས་འཕེལ་ཡང་རྒྱུན་འདས་སུ་བྱུར་ཡོད། ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་རྫོང་གྲོང་གིས་
 སྟོག་ཏུ་གཟི་དགོན་གྱི་ཤུ་བྱུར་ནོར་བུ་དག་འདུལ་གྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གྱིས་
 ཞི་ཚྏལ་གནང་ལྟེ་ད་ལྟ་འཆི་གསོན་གནས་སྤངས་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ་པར་གནས་ཡོད་
 ཅིང་། ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་རྫོང་གྲོང་མ་མའི་བཅུན་དགོན་གྱི་བཅུན་མ་བསྟན་
 འཛིན་དབང་མོས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གྱིས་ཞི་ཚྏལ་གནང་ལྟེ་རྒྱུན་འདས་སུ་
 བྱུར་ཡོད། ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་དཀར་མངོས་དགོན་གྱི་ཤུ་སྒོ་བཟོ་རིང་གིས་རང་
 ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གྱིས་ཞི་ཚྏལ་བྱས་ཏེ་སྟོག་ཉིན་འོག་གནས་ཡོད། ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡
 ཉིན་རྟུ་རྫོང་བྲག་དཀར་ཚོས་སྤིང་བཅུན་དགོན་གྱི་བཅུན་མ་དཔལ་ལྷན་ཚོས་མཆོ་
 ལགས་གྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་ཏེ་ཞི་ཚྏལ་གནང་རྗེས་རྒྱུན་འདས་སུ་བྱུར་ཡོད།
 ༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་ཤུ་རྫོང་བོད་རང་སྤྱོད་ལྟངས་ཆབ་མདོས་ཁུལ་
 ཆབ་མདོ་རྫོང་ཁོངས་སུ་བོད་མི་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ལུ་བ་ཞིག་གིས་ཀམ་ཤང་
 དུ་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་ཚྏལ་གནང་ལྟེ་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༦ ཉིན་
 ཆབ་མདོའི་སྐྱབ་ཁང་ཞིག་ནང་རྒྱུན་འདས་སུ་བྱུར་ཡོད། ༡༠༠༩ ལོའི་ཟླ་ ༡ ཚེས་
 ༡༢ ཉིན་རྫོང་གྲོང་དུ་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གྱིས་ཞི་ཚྏལ་གནང་མཁའ་གཟི་དགོན་
 གྱི་ཤུ་བྲག་འཕེལ་ཡང་ཉིན་རྟོག་པས་རྒྱང་པར་མེ་མདའ་བརྒྱབ་ནས་བཅུན་འཁྱིད་
 བྱས་རྗེས་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་བྱུར་ཡོད།

བོད་མིའི་ཞི་ཆོལ་ལ་ཁྲག་དྲི་བོ་བའི་དྲག་གནོན་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་དང་།
 རིག་གཞུང་སྤང་སྟོབ་དང་གོང་འཕེལ། ཁོར་ཡུག་སྤང་སྟོབ། བསམ་ཚུལ་བྱིར་
 སྟོན་པ། ཚུམ་ཡིག་འབྲི་བ། ལྷ་གཞུས། ཆོས་ལུགས་དད་མོས་དང་རྒྱུན་གཏན་གྱི་
 ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྟོབ་ཅན་པར་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ནས་དྲོགས་གཞི་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་
 ཉེས་མིང་འདྲ་མིན་བཏགས་ཏེ་གང་བྱུང་འདྲུ་བབྱུང་བྱེད་པ་དང་། གར་སོང་ཆ་མེད་
 དུ་རྒྱུར་པ། མི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་མནར་གཅོད་གཏོང་བ། དང་བདེན་མིན་པའི་
 ཁྲིམས་ཆད་ལྗེད་པོ་གཅོད་པ་སོགས་བོད་མིའི་ཐོག་རྩལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆ་ནན་གཏོང་བའི་
 ལས་འགུལ་གཅིག་རྒྱུ་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་སྒྲེལ་བ་དང་། བོད་མིའི་མངོན་འདོད་
 དང་བོད་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་མི་འཚམ་པའི་བྱ་ཐབས་དང་། སྲིད་བྱས་ལག་བསྟར་
 རྒྱགས་ཆར་བྱེད་པ། བོད་མིའི་འགྲོ་འོང་ལ་དམ་དྲག་ ཆོས་དད་རང་དབང་ལ་ཆོད་
 འདྲིན་དང་བཀག་སྟོམ། བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་བསྟོན་གནས་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་དམིགས་
 བསལ་དམ་དྲག་དང་དོད་མ་བྱེད་རྒྱགས་ཆེ་ཅུ་བཏང་སྟེ་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་གཞི་མང་
 དག་ཅིག་གཏན་འབེབས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
 ཐང་གི་དམ་ཡིག་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཆ་ན་༡༩༩༨་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩི་བཀྲར་
 དང་འགན་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་འཁོད་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་ཐོག་བོད་ནང་བོད་མིའི་
 འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་སྤང་སྟོབ་དང་འགན་ལེན་མི་བྱུང་པར་གནས་ཡོད།

༡༠༡༠ ལོའི་རྒྱ་ ༡ ཆོས་ ༡༥ ནས་ ༡༠ བར་པེ་ཅིང་དུ་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་
 བཞུགས་མོལ་ཆོགས་འདུ་ཐེངས་ལྔ་པ་སྐོངས་ཆོགས་བྱས་པ་དང་། ཆོགས་འདུའི་
 ཐོག་བོད་འདི་འཕུར་མཆོངས་ལྟ་བུའི་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བ་དང་། ཡུན་རིང་བདེ་
 འཁོད་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུའི་སྲིད་བྱས་དང་བྱ་ཐབས་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་ཅིང་
 ། བོད་ནང་སྤར་བས་རྩལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆ་ནན་གཏོང་རྒྱ་དང་། བཟན་ལྷིང་
 མེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་མཐའ་དག་གཙང་བཤེར་དང་། དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་རྒྱལ་གཅིས་
 རིང་ལུགས་དང་ཁྲིམས་ལུགས་དེལ་བསྐྱགས་སྟོབ་གསོ་གཏོང་ཟབ་དུ་སྒྲེལ་རྒྱ་དང་།
 དགོན་སྡེའི་ལས་དོན་དང་། ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྟོབ་མཐའ་དག་ཁྲིམས་ལྟར་དོད་མ་བྱེད་

བོད་ནང་གི་འགོ་བཅིའི་ཚོལ་ཐང་གི་གནས་སྐབས།

ལྷགས་ཆེ་ཅུ་གཏོང་རྒྱ་སྟགས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྟག་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་
 བདུན་དང་། འགན་སྲུང་བཞི་བཅས་བཏོན་ཡོད། ༡༠༡༠ ལོའི་རྒྱ་ ༤ ཆེས་ ༡༠་་་་
 ༡༡ ཉིན་གཉིས་རིང་གྱི་བདེ་ལུས་ལྷ་སར་བོད་རྒྱུངས་དང་ཞིང་ཆེན་བཞིའི་བོད་ལུས་
 གྱི་གྱི་བདེའི་ལས་དོན་ཆོགས་འདུ་སྐོང་ཆོགས་བྱས་ཏེ་ཁ་བལ་ལ་ངོ་རྒྱལ་བྱེད་པའི་
 འཐབ་ཚིང་ཆེད་དོན་ལས་དོན་ལྷགས་སྟོན་བརྒྱབ་དགོས་པ་དང་། གྱི་ཆོགས་བདེ་
 འངགས་འགོག་སྲུང་མ་ལག་འཇུགས་སྟོན་ལ་ལྷགས་སྟོན། མཐའ་མཆམས་ཆོད་
 འཛིན་དང་འགོ་འོང་དོད་མ་ལ་ལྷགས་སྟོན། དེ་བཞིན་སྒྲིག་ཆས་དང་། ལག་ཅུལ་
 གྱི་བདེའི་ཆ་འཕྲིན་སྟགས་ལ་ལྷགས་སྟོན་བརྒྱབ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་བཀོད་སྒྲིག་
 བྱས་པ་དང་། ༡༠༡༠ ལོའི་རྒྱ་ ༤ ཆེས་ ༡༤་་་་ ༡༥ ཉིན་གཉིས་རིང་གྲུང་དབྱང་
 འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་འཁྱུར་ལུས་གཞིས་ཀ་ཅེར་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་དགོན་སྡེའི་
 ལས་དོན་སྐོར་གྱི་ཆོགས་འདུ་འཆོགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་དོན་ཅུང་གིས་
 ༡༠༡༠ ལོའི་རྒྱ་ ༩ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་དགོན་སྡེའི་དོད་མ་བྱ་
 ཐབས་ཞེས་པ་དོན་ཆེན་ ༤༤ ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ་རྒྱ་ ༡༡ ཆེས་ ༡ ལས་དངོས་སུ་
 ལག་བསྟར་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ཡོད་ཅིང་། སྒྲིག་གཞི་འདི་དག་གིས་བོད་བརྒྱད་ནང་
 བསྟན་དགོན་སྡེར་གཅིག་འཁྱུར་གྱི་དམ་དྲག་དོད་མ་དང་། ཆོད་འཛིན། ལྷག་པར་
 དུ་བོད་ནང་དགོན་སྡེ་ལག་གི་དགོན་བདག་གམ་བོད་ཕྱི་ལོགས་སུ་བཞུགས་པའི་སླ་
 ཆེན་ལག་དང་དགེ་བཤེས་སྟོབ་དཔོན་སྟགས་ཀྱི་དགོན་པ་དང་དགོན་བདག་དབར་
 གྱི་འབྲེལ་བ། སླ་མ་དང་སྟོབ་མ་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བཟོ་བའམ་བཀག་སྟོམ་
 བྱས་ཡོད།

བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དང་ཟུ་བཙུན་ལ་དོད་མ་བྱེད་ལྷགས་གཏིང་ཟབ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་
 པ་དང་། དགོན་སྡེ་ལས་དོན་དང་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྟོ་མཐའ་དག་ལ་ཁྲིམས་སྟག་
 དོད་མ་བྱེད་པའི་སྒྲིག་གཞི་མ་ལག་འཇུག་ཆང་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྟོ་
 ལག་ལ་ཆོག་མཆན་སྟོད་པའི་ལམ་ལུགས་ལྟར་དོད་མ་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་ཅུ་བཏང་ཡོད།
 བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ལག་ནང་ཟུ་བཙུན་ལ་རྒྱལ་གཅིས་ཆོས་གཅིས་དང་། ཁྲིམས་
 ལུགས་འི་ལ་བརྒྱགས་སྟོབ་གསའི་ལས་འགུལ། དེ་བཞིན་དགོན་སྡེ་དང་ཟུ་བཙུན་ལ་

དོ་དམ་དང་། གཙང་བཤེར་བྱེད་ཆེད་འཆམ་མཐུན་མིག་དཔེའི་དགོན་པ་དང་རྒྱལ་
གཅེས་ཁྲིམས་སྤྱང་གི་ཕྱོད་ཐོན་གྱི་ལས་འགུལ། ཅེ་ག་རྒྱལ་ ཡོད་པ་དགའི་
ལས་འགུལ་བཅས་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་ཆ་ཆ་ལྷན་ལྷན་གྱི་སྒྲེལ་འགོ་འཁུགས་
ཡོད་པ་དང་། གྲྭ་བཙུན་ཆོར་རྩ་ལའི་རུ་ཆོགས་ངོ་ཚྏ་ལྟེན་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་ལ་
ཐེ་བྱས་མི་བྱེད་པ། ཟིང་ཆའི་ནང་འཇུག་ཞུགས་མི་བྱེད་པ་སོགས་ལ་མ་མཐའི་འཆོ་
བ་འགན་ལེན་བྱེད་རྒྱ་དང་། རྒྱས་གསོའི་འགན་བཅོལ་གྱི་སྐབས་སྤྱོད་རྒྱ་སོགས་
གཏན་འབབས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་རྒྱ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་རང་སྲོད་སྡེ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་རྒྱུད་ཡོངས་
སྤྱི་འཆམ་མཐུན་མིག་དཔེའི་དགོན་སྡེ་དང་། རྒྱལ་གཅེས་ཁྲིམས་སྤྱང་གི་ཕྱོད་ཐོན་
གྲྭ་བཙུན་དཔྱད་འདེམས་བྱེད་རྒྱའི་ཆོགས་འདུ་ཞིག་ལྟ་སར་སྤྱོད་འཆོགས་བྱས་ཡོད་
ཅིང་། རྒྱུད་གོའི་བོད་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན་བྱ་བའི་གནས་ཚུལ་སྒྲེལ་བར། འདི་ལོ་ནས་
བཟུང་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་མིག་དཔེ་དགོན་པ་དང་ཕྱོད་ཐོན་གྲྭ་བཙུན་གྱི་ལས་
འགུལ་སྒྲེལ་རྒྱ་དང་། ས་གནས་ཆོས་དོན་ལས་ཁུངས་དང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་
ཟུར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཙོ་འགན་འཁུར་ཏེ་ལོ་རེར་དཔྱད་འདེམས་ཐེངས་རེར་བྱས་
ཏེ་འཆམ་མཐུན་གྱི་མིག་དཔེའི་དགོན་པ་དང་། རྒྱལ་གཅེས་ཁྲིམས་སྤྱང་ཕྱོད་ཐོན་
གྲྭ་བཙུན་དཔྱད་འདེམས་ལས་འགུལ་སྒྲེལ་བ་བརྒྱུད་རྒྱ་ཆེའི་གྲྭ་བཙུན་གྱི་རྒྱུད་རྩ་མི་
རིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས། ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། སྤྱི་
དམངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གོང་མཐོར་བཏང་སྟེ་རང་འགུལ་དང་ཁ་བྱལ་སྟོབས་ཤུགས་
དང་དབྱེ་མཆམས་ཆོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཁ་བྱལ་གྱི་བྱེད་སྒྲུའི་ནང་མི་བཞུགས་
པ། སྤྱི་ཆོགས་སྤྱིག་སྟོལ་གཏོར་བཞིགས་གཏོར་བའི་བྱེད་སྒྲུའི་ནང་མི་བཞུགས་པ་
རྩ་ལའི་རུ་ཆོགས་ཀྱི་ཁ་བྱལ་གཏོར་བཞིགས་བྱེད་སྒྲུའི་མཐའ་ཆོད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
བྱེད་པ། མས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་ཟུར་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བའེ་འཇགས་སྤྱང་སྲོད་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་སྤྱང་སྲོད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
པ། སྤྱི་ཆོགས་བརྟན་ལྗོངས་ལ་སྤྱང་སྲོད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་དང་། ལོ་
གཅིག་ལ་དཔྱད་འདེམས་ཐེངས་གཅིག་རེ་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་ཁག་གི་ཏང་ཨུད་དང་སྤྱི་

བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་སྒོ་བ་ཐང་གི་གནས་སྐབས།

གཞུང་གི་འཆམ་མཐུན་མིག་དཔེའི་དགོན་སྡེའི་མཆན་སྟོན་སྤྱོད་རྒྱ་དང་། འཆམ་མཐུན་མིག་དཔེའི་དགོན་སྡེའི་གྲ་བཅུན་ཡོངས་ལ་ལག་འབྱར་དང་བྱ་དགའི་དཔུལ་སྤྱོད་རྒྱ། རྒྱལ་གཅེས་ཁྲིམས་སྤྱང་གི་སྟོན་ཐོན་གྲ་བཅུན་ནམས་ལ་ལག་འབྱར་དང་བྱ་དགའི་དཔུལ་སྤྱོད་རྒྱའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཁག་དང་གྲ་བཅུན་ལ་རྩལ་རྒྱུ་དེལ་གཏོང་ཡུལ་ཁ་གཏད་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་སྤེལ་ཏེ་ཡལ་ས་མཆོག་ལ་མཆན་སྟོན་ཞུ་བར་བྱས་པ་དང་། བཅན་ཤེད་ཀྱིས་སློབ་གསོ་དང་ལེན་བྱེད་བར་བྱས་པ། ཆོས་ལུགས་བྱེད་སློབ་ཀྱི་སྒྲིག་སྟེན། དགོན་པར་ཉེན་རྟོག་པ་དང་དག་ཆས་ཉེན་རྟོག་དམག་མི་བཅའ་སྤྱོད་བྱེད་པ། དགོན་སྡེའི་རང་འགུལ་དབང་ཆ་གཞུང་གིས་འཕྲོག་ལེན་བྱེད་པ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དྲྀགས་གཞི་དང་ཉེས་མིང་འདྲ་མིན་བཏགས་ནས་གྲ་བཅུན་འདུ་བཟུང་དང་། ཕྱིར་འབྱུང་། རང་འགུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་ནས་ཐོན་ཐུར་ཁ་ཏ་བསྐབ་བྱ་བྱེད་པ། གཏན་འབེབས་དང་སྤྱིག་གཞི་མང་དག་ཞིག་བཅོས་ཏེ་དགོན་སྡེ་དང་གྲ་བཅུན་ལ་དོ་དམ་བྱུགས་ཆེ་བྱེད་པ་དང་རྒྱན་གཏན་ཅན་དུ་ལྷུར་བཞིན་ཡོད། ༡༠༡༡ ལོའི་ནང་བོད་ནང་བོད་མི་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་གནང་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ཚང་མ་གྲ་བཅུན་དང་གྲ་བཅུན་ལོན་པ་རེད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༥ ནང་ལྷ་སར་བོད་ཞི་བ་བཅིང་འགྲོལ་སྒོ་བ་ནས་ལོ་ངོ་ ༦༠ འཁོར་བ་བཟེར་བར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བའི་ཆོགས་ཆེན་ཞིག་ལྷ་སར་འཆོགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡུལ་ཞི་གཞོན་པ་ཞི་ཆེན་མིང་གི་ཆོགས་གཙོ་བྱས་པའི་ཡུང་དབྱངས་སྟུ་ཆབ་ཆོགས་པ་མི་གངས་ ༥༩ ལྷ་སར་རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་ཆེན་ལ་ཆེད་གཏོང་བྱས་པ་དང་། ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ལྷ་ས་པོ་ཏ་ལ་མདུན་ཐང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་ཆེན་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡུལ་ཞི་གཞོན་པ་ཞི་ཆེན་མིང་གིས་རྒྱལ་གཅེས་འཐབ་ཚུགས་གཅིག་ཡུར་རྒྱན་འཕྲོངས་དང་། སྤྱ་བརྟན། སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་ཆེས་རྒྱ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་གྲོ་བྱས་དང་། སྟོབས་སྤྲུགས་ནམས་གཅིག་སྤྲེལ་བྱེད་

དགོས། ཉང་གི་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་གཞི་ཅའི་མངའ་བྱོལ་སྒྲན་འཁྱོངས་བྱས་
 ཉེ་ཁྲིམས་བཞིན་ཆོས་ལུགས་བྱ་བར་དོད་མ་བྱས་ནས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་ཆོས་
 ལུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གཏན་སྒྲིག་ལམ་སྲུང་སྦྱང་བྱེད་དགོས། རྒྱ་ལའི་འུ་ཆོགས་ཀྱིས་མེས་
 རྒྱལ་ཁ་སྤལ་གཏོང་བའི་བྱ་སྦྱོད་ལ་ངོ་མོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཅོད་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་ཉེ་
 མི་རིགས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཆོགས་ལ་བརྟན་ནས་སྤྱགས་འཕེར་གྱི་རྩས་
 གཞི་འདིར་བ་དང་ཅ་བ་བརྟན་ཚུགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་སྦྱང་དེ་བོད་ཀྱི་བརྟན་མྱིང་ལ་
 གཏོར་བཞིག་དང་མེས་རྒྱལ་གོང་བྱ་གཅིག་གྱུར་ལ་གཞི་འཆེ་གཏོང་བའི་ངན་རྩས་
 མཐའ་དག་ཐལ་བའི་རྩལ་དུ་མཐར་ཐྱིན་པ་སྒྲོགས་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཡོད།

༡༠༡༢ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༡༦ ཉེན་ལྟ་སར་བོད་རང་སྦྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་བརྟན་
 མྱིང་སྲུང་སྦྱོབ་ལས་དོན་གྱི་བརྟན་འཕྲིན་ཁ་པར་ཆོགས་འདུ་སྦྱོང་འཆོགས་བྱས་པ་
 དང་། ཆོགས་འདུའི་ཐོག་བོད་རང་སྦྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་རྩ་ཁྲི་ཁྲེན་གོ་ཡིས། བོད་ཀྱི་སྤྱི་
 ཆོགས་བརྟན་མྱིང་སྲུང་སྦྱོང་བྱེད་པའི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་ལ་
 ངོས་འཛིན་གང་ལེགས་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། བདེ་འཇགས་
 ཀྱི་འདུ་ཤེས། འགན་འཁུའི་འདུ་ཤེས། སེམས་ཁྲལ་གྱི་འདུ་ཤེས་བཅས་ཆེ་ཅུ་གཏོང་བ།
 བརྟན་མྱིང་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པའི་བསམ་སྒྲོ་བརྟན་པོར་འཇུགས་པ། རིགས་
 པ་དང་ས་གསལ་དང་ཉེན་བརྟན་རྒྱུན་གཏོང་སྒྲ་མཐུད་བྱེད་པ། སྤྱགས་འཕེལ་རྩས་
 གཞི་འདིར་བ་དང་ཅ་བ་བརྟན་ཚུགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་སྦྱོད་པ། སྒྲན་ལ་བྱ་སྦྱོད་ཡག་པོ་
 སྤེལ་བ་དང་རང་འགྲལ་དམག་འཐབ་ཡོག་པོ་རྒྱག་པ། ཁ་སྤལ་ལ་ངོ་མོལ་བྱེད་པའི་
 འཐབ་ཅོད་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་བ། སྤྱི་ཆོགས་བརྟན་མྱིང་སྲུང་སྦྱོང་ཏན་ཏིག་བྱེད་པ་
 བཅས་ཀྱི་ཐོག་བོད་ལུན་རིང་བདེ་འཁོད་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
 གཉིས་ནས་འཕྱགས་པ་གནས་ནས་མེད་པ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། སྒྲ་ཅམ་དམ་འཛིན་
 དང་། རྒྱུང་ཅམ་ནས་དམ་འཛིན། མཁྱོགས་ཅམ་དམ་འཛིན། དམ་འཛིན་ཡག་
 པོ་བཅས་བྱ་རྒྱུར་གཞི་ཚུགས་ཉེ་དངོས་སྤྱི་མ་བྱུང་གོང་ནས་ཉེན་ཁ་སེལ་ཐབས་བྱེད་
 པ་དང་བདེ་འཇགས་མེད་པ་དང་བརྟན་མྱིང་མེད་པའི་རྒྱ་ཁྲིན་སྤྱི་ཆོགས་ཐོན་མ་
 ཐག་བསལ་ནས་དོན་ཆེན་དང་དོན་འབྲིང་མི་ཐོན་པ་བྱེད་པ་མ་ཟད་དོན་རྒྱུང་ཡང་

བོད་ནང་གི་འགོ་བཟུང་མེད་མང་གི་གནས་སྐབས།

མི་ཐོན་པ་བྱས་ནས་ཕྱི་རང་ས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་མཐུན་སྦྲེལ་དང་སྤྱི་ཡོངས་བརྟན་
ཉིད་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་དང་བརྟན་ཉིད་སྤྱང་སྦྲེལ་གི་"གཡུལ་འབྲེད་གསུམ་པའི་
"རྒྱལ་ཁ་མཐར་ཕྱིན་ལེན་རྒྱུའི་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཅེས་བརྗོད་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༥ ཉིན་གྲུང་དབྱང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་སྤའི་
རྒྱན་ལས་སྤུའ་ཀྲང་གཞོན་པ་གྲུ་ཕུ་ཕུ་དོན་གྱི་ལྷ་སར་བོད་རང་སྤྱང་ཕྱི་རང་ས་ཡོངས་ཀྱི་འགོ་
འཁྲིད་དང་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ གྲུ་ཕུ་ཕུ་དོན་གྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་
དང་ཡོན་ལས་བྱེད་པ་དང་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་བོད་དང་།
དངོས་འཛིན་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་གྲུང་དབྱང་གི་བཞུགས་མོལ་
ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ལྔ་པའི་དགོངས་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་སྒོའ་དང་བྱ་སྤྱོད་གཅིག་
འཁྱུར་ཡོང་བ་བྱས་ཏེ། ལོ་ལྔ་ཚན་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རིང་གི་བསྐྱར་བཅོས་གོང་འཕེལ་
དང་བརྟན་ཉིད་ཀྱི་ལས་ དོན་ཁག་ཉན་ཉིག་དང་སྤེལ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་དང་། རྒྱ་
ལའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་འཐབ་ཚིང་གནད་དོན་སྐོར་སྐབས་ཁོང་གིས་གྲུང་དབྱང་གིས་རྒྱ་
ལའི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་གཉན་འཁེལ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་གྱུར་མི་སྲིད་ལ་རྒྱ་ལའི་རྒྱ་ཚོགས་
དང་འཐབ་ཚིང་བྱེད་པའི་བྱེད་ཕྱོགས་ཡང་འཁྱུར་མི་སྲིད། ང་ཚོ་དང་རྒྱ་ལའི་རྒྱ་
ཚོགས་དབར་གྱི་འཐབ་ཚིང་ནི་རྒྱས་ལྷན་རིང་བ་དང་རྩོད་རེ་ཆེ་ བ། རྒྱ་ལའི་ངོང་ས་
ཆེ་བ་བཅས་ཡིན་པ་དང་སྐབས་འགར་ཐ་ན་འཐབ་ཚིང་དག་པོ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ ཡོད་
པས། དེས་པར་དུ་རིག་པ་དྲངས་གསལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་འདུ་
ཤེས་དང་འགན་འཁུའི་འདུ་ཤེས། སེམས་ཁུལ་གྱི་འདུ་ཤེས་བཅས་སྤར་བས་ཆེ་རྒྱ་
བཟང་ཏེ་ལྷན་རིང་འཐབ་ཚིང་བྱེད་པའི་བསམ་སྒོའི་གཞིག་དང་ལས་ཀའི་གཞིག་
ཡག་པོ་བྱེད་པ་ལས་སྤྱོད་བསམ་དང་ལྷན་འཛོམས་ཆ་བ་ནས་བྱེད་རྒྱ་མེད། སྤྱི་ཚོགས་
བརྟན་ཉིད་སྤྱང་སྦྲེལ་དང་རྒྱ་ལའི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་འཐབ་ཚིང་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་
གསར་པ་དང་གནད་དོན་གསར་པར་དབྱེ་ཞིབ་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ་དང་། མི་རིགས་
ཁག་གི་མང་ཚོགས་ལ་དམ་པོར་བརྟེན་ནས་སེམས་ཐག་གཅོང་བཅད་དང་མཁྱོགས་
སྤྱར། ལྷལ་ཐག་ཚིང་པོ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བོད་ཀྱི་བརྟན་ཉིད་དང་མེས་རྒྱལ་གོང་
དུ་གཅིག་འཁྱུར་ལ་གཞོན་འཆེ་བའི་གཡོ་འདུས་མཐའ་དག་ཐལ་བའི་རྒྱལ་དུ་

སྒྲིག་དགོས་ཞེས་དང་། ཁོང་གིས་རྒྱ་ཆེད་ཏང་ཡོན་ལས་ཕྱེད་པ་སྒྲིག་འཇུགས་བྱས་
 ཏེ་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་སྲུང་དབྱེད་གི་བྱེད་ཕྱོགས་སྤྱིད་རྒྱས་རབ་དང་རིམ་པ་
 དང་ཁ་ཕྲལ་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཚེད་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་བྱ་གཏོར་རྒྱུད་སྐོར་གྱི་
 བཀའ་སློབ་སློབ་སྦྱོར་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ། ཏང་གི་བྱེད་ཕྱོགས་སྤྱིད་རྒྱས་སྒྲིག་བསམ་
 རྒྱུ་དག་གི་ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་དང་མེས་རྒྱལ་གཅིག་འབྱུར་དང་མི་རིགས་
 མཐུན་སྦྲེལ་གྱི་སྒོ་དཀར་སྲུང་དམག་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེད་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁེ་
 བན་མངོན་འབྱུར་དང་སྲུང་སྦྱོར་བྱེད་པའི་མང་གཞིའི་ཐོག་མང་ཆོགས་རང་བཞིན་
 གྱི་ཁ་ཕྲལ་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཚེད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་སློབ་གསོ་རྒྱག་པ་དང་། ཁ་
 ཕྲལ་ལ་ངོ་རྒྱུ་དང་བརྟན་སྡིང་སྲུང་སྦྱོར་བྱེད་པའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་མང་གཞི་བརྟན་
 བོ་འདིང་དགོས་པ། ཆད་གཞི་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་གཅིག་ཆོས་ལུགས་མི་སྣ་
 མཐུན་སྦྲེལ་བྱེད་པ་དང་རྒྱལ་གཅིག་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་འབྱུར་རྒྱ་ཆེར་བཏང་ནས།
 ཁོང་ཆོས་གོང་འཕེལ་ལ་སྒྲུལ་འདེད་དང་བརྟན་སྡིང་སྲུང་སྦྱོར་ནན་ཏན་པ་འདོན་
 གྱེལ་ཏུར་ཐག་བྱས་ནས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་མང་བ་དང་དབྲུག་ཕྱོགས་སྒོ་བས་ལྷགས་ཀྱི་
 མི་ཏུང་བྱ་གཏོར་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཡོད།

༡༠༡༡ ཡོད་པོ་ ༥ ཆོས་ ༡༡ ཉེན་རྒྱལ་སྤྱིད་སྒྱི་ཁྱབ་གསར་འབྱུར་གཞུང་ལས་ཐེང་
 གིས་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་བཀོལ་བཏང་ནས་ལོ་ངོ་ ༤༠ ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཤ་དཀར་
 ཡོད་དེ་བ་ཅིག་འབྲེམས་སྒྲེལ་གྱིས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་བྲུ་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དང་ཆོས་
 དད་རང་དབང་ལ་གྱུས་བཅི་དང་སྲུང་སྦྱོབ་ཐོབ་སྐོར་དང་། བོད་ནང་ཆོས་ལུགས་
 ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྒྲེལ་ལུལ་ཁག་ ༡༥༠༠ དང་། བྲུ་བཅུན་ཁྲི་ ༤ ༤ ཡོད་པ་དང་། ས་ག་
 རྒྱ་བ་སོགས་སོལ་རྒྱུན་གྱི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒོ་འདྲ་མིན་སྒྲེལ་བཞིན་ཡོད་ཅེས་འཁོད་
 འདུག འོན་ཀྱང་རྒྱ་ ༤ ཆོས་ ༡༠ ཉེན་སྲུང་གོའི་བོད་སྡེ་རས་གསར་སྲུང་བའི་ཐོག་
 བོད་སྡེ་རས་སྲུང་ཁན་ཏང་ཡོན་མི་གངས་ཁྲི་ ༡༠་ལ་ཡོད་པ་དང་། སྡེ་རས་ཡོངས་
 ཀྱི་མི་འབོར་བརྒྱ་ཆ་ ༥་ ༡ % ཟིན་པ་དང་། སྡེ་རས་ཡོངས་སྲུང་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་
 བྱེད་སྒོ་སྒྲེལ་ལུལ་ཁྲི་ ༡་ ༡ ཡོད་པ་རེད། བོད་སྡེ་རས་སྲུང་འདིན་གྲོང་ཆོ་ ༥༡༠༠
 ཡོད་པ་དང་། གཏན་སྡོད་མི་འབོར་མི་གངས་ཁྲི་ ༡༠༠༡༡༤༤ ཡོད་པ་དེའི་ནང་བོད་

བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས།

རིགས་མི་གངས་ཁྱི་ ༡༩༡༦ ༡༤ ༩ ཡོད་པས་བོད་རིགས་ཀྱི་མི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་
༩༠.༩ ༡ % ཟིན་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་གི་བརྗོད་ཚུལ་ལྟར་ན་ཏང་ཡོན་གྱི་གངས་འབོར་
དང་བྱེད་སྒྲེལ་ལུལ་བསྐྱར་ཆད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ནང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲེལ་
ལུལ་ལ་དམ་འགྲུབ་དང་ཆོད་འཛིན་བཀག་སྡོམ་བྱེད་པ་དངོས་ར་འབྲོད་ཐུབ།

ཀྱི་གཞུང་གིས་མཐུན་དེ་བོད་ནང་བོད་མིའི་ཐོག་དམ་འགྲུབ་དང་། བོད་མིའི་མངོན་
འདོད་དང་མི་མཐུན་པའི་སྲིད་བྱས་དང་བྱ་ཐབས་ཁག་བཅན་འགེལ་གྱིས་ལག་
བསྟར་བྱས་པའི་འོག་བོད་མིའི་གཞི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྟོག་རྩལ་ཆབས་
ཆེན་ཐོགས་བཞིན་ཡོད། ལོ་ངའི་ནང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོའི་ནང་ཀྱི་ནག་གཞུང་
གི་དབང་བསྐྱར་ལ་ངོ་ཚྏ་ཀྱི་ལས་འགུལ་རྒྱ་ཆད་མེད་པར་ཐོན་ཡོད་པ་དང་།
སྤྱི་ཡོག་སྤྱི་འགྲེམ། རམ་སྟོན་ཁྲིམ་སྟོན། འདྲ་འཛོམས་སོགས་ཞི་ཚོལ་ལ་འགྲུབ་
གཞིན་བྱས་ཏེ་བོད་མི་མང་པོ་འདྲུབ་བྱུང་དང་། མནར་གཅོད་དབང་གིས་གྱེན་
འདས་སུ་སྤྱར་བའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཐོན་ཡོད།

༡༩༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༦ ཉེན་རྩལ་ནས་རྩལ་འགྱུར་གྱི་ལྷ་སྤྱན་ཆོགས་
ལགས་གྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱོགས་གྱིས་ཞི་ཚོལ་གནང་རྒྱུ་བཞི་པའི་ཆེས་ཤར་
ནས་རྩལ་འགྱུར་དགོན་པར་གྱི་བདེ་ཉེན་རྟོག་པ་དང་འགྲུབ་ཆས་ཉེན་རྟོག་དམག་མིས་
དམ་འགྲུབ་དོ་དམ་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་དགེ་འདུན་པ་འདྲུབ་བྱུང་དང་དགོན་པ་ནས་བྱིར་
འབྱད། དགོན་པའི་མཐའ་སྟོར་གྱི་ལྷགས་རི་མེད་སར་འགྲུབ་ཆས་ཉེན་རྟོག་དམག་
མིས་ལྷགས་འདི་རུ་བ་སོགས་བརྒྱབ་སྟེ་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་དགོན་པའི་ཕྱི་ལ་
འདོན་རྒྱུར་ཡང་བཀག་སྡོམ་ནན་པོ་བྱས་པའི་འོག་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཆོ་
བར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བརྟེན་ས་གནས་མི་མང་གིས་དང་སྤངས་ཐོག་
རྩམ་པ་དང་མར་འཕྱར་སོགས་དགོན་པར་སྤྱུལ་ཏེ་དགོན་པའི་ངོས་ནས་དགེ་འདུན་
པ་རྣམས་ལ་རྩམ་པ་སོགས་བཀོ་འགྲེམས་བྱེད་དགོས་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཆགས་
ཡོད་ལ་དགེ་འདུན་པ་ཚོར་འགྲོ་བསྐྱོད་རང་དབང་གང་ཡང་མེད་པར་འགྲུབ་ཆས་ཉེན་
རྟོག་དམག་མིའི་དམ་འགྲུབ་བཀག་སྡོམ་འོག་གི་དགོན་དེ་ཉིད་བཟང་བཅོན་ལྟ་སྤྱར་
གྱུར་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༤ ཆོས་ཤར་ནས་བཟུང་དཀར་མངའ་ས་ཁུལ་དུ་བོད་མིའི་ཞི་ཁྲོལ་
 རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཐོན་ཡོད་ཅིང་། བོད་མིའི་ཞི་ཁྲོལ་ཆོའི་འདོད་འདུན་ལ་ཅེས་མེད་
 གྱིས་དྲག་གཞོན་ཁོ་ནའི་ལམ་ནས་བོད་མི་ཞི་ཁྲོལ་བར་ཉེས་རུང་དང་། འདྲུ་བཟུང་
 བཅས་བྱས་ཏེ་མཚུགས་པོ་དང་ནན་པོའི་ཐོག་ནས་འདྲུ་བཟུང་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གཅིག་ཅུ་
 ཡང་སོང་མེད་ཀྱང་། བོད་མི་དེ་དག་ལ་ཁྲིམས་ཆད་བཏང་ཡོད་ཅིང་། དཀར་མངའ་ས་
 རྫོང་ཁོངས་ལྷུལ་དགོན་གཉིས་ལ་དམ་དྲག་ཤུགས་ཆེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དཀར་
 མངའ་ས་ཁུལ་ཁྱད་གྱི་རྩུའུ་ཅི་ལི་ཏའོ་མིང་དཀར་མངའ་ས་རྫོང་ཐོག་ཏུ་ལས་དོན་རྟོགས་
 ཞིབ་བྱེད་སྐབས་། ཁ་བལ་གྱི་བྱ་སྡོད་ལ་རུང་རེག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཏོར་རྒྱ་དང་།
 སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་ལྡིང་སྤང་སྟོབ་མཐའ་གཅིག་བྱེད་དགོས་པ།.....སྤྱི་ཚོགས་གྱི་
 བརྟན་ལྡིང་ནུམ་པར་གཏོར་བཞིག་གཏོར་བའི་བྱ་སྡོད་ལ་ང་ཚོས་རུང་རེག་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་གཏོར་དགོས། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་བདེ་འཇགས་ལ་གཞོན་སྟོན་དང་། སྤྱི་པའི་
 བདེ་འཇགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱིག་ལམ་ལ་གཏོར་བཞིག་ མི་རིགས་མང་ཚོགས་གྱི་ཆེ་
 སྟོག་དང་རྒྱ་ཁོར་ལ་གཞོན་འཆེ་གཏོར་བ་བཅས་གྱི་བྱ་སྡོད་ཆང་མར་ཁྲིམས་ལུགས་
 གྱི་ཆད་པ་ལྡིང་པོ་ཐོགས་རྒྱ་རེད་ "ཅེས་དཀར་མངའ་ས་ཉིན་རེའི་ཆོགས་པར་ཐོག་རྒྱ་
 ༥ ཆོས་ ༤ ཉིན་གནས་ཚུལ་སྟེལ་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོ་འགོ་ནས་བཟུང་བོད་རྫོངས་སུ་གཞི་རིམ་འཇུགས་སྐྱེན་ལོའི་བྱེད་སྟོན་སྟེལ་
 ཏེ་ལས་བྱེད་ཁྲི་སྟག་གཤམ་བསྟོད་གྱིས་ལས་འགུལ་སྟེལ་བ་དང་། ལས་དོན་ཚོགས་
 རྒྱུང་གྲོང་ཆོར་བཅའ་སྟོད་གྱིས་ཁ་བལ་དོ་རྟོལ་དང་། བརྟན་ལྡིང་སྤང་སྟོབ། འཕེལ་
 རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་ཅེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་འོག་སྟོབ་གསའི་ལས་འགུལ་དང་། གཞི་
 རིམ་གྱི་སྤྱིག་འཇུགས་སྤྱི་བརྟན་དང་། གསར་འཇུགས་བྱས་པ་དང་། ལས་དོན་
 ཚོགས་རྒྱུང་གི་གྲོང་ཆོའི་དུད་ཁྱིམ་རེ་རེ་སྟོར་གཡེང་དང་སྟོབ་གསའི་ལས་འགུལ་
 སྟེལ་ཡོད་པ་དང་། ཟླ་ ༡༠ ནང་ལས་བྱེད་ཁྲི་གཉིས་གཤམ་བསྟོད་གྱིས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་ལས་འགུལ་སྟེལ་ཏེ་བོད་རང་སྟོང་རྫོངས་ཀྱི་གཞི་རིམ་གྲོང་ཆོ་ཆང་མར་ལས་
 དོན་ཏུ་ཁག་བཅའ་སྟོད་བྱས་ཏེ་སྟོབ་གསའི་ལས་འགུལ་སྟེལ་བ་དང་། ཁྱིམ་ཆང་རེ་
 རེ་བཞིན་འགྲོ་སྟོད་གྱིས་རྒྱ་གཞུང་འགོ་འཁྲིད་མི་རབས་བཞིའི་འདྲ་པར། རྒྱལ་དར་

ཁྱིམ་ཆང་རེར་སྤྲད་དེ་སྤྲད་ཁང་ནང་སྐྱར་བཀའ་ལ་བྱེད་བརྟུག་པ་དང་། དུང་ཆང་ཆང་
མའི་སྒོ་གཞིང་རྒྱ་གཞུང་གི་རྒྱལ་དར་བཀའ་ལ་བརྟུག་ཡོད།

བོད་ནང་ཞི་བའི་སྒོ་གཞིང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་བྱེད་པ་དང་། འདྲ་འཛོམས་བྱེད་པ། སྐད་
འབོད་བྱེད་པ། སྐྱར་ཡིག་འབྲི་བ། གྲ་རྒྱ་བརྒྱུད་བསམ་ཚུལ་བཏོ་སྤྲོད་། དེ་བའི་
བ། སྤྱ་གཞུང་གཏོང་བ། གནས་ཚུལ་རྒྱུ་ལོན་བྱེད་པ་སོགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་
མིའི་སྒོ་བ་ཐང་གི་དམ་ཡིག་ནང་འཁོད་པའི་སྒོ་བ་ཐང་དེ་དག་ལོངས་སྤྱོད་བྱས་པར་
རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལ་གཞོན་སྤོང་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་མགོ་རྒྱུ་སྤོང་པའི་
བྱ་སྤྱོད་སྤོང་བ། རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་མིང་བཏགས་ནས་
འཇུ་བརྒྱུད་བྱེད་པ་དང་། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་མི་ཚོས་ལས་འདས་པའི་མནར་
གཅོད་གཏོང་བ། གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་འགྱུར་བ། ཁྱིམ་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་གང་ཡང་
མི་བརྒྱུད་པར་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆ་ནན་གཏོང་བའི་སྤྱོད་བྱས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱོངས་འོག་ཁྱིམ་
ཐག་ལྷིད་པོ་གཅོད་བཞིན་ཡོད།

བོད་མིའི་ཞི་ཚོལ་ལ་དག་གཞོན་གྱིས་ཁག་ཏད་གཅོག་པ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ཆ་ནན་
གཏོང་བའི་ལས་འགུལ་གཅིག་རྒྱུ་གཉིས་མཐུད་གྱིས་སྤོང་བའི་སྤོང་བའི་ཉེན་རྒྱུ་པ་
དང་། དག་ཆས་ཉེན་རྒྱུ་དམག་མི་སོགས་ཀྱིས་དམ་དམ་དམ་དམ་དམ་དམ་དམ་དམ་དམ་དམ་
འཇིགས་སྤོང་འོག་བོད་མིའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་རང་དབང་དང་བྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
སྤོང་དང་དང་དང་འཆབ་འོག་གནས་དགོས་ཆགས་ཡོད། ཆབ་སྤྱོད་དྲོགས་གཞི་དང་
ཉེས་མིང་འདྲ་མིན་བཏགས་ནས་བོད་མི་མང་པོ་གང་བྱུང་འཇུ་བརྒྱུད་དང་། འཇུ་
བརྒྱུད་རྒྱུ་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་ཤེས་རྒྱུ་མེད་པར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད།
དེ་བཞིན་བོད་མིའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་མི་ཚོས་ལས་འདས་པའི་མནར་གཅོད་
བཏང་སྤྱོད་དབང་པོ་སྤོང་ཅན་ཆགས་པ་དང་། འག་ཤས་སེམས་ཁམས་མི་བདེ་བ་
ཆགས་པ། གཞུགས་པོ་གཅོད་ཅན་ཆགས་པ། ཐ་ན་རྒྱུ་འདས་སྤོང་འགྱུར་བཞིན་
ཡོད། ༡༠༡༡ ལོའི་རྒྱ ༤ ཚེས་ ༢ ཉེན་རྒྱུ་འཕེལ་དང་དེ་མིན་རྒྱུ་པ་གཉིས་
ནས་རྒྱུ་པ་རང་སྤོང་ལུས་འཛོམས་ཐང་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་
ཁང་གི་མདུན་དུ་སྐད་འབོད་བྱེད་སྤོང་བཏགས་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་

སུ་ཡུར་ཡོད། ༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༤ ནང་མི་ལོ་ ༡༥ རིང་བཅོན་འཇུག་བྱས་རྗེས་
ནང་དུ་འབྱོར་ནས་ཉིན་བདུན་ཅུ་ལས་ཕྱིན་མེད་པའི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་དག་འ་
བྱ་སྒྲོལ་དེ་རྒྱུན་འདས་སུ་ཡུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྟག་ཅན་དན་དགོན་གྱི་བྲལ་
ཤེས་བསྟན་འཛིན་དུས་བཀག་བཅོན་འཇུག་ལོ་ ༡༠ བྱས་ཏེ་སྡོད་བཀོལ་བཏང་ཡང་
༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༥ ཉིན་རྒྱུན་འདས་སུ་ཡུར་ཡོད་པ་མ་ཟད། ༡༠༠༩ ལོའི་
ལྷ་ ༤ ནང་དཀར་མཛེས་རྫོང་དུ་ཞི་ཆོལ་སྐབས་འཇུ་བཟུང་བྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་
ཡུང་ ༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༡ ནང་རྒྱུན་འདས་སུ་ཡུར་ཡོད། ༡༠༠༥ ལོ་ནས་བཟུང་ཤེས་
རྟོགས་བྱུང་བར་ཉུང་མཐར་བོད་མི་ ༡༥༠ ལྟག་ཅུ་ཞི་ཆོལ་སྐབས་དང་། བཅོན་
ཁང་སྟགས་ནང་རྒྱུན་འདས་སུ་ཡུར་ཡོད།

ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར། ༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༡ ནས་བཟུང་ད་བར་ཆབ་སྲིད་དྲོགས་གཞིའི་
དབང་གིས་བོད་མི་གང་ས་ ༡༩༠ ལྟག་ཅུ་མའུ་བཟུང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ༡༠༡༡
ལོར་བོད་མི་གང་ས་ ༤༡ ཅུ་ལ་དུས་བཀག་བཅོན་འཇུག་གིས་བྲིམས་ཆད་དང་
ངལ་གཙུན་གྱི་ཆད་པ་བཅད་ཡོད། ད་ལྟ་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་ཉུང་མཐར་མི་
གང་ས། ༡༩༠ ཅུ་མ་བཅོན་འཇུག་བཀག་སྒྲིལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་
མི་གང་ས་ ༤༠༩ ཅུ་ལ་དུས་བཀག་བཅོན་འཇུག་གི་བྲིམས་ཆད་བཏང་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཆོགས་འདུ་ཐེངས་ལྔ་པའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་
དཔལ་འབྱོར་འཕུར་མཆོངས་ལྟ་བུའི་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བར་བྱེད་པའི་དམིགས་ཆ་ད་
འོག་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཇུགས་སྟུན་ལས་འཆར་མང་དག་ཞིག་སྒྲེལ་བཞིན་ཡོད་པ་
དང་། སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་གྲིང་གསེབ་གསར་པ་འཇུགས་སྟུན་དང་། ཞིང་
འབྲོག་གཅིག་འཇུར་སྡོད་ཁང་གི་ལས་འཆར། དེ་བཞིན་ ༡༠༡༠ འབྱོར་འབྲིང་སྤྱི་
ཆོགས་འཇུགས་སྟུན་དམིགས་ཆ་ད་འོག་གསར་སྒྲེལ་ལས་གཞི་མང་དག་ཅིག་ལག་
བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གཏེར་ཁ་བསྒྲོགས་འདོན། རྩ་སྟོག་ལས་གྲུ། རྩ་བེད་
ལས་གྲུ། བཟོ་ལས་ལྷལ། ལྷགས་ལམ་དང་གཞུང་ལམ་ལས་གྲུ་སྟགས་གསར་སྒྲེལ་
རྣམས་གངས་ཐོག་མ་དངུལ་ཐོན་ཆེན་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད། བོད་ཀྱི་རྩས་

བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས།

པའི་འབྲུང་ཁྲུངས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསྟོན་སྟེན་གྱིས་དཔལ་འབྱོར་ཁེ་སྟོན་ཐོན་
ཆེན་བསྟུན་བཞིན་ཡོད། གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཇུགས་སྟུན་ནམ་གངས་འདི་དག་གིས་
གསར་སྟེན་གྱི་ཡུལ་གྱི་བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་ལ་ཕན་པ་གང་ཡང་མེད་
པར་དཔལ་འབྱོར་ཁེ་སྟོན་གསར་སྟེན་ཆོང་པ་དང་གཞུང་ལ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད། ལས་
འཆར་འདི་དག་གིས་ཁོར་ལུག་ལ་གཞོན་སྟོན་དང་དོ་སྟོན་བཏང་བའི་དབང་གིས་
ས་གནས་དེ་གར་འཆོ་སྟོན་བྱེད་མཁན་གྱི་བོད་མི་ཆོའི་རྒྱ་ནག་ཏན་འཆོ་བ་དང་
བཅས་པར་དཀའ་ངལ་གསར་པ་ཞིག་འཕྲད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དང་། འབྲུང་ཆུ་བཙོག་པ་
ཆགས་པ། ལུག་ཐོག་གི་འཆོ་བྱེད་རྩ་ར་མེད་པ་ཆགས་པ། ཁྲོང་ཆོའི་ནང་ཐལ་རྩལ་
ཁེངས་པ་སོགས་མི་བཟོས་པའི་ཁོར་ལུག་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བཞིན་ཡོད། བོད་ཀྱི་ས་
ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་གཏིར་ཁ་བསྟོན་འདོན་དང་། ཆུ་སྟོན་ལས་གྲུ་སོགས་གསར་
སྟེན་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་ལ་གཞོན་འཆོ་ཆབས་ཆེན་སོགས་བཞིན་ཡོད་པར་
བརྟེན་བོད་ཀྱི་ས་གནས་མང་པོར་གཞུང་ཕྱོགས་ལ་དགོས་འདུན་བཏོན་ནས་ལས་གྲུ་
མཚམས་འདོག་དང་། ཁོར་ལུག་སྲུང་སྟོབ་ཡོང་བའི་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་འབོད་བསྐྱལ་
ཞུས་ཀྱང་། དེ་ལས་སྟོན་སྟེ་སྟེ་བདེ་ཉེན་རྟོག་པ་དང་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་དཔག་མི་
འགྲེམ་འདོག་གིས་དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་སྟུན་ལ་གཞོན་སྟོན་དང་། ཆབ་སྲིད་ཉེས་
མིང་བཏགས་ནས་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཁྱེད་འབྲལ་ལ་བཅི་འདོག་མེད་པར་བོད་མི་གང་
བྱུང་འཇུ་བཟུང་དང་། འདིགས་སྐུལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

བོད་ནང་དཔལ་འབྱོར་ཁེ་སྟོན་ཆེ་བའི་ལས་རིགས་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་
བཟུང་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་ས་གོང་ཁྲིར་སོགས་སུ་
སྟོན་བྱེད་བའི་ལྷ་སས་བསུ་བ་ཞུ་ཞེས་ལྷ་བུའི་སྲིད་བྱས་ཀྱི་རྒྱབ་སྡོང་ས་འོག་རྒྱ་ནག་
ནང་གི་ཆོང་པ་དང་། ལས་མི་སོགས་བོད་ནང་ལས་གཉེར་བྱེད་རྒྱུར་གོ་སྐྱབས་དང་
སྲིད་བྱས་ཀྱི་རྒྱབ་གཉེར་འོག་བོད་ནང་རྒྱ་མི་རིགས་མི་འབོར་སྟོན་བཞུད་དེ་ཆེར་འགྲོ་
བཞིན་པ་དེས་ལྷ་ས་གོང་ཁྲིར་ལྷ་བུར་གསོལ་མགོན་ཁང་ཆེ་གས་དང་། ཟ་ཁང་།
ཆོང་ཁང་སོགས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་སྟོན་ཆེ་བའི་ཞབས་ཞུའི་ལས་རིགས་མང་
ཆེ་བ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་གཉེར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལས་རིགས་རྒྱུང་ཅན་ཤིང་།

བོད་དང་རྟོ་བོ། འཆོམས་ལས་བཅས་པ་ཡང་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་གཞིར་སྐྱོང་བྱས་ཏེ་
ས་གནས་བོད་མིའི་འཆོ་གནས་ལ་དོ་སྟོན་དང་། དབུལ་ཕྱག་གི་བར་ཐག་རེ་རིང་དུ་
འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༩ ཉིན་ཤིན་ཏུ་དྲག་ནས་སྟོན་གནས་རྒྱལ་སྤྱེལ་བར། བོད་
རང་སྐྱོང་ཕྱོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཕར་ཚད་བརྒྱ་ཆ་ ༡༡ ཟིན་པ་དང་། ཞིང་
འབྲོག་མི་དམངས་ཀྱི་མི་རེ་རེའི་ཆ་སྟོམས་ཡོང་འབབ་རྒྱ་སྒྲིབ་ ༢༡༩༥༥ ཟིན་
ལུགས་དེའི་བསྐྱུགས་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་སྟོན་བོད་ནང་
སྟོ་གོས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་མི་ཐུབ་པའི་མི་འབོར་གྲངས་ཚད་ཉུང་དུ་ཞིག་གཏན་
ནས་མིན། ལྷག་པར་དུ་བཟས་རིགས་གོང་ཚད་ལོ་ལྟར་རྒྱ་མཐུད་འཕར་བས་ཡོང་
སྟངས་ཁ་མ་འཐུམ་པར་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་བོད་མི་དང་། ཁྱོད་བརྒྱལ་ཁུལ་གྱི་ཡོང་
འབབ་དམའ་བའི་བོད་མི་མང་དག་ཅིག་རང་འཆོ་མི་ཐུབ་པར་དབུལ་སྤོངས་གནས་
སྤྱུ་ལྟར་བཞིན་ཡོད། བོད་རང་སྐྱོང་ཕྱོངས་དམངས་སྲིད་མིང་ནས་བོད་ཕྱོངས་སྤྱི་ལོ་
རེར་ཡོང་འབབ་རྒྱ་སྒྲིབ་བརྒྱད་རྒྱ་ཡན་མ་ལོན་པའི་འཆོ་བར་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་
མ་མཐའི་འཆོ་བའི་འགན་ལེན་བྱེད་ལུལ་ཞིང་འབྲོག་མི་གྲངས་ཁྱི་ ༡༩ ཡོད་པ་ཤིན་
ཏུ་དྲག་ནས་སྟོན་ ༡༠༠༩ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥ བཏོན་ཡོད། དེ་བཞིན་མཆོ་སྟོན་ཞིང་
ཆེན་ཁོངས་སྤྱི་ཡང་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་མ་མཐའི་འཆོ་བ་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས་
པའི་མི་གྲངས་ ༡༡༥༦༠༥ ཡོད་པ་བཏོན་ཡོད།

ཤེས་ཡོན་ནི་མི་ཞིག་ཤེས་ཚད་བསམ་སྟོན་དང་ཀུན་སྐྱོད་སྟོགས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
གཏོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། བོད་ནང་རྒྱ་གཞུང་གིས་འཛིན་པའི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱས་
ནི་བོད་ཕྱག་ནམས་རྒྱུད་དུས་ནས་སྤྱི་ཚེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལ་དགའ་
ཞེན་དང་། བྱང་ལོ་གྲུང་ཁྲན་ཏང་ལ་བརྟེན་མཐའ་གཅིག་ལྷན་པས་གསོ་སྐྱོང་
བྱེད་རྒྱུ་དེ་བོད་ནང་སྟོབ་གསོའི་དམིགས་ལུལ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པ་རེད། བོད་ཀྱི་སྟོབ་
གྲ་ཁག་ནང་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྟོབ་གསོའི་ལས་འགུལ་ཤུགས་ཆེ་སྤྱེལ་བ་
དང་། བོད་ཕྱག་རྒྱུད་རྒྱུད་ཚོར་ཡང་ཁ་བཤམ་རྩོམ་པ་དང་། བོད་འདི་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་
ཁོངས་ཡིན་པ། བྱང་ཁྲན་ཏང་མེད་ན་ད་ལྟའི་བོད་ཕྱོངས་གསར་པ་མེད་པ་སྟོགས་ཀྱི་

ཆབ་སྲིད་ནང་དོན་གྱི་སློབ་འཁྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཕྱུག་ཚོར་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སློབ་དང་། བོད་མིའི་སློབ་རྒྱུན་གོམས་སློབ་སྐོར་ནང་འདྲེས་ཞུགས་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུར་དམ་དྲག་བཀག་སྡོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འཕུས་ཆང་གི་སློབ་གྲྭ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་བརྟེན་གནས་མང་ཆེ་བ་གོང་ཁྲིར་དང་། གོང་བཅའ་ཏུ་ཁུལ་ཏུ་གནས་ཡོད། བོད་མི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡན་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་ཏུ་གནས་སྡོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་སློབ་གསོའི་ཁ་ཕྱོགས་དེ་བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་བོད་ཕྱུག་ཚོར་དམིགས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་ཏུ་སློབ་གསོའི་མ་ལག་འཕུས་ཆང་མེད་པ་དང་། དགེ་རྒན་དཔུང་ལག་ཆད་ལྡན་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་བོད་ཕྱུག་ཚོའི་རིག་གནས་སློབ་སྦྱོང་རྒྱུ་ཆད་དང་། སློབ་ཞུགས་ཀྱི་གྲངས་ཆད་ལ་ཉེ་བཟའ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་ལས་ཞུགས་གོ་སྐབས་སྐོར་གང་ཅིའི་ཐད་རྒྱ་སྐད་ཡིག་ལག་སྟོན་གས་དགོས་པར་བརྟེན་བོད་ཡིག་གནས་ཆད་མཐོ་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེའི་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་ཏུ་ཅང་རྒྱུང་ཏུ་ལས་མེད་སྟབས་རྒྱ་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུར་རང་བཞིན་གྱི་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་གནས་སྡོད་ཁུལ་ཏུ་སློབ་གསོ་མི་རིགས་ཅན་ཏུ་གྱུར་མི་ཐུབ་པ་དེས་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་འབྲུར་ཐོན་གྱི་གནད་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་སློབ་གསོར་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རིག་གཞུང་རང་སྦྱོང་དབང་ཆད་གང་ཡང་མེད་པར་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་ཁ་བྱལ་ཉེ་སློབ་གསོའི་ལམ་ལུགས་གཅིག་མཚུངས་ལག་བསྟར་བྱས་པས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་རིག་གཞུང་ལག་ཉམས་རྒྱུད་དང་ཐུལ་འདྲིན་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་དཀའ་ངལ་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ལ། བོད་ཀྱི་སློབ་རྒྱུན་ཤེས་ཡོན་བརྟེན་གནས་དགོན་སྡེ་ལག་ནི་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་འདྲིན་སྦྱོང་སློབ་གསུམ་གྱི་སློབ་གཉེར་རྒྱ་བཅེན་མོ་ཞིག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་གི་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ལག་ནང་རྒྱལ་གཅིས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་སླེལ་ཉེ་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ནང་ཆོས་སློབ་གཉེར་བྱེད་པར་བཀག་འགོག་དང་འགལ་ཞུན་ཆེན་པོ་བཟོས་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོ་འཛིན་པ་དང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་སྒོ་བ་ཐང་གི་ལོ་འཛིན་སྟུན་ནི།

རང་ལོ་ ༡༥ མ་སོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་དགོན་སྡེ་ལག་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་
ཏེ་སློབ་རྒྱུན་གྱི་ནང་ཆོས་སློབ་གཉེར་མཆའ་མས་འཛོག་བྱེད་དུ་བཅུག་ཡོད།

༡༠༡༠་་་༡༠༡༠ ལོ་འཛིན་མཆོ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་འབྲིང་རིམ་སློབ་གསོ་བསྐྱར་བཅོས་དང་
འཕེལ་རྒྱས་འཆར་འགོད་ཅེས་པའི་སློབ་གསོ་བསྐྱར་བཅོས་གྱིས་སྐད་གཉིས་ལ་མ་
ལུགས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱུན་སྡོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་འཁྲིད་
ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཞི་རྩ་བྱེད་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུ་འགོ་འདྲུགས་ལ་
ཉེ་བའི་སྐབས་དེར་མཆོ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་མ་ལོ་སྤྱུལ་གཙུག་པོ་པའི་ས་གནས་མང་པོ་
ཞིག་ཏུ་སློབ་ཕྲུག་གི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམས་སྟོན་ཁྲིམ་སྐོར་གྱི་རོ་རྒྱལ་ལས་འགུལ་
སྟེ་ལ་ཉེ་མི་རིགས་འབྲུ་མཉམ་དང་། སྐད་ཡིག་རང་དབང་། ཞེས་པའི་སྐྱར་ཡིག་དང་
འཕྲིད་དར་འཕུར་ཏེ་འབྲིང་སྐྱེ་བསྐྱོགས་ནས་ས་གནས་གཞུང་གི་སློབ་གསོ་བསྐྱར་
བཅོས་ཀྱི་འཆར་འགོད་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུ་མཆའ་མས་འཛོག་ཡོང་བའི་དགོས་འདུན་
བཏོན་པས་ལམ་སངས་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུ་མཆའ་མས་འཛོག་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ༡༠༡༡

ལོ་འཛིན་དགུན་དུས་ནས་བཟུང་མཆོ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་ཀྱི་བོད་སྐད་དུ་སྐད་གཉིས་
སློབ་གསོའི་མ་ལག་བསྐྱར་བཅོས་གྱིས་བོད་ཡིག་སློབ་ཆུང་མ་གཏོགས་དེ་མིན་སློབ་
གཞིའི་སློབ་དེབ་དང་། འཁྲིད་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བཅས་པ་རྒྱུའི་སྐད་ཡིག་སྡོད་འགོ་
འཛུགས་ཡོད།

བོད་མིའི་འགྲོ་འོང་ལ་དམ་དྲག་དང་། ལྷ་ས་སོགས་སུ་ཕྱི་ནས་ཡོང་བའི་བོད་མིར་
དམ་དྲག་དང་དོད་མ་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་གནས་སྐབས་གནས་སྟངས་ཆོག་པའི་ལག་འཁྲུང་
ཁྱེལ་ནས་སྐྱིག་སློབ་གཏན་འབེབས་བྱས་པ། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ས་མཆའ་མས་དམ་དྲག་
དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་ཡོང་མཁན་ཉེ་བའི་ལམ་བུ་བལ་བོད་
ས་མཆའ་མས་སྐྱར་བས་དམ་དྲག་ལ་ཕྱགས་སྟོན་དང་། བལ་ལུལ་ནང་བོད་མི་སྐྱབས་
བཅོལ་བའི་ཐོག་དམ་དྲག་ཕྱགས་ཆེ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་བོད་ནས་སྐྱབས་བཅོལ་
དུ་ཡོང་བར་དཀའ་ཆེགས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། ༡༠༡༡ ལོར་བོད་མི་གང་ས་ ༡༥༩
ཙམ་ལས་འབྱོར་མེད།

སྤྱི་མང་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་སོ་ལྔའི་ནང་། སྤྱི་
འབངས་ལ་གཏམ་བཟོད་དང་། དཔེ་སྤྱན་། འདུ་ཚོགས་། ཚོགས་འདུགས་། བློ་སྒྲུབ་།
རང་སྤྱོད་བཅས་བྱེད་པའི་རང་དབང་ཡོད།

རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བསྐྱགས་ཀྱི་དོན་ཚན་བཅུ་
དགུའི་ནང་། རང་དབང་ཐོག་ནས་བསམ་ཚུལ་འཆང་བ་དང་འདོན་པའི་ཐོབ་ཐང་
ཡོད། ཅེས་དང་། ཡང་དོན་ཚན་ཉེར་ཤུའི་ནང་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་འདུ་འཛུགས་དང་།
ཚོགས་པ་འཇུགས་པའི་རང་དབང་ཡོད། ཅེས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
གི་སྤྱི་མང་དང་། ཆབ་སྲིད་ཐོབ་ཐང་གི་དམ་ཡིག་གི་དོན་ཚན་ ༡༡ ནང་། ཞི་བའི་
འདུ་འཛུགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་ངོས་ལེན་ཞུ་དགོས། ཐོབ་ཐང་འདི་ཉིད་ཡོངས་སྤྱོད་པ་
ལ་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་གཏན་འབེབས་དང་། མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
བདེ་འཇགས་དང་། སྤྱི་བའི་སྤྱིག་ཐོལ། མང་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ཀྱན་སྦྱོང་།
དེ་བཞིན་སྤྱི་བུ་གཞན་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་མ་གཏོགས་
བཀག་འཁོག་བྱེད་མི་ཚོགས་པ་ཡིན།

བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ནང་
འཁོད་ཁེད་དབང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དམ་ཡིག་ནང་འཁོད་པའི་ཐོབ་
ཐང་ཁག་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཞི་ཤིན་པ་དང་། བསམ་ཚུལ་འདོན་པ། ཚོམ་ཡིག་འབྲི་བ།
བཤེད་གྲུབ་མེད། ཚོས་ལུགས་དད་མོས། ཁོར་ལུག་སྲུང་སྐྱོབ་སོགས་ལ་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་བརྟན་ཉིད་དང་། འཆམ་མཐུན་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་གཞི་དང་
སྤྱོད་གཏོང་བའི་ཉེས་མིང་འོག་གང་བྱུང་འདུ་བཟུང་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བཟུང་བྱས་
རྗེས་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་ཤེས་རྟོགས་མེད་པར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་སྐྱར་བ། སྤྱི་
བདེའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཅུང་བྱེད་སྐྱབས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་མནར་གཅོད་གཏོང་བ།

བྱང་བདེན་ཁྲིམས་བཤེར་གང་ཡང་མེད་པའི་སྟོན་ནས་ཉེས་མིང་འདྲ་མིན་བཏགས་ནས་བྱང་བདེན་མིན་པའི་ཁྲིམས་ཆད་ལྡིང་པོ་གཙོད་པ་སྟོགས་བོད་མིའི་སྟོན་རྒྱུ་རྟེན་གྱི་ཆ་ནན་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱས་དང་བྱ་ཐབས་ངན་པ་ལག་བསྟར་བྱེད་གྱི་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ ཉེན་ལྷ་སར་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་བརྟན་ལྗོངས་ཆོགས་འདུ་སྐྱོངས་འཆོགས་བྱས་པ་དང་། ཆོགས་འདུའི་སྟོན་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་རྩ་ཁྲི་ཁྲིམ་ཆོན་གོ་ཡིས། བོད་མཆོང་སྐྱོད་ལྷ་བུའི་འཕེལ་རྒྱས་དང་ཡུན་རིང་བདེ་འཁོད་ཡོང་བ་བྱེད་པའི་མཐོ་ཆད་བཅས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་བརྟན་ལྗོངས་སྐྱོང་བྱེད་པའི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་ལ་ངོས་འཛིན་གང་ལེགས་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། བདེ་འཇགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། འགན་འཁུའི་འདུ་ཤེས། སེམས་ཁུལ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཅས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། བརྟན་ལྗོངས་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པའི་བསམ་སྒྲོ་བརྟན་པོར་འཇུགས། རིག་པ་དངས་གསལ་དང་ཉེན་བརྟན་གཏོང་མཁུ་མཐུད་བྱེད་པ། སྤྱགས་འཕེལ་རྒྱས་གཞི་འདིར་བ་དང་ཆ་བ་བརྟན་ཆུགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་སྐྱོད་པ། སྟོན་ལ་བྱ་སྐྱོད་ཡག་པོ་སྤེལ་བ་དང་རང་འགྲུལ་དཔག་འཐབ་ཡག་པོ་རྒྱག་པ། ཁ་ཕུལ་ལ་ངོ་ཆོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཆོད་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་བ། སྤྱི་ཆོགས་བརྟན་ལྗོངས་སྐྱོང་བྱེད་ཉན་ཉིག་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་སྟོན་བོད་ཡུན་རིང་བདེ་འཁོད་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གཉིས་ནས་སྤྱི་ཅམ་དམ་འཛིན་དང་། རྒྱུ་ཅམ་ནས་དམ་འཛིན། མཁྲོགས་ཅམ་དམ་འཛིན། དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བཅས་བྱ་རྒྱུར་གཞི་ཆུགས་ཏེ་དངོས་སུ་མ་བྱུང་གོང་ནས་ཉེན་ཁ་སེལ་ཐབས་བྱེད་པ་དང་བདེ་འཇགས་མེད་པ་དང་བརྟན་ལྗོངས་མེད་པའི་རྒྱ་ཁྲིན་སྤྱི་ཆོགས་སྟོན་མ་ཐག་སེལ་ནས་དོན་ཆེན་དང་དོན་འབྱིང་མི་སྟོན་པ་བྱེད་པ་མ་ཟད་དོན་རྒྱུ་ཡང་མི་སྟོན་པ་བྱས་ནས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་མཐུན་སྦྲེལ་དང་སྤྱི་ཡོངས་བརྟན་ལྗོངས་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་དང་བརྟན་ལྗོངས་སྐྱོང་གི་གལ་འགྲུལ་གསུམ་པའི་"རྒྱལ་ཁ་མཐར་བྱིན་ལེན་རྒྱུའི་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས་པ།

དགོན་པ་དོད་མ་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་རྒྱན་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྐོར་ཁྲིམས་ལྟར་སྐྱོང་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཁྲིམས་ལྟར་སྐྱོང་བྱེད་པ། དུས་

བདེ་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་དགོན་པ་གཏོང་པའི་བྱེད་སྒོ་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་བ་བཅས་བྱས་ནས་
 དགོན་པ་དོན་མ་བྱ་རྒྱ་དེ་ཆད་ལྡན་ཅན་དང་ཁྲིམས་ལུགས་ཅན་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་
 འདིད་གཏོང་དགོས་པ་དང་། གཞི་རིམ་ལ་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱས་ནས་སྡོད་གཏོང་
 ལེགས་བཅོམ་གྱིས་གཞི་རིམ་སྒྲིབས་ཆེར་གཏོང་བ་དང་དམངས་ལ་ཕན་པ་འདོགས་
 པའི་བྱེད་སྒོ་ཏན་ཏིག་ངང་སྤེལ་བ་དང་། ལས་བྱེད་པ་ཕྱལ་བུང་འཛིན་ཐང་ཅན་ལས་
 བྱལ་པའི་ལས་དོན་ཆོགས་རྒྱུ་རྩུ་འཐེན་གྱིས་སྦྱངས་ཡོངས་ཀྱི་གྲོང་ཆོ་གྲོང་ལྡན་
 ཏུ་བཅའ་སྡོད་བྱེད་པ། ཏང་གི་ཅ་འཇུགས་འཇུགས་རོགས་བྱེད་པ། བརྟན་ཉིང་ལས་
 དོན་ཡག་པོ་སྦྱབ་པ། ཕྱག་འགྱུར་ལམ་བུ་འཛོལ་བ་དང་། ཏང་ལ་དྲིན་གསོ་བའི་
 སྒོ་བ་གསོ་གཏོང་བ། མང་ཆོགས་ལ་བྱ་བ་དངོས་སྦྱབ་པ་དང་། བྱ་བ་བཟང་པོ་སྦྱབ་
 པ། དཀའ་གནད་སེལ་བ་བཅས་བྱས་ཐོག་ཁ་ཕྲལ་ལ་ངོ་མྱོལ་དང་བརྟན་ཉིང་སྤྱང་
 སྦྱོང་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་མང་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་འདིང་དགོས་པ། ཁའོ་གནད་ས་
 ལུལ་ལ་དོན་མ་ཡག་པོ་བྱེད་དང་བདེ་འཇགས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་སྣ་ཆོགས་སྦྱོང་ལུགས་
 ཆེ་ཏུ་བཏང་ནས་བརྟན་ཉིང་སྤྱང་སྦྱོང་བྱེད་པའི་གནས་མ་རྒྱ་ས་རྩི་འཇུགས་དགོས་པ་
 དང་། གཅོ་གནད་ལུལ་ལ་དོན་མ་ཡག་པོ་བྱེད་པ་དང་བརྟན་ཉིང་སྤྱང་སྦྱོང་བྱེད་
 ཐབས་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་བྱལ་པར་བྱས་ཏེ་གྲིབ་ཆ་མེད་པ་དང་། སྦྱོང་ཆ་མི་ལུས་པ།
 སྤྱབས་ཁ་མི་ལུས་པ་བཅས་བྱེད་དགོས། གཞིགས་གཉིས་དང་ལམ་གཅིག་ལ་དོ་
 དམ་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་སྡོད་འགོག་ཆོད་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཆགས་པ་བྱས་ནས་འགྲིམ་
 འགྲུལ་མ་ལམ་བདེ་འཇགས་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས། མི་དམངས་ནང་ལུལ་གྱི་འགལ་བ་
 སེལ་དགོས་ཤིང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་། བསམ་སྒྲུའི་ལས་དོན། འགལ་བ་
 སེལ་བའི་ལས་དོན་བཅས་གཏིང་ཟབ་པོ་དང་ཞིབ་ཆོགས་པོའི་སྒོ་ནས་སྤེལ་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག་བསམ་ཚུལ་མཐུན་སྦྱོར་དང་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱས་ནས་འགལ་བ་
 ཆེ་ཏུ་འགོ་རྒྱ་དང་དོན་ཁྱེན་ཐོན་རྒྱ་ནན་འགོག་དང་བྱི་ཕྱགས་ཀྱི་དགྲ་འཛིན་ཕྱགས་
 གཏོགས་དང་རྒྱ་ལའི་ཏུ་ཆོགས་གྱིས་ཐེ་རུས་དང་བཀོལ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱ་ནན་འགོག་བྱེད་
 དགོས། ཡོམ་གཤགས་ལུལ་གྱི་ཡོམ་འགོག་གཤགས་སེལ་དང་སྤྱར་གསོ་བསྐྱར་སྐྱོན་གྱི་
 ལས་དོན་ཡག་པོ་སྦྱབ་དགོས། འཕྲལ་སྒྲིམ་ཐག་གཅོད་སྡོད་རུས་ཡག་པོ་འགོད་པ་དང་
 ། ཆན་རིག་དང་། ཁྱོད་ཡོངས། གོ་ཆོད་བཅས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ། འཕྲལ་སྒྲིམ་

སྟོན་རྒྱུ་སྟེ་ཆོག་ཤིང་ཞིབ་འགྲེལ་བྱས་ནས་ཐོལ་བྱུང་དོན་ཁྱེན་ཐོན་མ་
ཐག་མགྲོགས་ལྷན་ཁག་ཏུ་གཅོག་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟོག་པར་ལྷན་པ་གྲོགས་ཀྱིས་བྱེད་སྒྲུབ་
པ། འཕུལ་ཐག་ཆོད་པོས་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྒྲུབ་པ་བཅས་བྱེད་དགོས།

བརྟན་ལྡན་སྤྱང་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་
དང་། རྟོན་ཡོངས་ཀྱི་ལས་འགན། འཐབ་རྒྱུ་ཀྱི་ལས་འགན་བཅས་ལ་བཅི་རྒྱ་
དང་དེ་བཞིན་རིམ་བཞིན་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཁུན་ལེགས་ལ་
བཅི་རྒྱ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་དང་། འགན་འཁུན་ལས་དོན། བྱེད་
ཐབས་བཅས་དམིགས་སུ་འབྱོར་བ་བྱེད་དགོས། བརྟན་ལྡན་སྤྱང་སྤྱོད་ལས་དོན་
ཀྱི་འགན་འཁུན་བ་དང་པོ་ཡིན་པའི་རིམ་ཁག་ཏུ་སྤྱོད་ཀྱི་འགན་ཁུར་སྟོན་མཐུན་གཅོ་
པོས་འགན་འཁུན་ཀྱི་རྟོན་ཡོངས་ནས་འཁྱོར་བ་དང་རང་ཉིད་ངོ་མས་དམ་འཛིན་བྱེད་
པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལས་གནས་བརྟན་སྤྱང་དང་རང་འགན་ལེགས་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་
པ་དང་། ཁག་བཞོས་འགན་ཁུར་སྟོན་མཐུན་དང་བརྟན་ལྡན་སྤྱང་སྤྱོད་འགོ་ཁྲིད་
ཆོད་ཁག་གིས་ཐད་ཀའི་འགན་འཁུན་འཁྱོར་ཏེ་ཆེད་འགན་ཆེད་ཁུར་བྱས་ནས་རྒྱུ་
ལྷན་ཡོད་རྒྱུ་དམ་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ། ཁྱོད་ཆོར་བཅའ་སྟོན་ལས་དོན་ཆོག་ཤིང་
རྒྱུ་ལས་ལས་འགན་གཅོད་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དང་གཏིང་ཟབ་ལ་ཞིབ་ཆོག་ཤིང་པོའི་སྟོ་
ནས་དམ་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ། གཞི་རིམ་ཙུང་འཕྲུགས་དང་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པས་

དགེ་མཚན་ལྟན་པའི་རྒྱལ་པ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་པ་དང་རྒྱུན་འབྲུངས་སྟོན་མེད་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དམ་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ། འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཚན་གྱིས་འཁུར་མཉམ་ལེན་དང་
ལས་དོན་སྤྱི་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ་ཕུར་བ་བྱ་འདེགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམ་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ།
ཏང་སྲིད་དམག་ཉེན་དམངས་བཅས་ཀྱི་མཉམ་འགྲོག་ལམ་སྲོལ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་
ལག་བསྟར་བྱེད་འགོ་འཛུགས་པ་དང་མཉམ་འགྲོག་མཉམ་བཅས་ཀྱི་སྟོབས་ཀླགས་
ཡོད་རྒྱ་བཏོན་ནས་སྡེ་དངས་ཡོངས་སུ་གོང་འོག་མཉམ་འགྲུལ་དང་། རིམ་པ་མང་བ།
ཁྱོན་ཡོངས། གནད་ཐིག་ཁྱོན་གསུམ་བྱུང་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་བརྟན་ཉིད་སྤྱང་སྤྱོད་
ལས་དོན་གྱི་འགན་འཁུའི་མ་ལག་ཅིག་ཆགས་པ་བྱེད་དགོས། དུས་མཚུངས་སུ་
འགན་འཁུ་ཅད་གཅོད་ལམ་ལུགས་འཛུགས་པ་དང་འཐུས་སྒོ་ཆང་དུ་བཏང་སྟེ་ལས་
གནས་བརྟན་སྤྱང་མ་བྱུང་བ་དང་། ལས་འགན་གཅོད་སྒྲུབ་མ་བྱུང་བ། བྱེད་ཐབས་
གནད་ལ་མ་འབྲེལ་བ། བརྟན་ཉིད་ཐད་གནད་དོན་ཆབས་ཆེན་ལྷག་པ་བཅས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་ཐོག་ཆེ་འབྲེལ་ཡོད་འགན་ཁུར་བའི་འགན་འཁུ་ཅད་གཅོད་ནན་པོ་
བྱེད་དགོས་པ་བཅས་རེད། ཅས་བརྗོད་ཡོད།

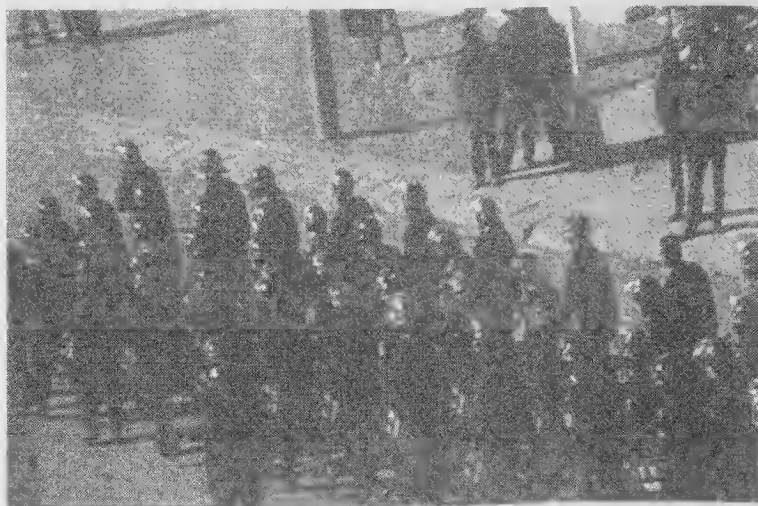
༡༩༩༡ ལོའི་ལྷོ་མ་ ༥ ཉིན་དཀར་མངའ་སྡེ་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་ཐོག་ དཀར་
མངའ་སྡེ་ཁུལ་ཁྱུང་གི་རྩ་ཁྱུ་ཅི་ལི་ཏའོ་མིང་དཀར་མངའ་སྡེ་རྫོང་ཐོག་ཏུ་ལས་དོན་རྟོགས་
ཞིབ་བྱེད་སྐབས། “ཁ་བཤལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་རྩུང་རིག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཏོང་རྒྱ་དང་།
སྤྱི་ཆོགས་བརྟན་ཉིད་སྤྱང་སྤྱོད་མཐའ་གཅིག་བྱེད་དགོས་པ།……སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་

བརྟན་ལྷིང་རྣམ་པར་གཏོར་བཤེག་གཏོར་བའི་བྱ་སྟོན་ལ་ང་ཚོས་རུང་རྟེག་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་གཏོར་དགོས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་གནོད་སྟོན་དང་། སྤྱི་པའི་
བདེ་འཇག་དང་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱིག་ལམ་ལ་གཏོར་བཤེག་ མི་རིགས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཆེ་
སྟོག་དང་རྒྱ་ཚོར་ལ་གནོད་འཚེ་གཏོར་བ་བཅས་ཀྱི་བྱ་སྟོན་ཆང་མར་ཁྲིམས་ལུགས་
ཀྱི་ཆད་པ་ལྡིང་པོ་སོགས་རྒྱ་རེད་ "ཅས་བརྗོད་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ལྷ་སར་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཁྲིམ་ཚུན་
གོ་ཡིས་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་བརྟན་ལྷིང་སྤྱང་སྤྱོད་ལས་དོན་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་རྒྱུང་གི་ཚོར་
འདུ་སོག་གིང་ཁྲུང་གི་བྱ་བ་ཅན་གྱི་དོད་མ་ལས་དོན་ཏན་ཏིག་དང་སྤྱབ་ནས་ལྷ་ས་
གྲོང་ཁྲུང་དམངས་བདེ་ཉེན་རྟེན་ལས་དོན་ས་ཆེགས་མེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་བྱེད་པའི་ཆར་
གཞིའི་སོག་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྲུང་གི་ཉམས་སྦྱོང་བྱུང་གཏུག་ལ་ཉམས་ཐང་དང་ཉེ། དམངས་
བདེ་ཉེན་རྟེན་ལས་དོན་ས་ཆེགས་འཛུགས་པའི་བྱ་ཐབས་དེ་ས་ཁུལ་གནས་ལུ་
དང་། རྫོང་གྲོང་རྒྱལ་དུ་བྱུང་གཏུག་ལ་བཏང་ནས། ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་བྱུང་ཁོངས་ནང་
གྲོང་ཁྲུང་གི་བྱ་བ་ཅན་གྱི་དོད་མ་མངོན་འཛུགས་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་པ། གནས་གཏན་
འཁེལ་མེད་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁས་ལ་དོད་མ་བྱེད་ལུགས་ཆེ་ཅུ་བཏང་ནས་ཁོང་ཆའི་
གནས་ཚུལ་ཁོངས་དུ་རྒྱུད་པ་དང་སྤྱིད་རྩམ་ཁགས་ལ་བཅོམ། རིགས་དབྱེ་ནས་དོ་
དམ་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ཏེ། ཁྲིམས་སྤྱང་ག་བརྟན་པའི་གཞུགས་བརྟན་སྤྱང་
བྱེད་པ་དང་རྒྱ་ལའི་ཅུ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམ་འཛུལ་མེད་སྤྱོད་བྱ་སྟོན་འགོག་བྱས་
བདེ་འཇགས་ཀྱི་མི་མངོན་པའི་རྒྱུ་རྩ་སེལ་དགོས་པ། གཙོ་གནད་ས་ཁུལ་ལ་དོ་
དམ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པའི་ལས་དོན་ཏན་ཏིག་སྤེལ་ནས་ལྷ་ས་དང་། ཆབ་མདོ། བྱག་
རྩ་སོགས་གཙོ་གནད་ས་ཁུལ་དང་གྲོང་ཁྲུང་གི་གཙོ་གནད་ས་ཁུལ་ལ་དོ་དམ་ཚོད་
འཛིན་བྱེད་ལུགས་ཆེ་ཅུ་བཏང་ནས་སྟན་འཕྲོད་ས་ཁུལ་དང་སྤྱོད་ཆའི་ས་ཁུལ་སོགས་
མེད་པ་བཅོད་དགོས་པ། ཡག་འཁྲུང་ཁ་པར་དང་འབྲེལ་སོགས་རྣམ་པ་གསར་པའི་
མཚམས་སྤྱོད་འཛུགས་སྟུན་དང་དོད་མ་ལས་དོན་ཡག་པོ་སྤྱབ་པ་དང་ཆ་འཕྲིན་
གཏོར་སྤེལ་ཆད་ལྷན་བཅོས་ནས་སྤྱི་པའི་ཁེ་སན་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་
སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ། བབས་བསྟན་སྤྱིག་གཞི་འཛུགས་པའི་ལས་དོན་ཏན་ཏིག་

ངང་སྐབས་ཏེ་སྐྱོ་བུར་གྱི་དོན་སྒྲིབ་སྒོ་བ་ཆོ་དུས་སྐོག་ཏུ་མཁུགས་སྐྱར་ཁ་གཏད་གཅོག་
 པ་དང་། སྐྱབས་ཀྱགས་གཅིག་བསྐྱས་ཀྱིས་ཁྲལ་ཐག་ཆོད་པོས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐུབ་
 པ་བྱེད་དགོས་པ། ལས་ཁུགས་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བའི་ལས་དོན་ཏན་ཏིག་ངང་ཡག་པོ་
 སྐྱབས་ཏེ་ཐབས་བརྒྱ་རྩས་སྒོར་ངང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་གནས་མང་ཏུ་གཏོང་བ་དང་
 སྐྱི་ཕན་རང་བཞིན་གྱི་ལས་གནས་དེ་བས་མང་བ་ཉོ་སྐྱབས་བྱེད་པ། ཁེ་ལས་ཀྱིས་ལས་
 མི་བསྐྱ་བའི་ལུས་པ་ཆེ་ཏུ་གཏོང་བ། ལས་ཁུགས་བོད་སྐྱོར་གྱི་ཁྲད་འཕགས་འདོན་
 གྲུབ་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ནས་སྐྱོབ་ཆེན་སྒོ་བ་པའི་སྐྱོབ་མར་ལས་ཁུགས་འདུ་ཤེས་
 སྐྱར་དགོས་པའི་སྐྱོབ་གསོ་ཁྲིད་སྟོན་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཐུན་ཐོ་ཡིན་པའི་སྐྱོབ་ཆེན་སྐྱོབ་
 མ་ཚང་མ་ལས་ཁུགས་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་པ། མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་གྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་
 སྐྱོབ་གསོ་དང་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་གསར་གཏོད་བྱེད་སྟོན་ཏུར་ཐག་སྐྱེལ་
 དགོས་པ། འདུ་ཤེས་འདིན་སྤངས་དང་རིག་གནས་ཁྲབ་ཁོངས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་
 ལས་དོན་ཡག་པོ་སྐྱབ་ནས་རྒྱུད་འཕྲིན་བརྒྱན་འཕྲིན་དང་ཆགས་པར་དང་ཏུས་དེབ།
 ཏུ་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྲབ་ཆད་ཆེ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་སྤྲོངས་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱི་ལེ་ངོས་སྟོམས་ཀྱི་
 བཞེ་མ་ཁྲི་ཆོ་ ༡༩༠ ཡི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཐའ་འཇམས་ས་ཁོངས་སྐོག་ཏུ་གྱུར་
 དབྱང་གི་གསུང་སྒྲ་དང་གཞུགས་བརྟན་ཁྲབ་པ་དང་མཐོང་ཐུབ་པ་བྱེད་པ། དོད་མ་
 ཆོད་འདིན་ནན་པོ་དང་སྟོན་འགོག་བྱེད་ཀྱགས་ཆེ་ཏུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་འདུ་
 ཤེས་འདིན་སྤངས་ཁྲབ་ཁོངས་ཀྱི་ཁ་ཕྱལ་ལ་ངོ་ཚྏ་དང་མེས་འཇུལ་ལ་ངོ་ཚྏ་བྱེད་
 པའི་མཁར་རྫོང་བརྟན་ཏུ་གཏོང་དགོས་པ། རྒྱ་ལའི་ཏུ་ཆོགས་ཀྱི་མེས་རྒྱལ་ཁ་ཕྱལ་
 གཏོང་བའི་བྱ་སྟོད་ཐེར་འདོན་འགག་རྒྱག་ཏན་ཏིག་བྱེད་པ་དང་རྒྱ་ལའི་ཏུ་ཆོགས་
 ཀྱི་མེས་རྒྱལ་ཁ་ཕྱལ་གཏོང་བའི་བྱ་སྟོད་ལ་ངོ་ཚྏ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཆོད་གཏོང་ཟབ་
 གྲུབ་ཏེ་བོད་ཀྱི་བརྟན་ལྗིང་ལ་གཏོར་གཤིག་གཏོང་བ་དང་། མེས་རྒྱལ་གོང་བླ་གཅིག་
 འཇུར་ལ་གནོད་འཚོ་བཟོ་བའི་སྟོག་གཡོ་ཐང་ག་ཐལ་བའི་རྩལ་ཏུ་བསྟོག་དགོས་པ།
 བརྟན་ལྗིང་སྤྱད་སྟོང་གི་འགན་འཁུའི་ལམ་ལུགས་དང་འགན་འཁུ་རྒྱུད་གཅོད་ལམ་
 ལུགས་འཇུགས་སྟོང་ཏན་ཏིག་བྱེད་དགོས་ཅས་བརྗོད་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོ་འགོ་ནས་བཟུང་བོད་ལྗོངས་སུ་གཞི་རིམ་འཛུགས་སྐྱོད་ལོ་ཡི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་
 ཏེ་ལས་བྱེད་ཁྲི་ལྷག་གཤམ་བསྐྱོད་ཀྱིས་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་དང་། ལས་དོན་ཚོགས་
 ཚུང་གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁ་བྱལ་དོ་སྐོལ་དང་། བརྟན་མེད་སྲུང་སྐྱོབ། འཕེལ་
 བྱས་ལ་སྐྱལ་འདེད་ཅེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་དོག་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་དང་། གཞི་
 རིམ་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་སྤྱད་བརྟན་དང་། གསར་འཛུགས་བྱས་པ་དང་། ལས་དོན་
 ཚོགས་ཚུང་གི་གྲོང་ཚོ་སྤྱོད་ཁང་རེ་རེ་སྐོར་གཡེང་དང་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་
 ཡོད་པ་དང་། ཟླ་ ༡༠ རང་ལས་བྱེད་ཁྲི་གཉིས་གཤམ་བསྐྱོད་ཀྱིས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ལས་འགུལ་སྤེལ་ཏེ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་གཞི་རིམ་གྲོང་ཚོ་ཆང་མར་ལས་དོན་
 རྒྱ་ཁག་བཅའ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ཆང་རེ་རེ་
 བཞིན་འགོ་བསྐྱོད་ཀྱིས་ལྷ་ཞིབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ནང་བོད་མིའི་ཐོག་དམ་འགྲོ་དམ་བྱེད་པ་རྒྱུ་གཏན་ཅན་དང་། ས་གནས་ས་
 ཐོག་ཏུ་དོ་དམ་བྱེད་པའི་སྤྱི་བདེ་ཚན་པ་དང་གཞི་རིམ་ཏང་སྒྲིག་འཛུགས་སྤྱད་བརྟན་
 དང་གསར་འཛུགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁུལ་གྱི་
 ལམ་མདོ་ཆེ་ཁག་ཏུ་སྤྱི་བདེ་དང་འགྲམ་ཉེན་རྟོག་པ་ལས་ཐུབ་པའི་བདེ་འཇགས་
 ས་ཆོག་ས་ཁག་༡༧གསར་འཛུགས་ཀྱིས་བདེ་སྐྱོད་གཏོང་འགོ་འཁུགས་ཡོད་པ་དང་།

བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས།

བདེ་འཇགས་ས་ཆོག་མེད་དཀ་གིས་ཚུད་ཉེར་བཞི་རིང་སྐོར་གཡེང་དང་། ལྷ་
ཞིབ་སོགས་ལས་འགན་འཁུར་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད། དེ་བཞིན་རྩ་བ་གི་རྟེན་གྲོལ་དུ་ཡང་
སྤྱི་བདེ་མངགས་གཏོང་ཁང་གསར་འཛུགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་རང་
སྐྱོང་ལྗོངས་ཤར་གྲོང་ཚང་མར་སྤྱི་བདེ་མངགས་གཏོང་ཁང་གསར་འཛུགས་དང་།
བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱིས་དམག་ཞབས་ཐིམས་པའི་དམག་མི་དང་། སློབ་ཐོན་སློབ་
མ་བཅས་ནས་གཞི་རིམ་གྱི་སྤྱི་བདེ་ཉེན་རྟོག་པ་ ༡༥༠༠ གསར་བསྐྱུ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་བདེའི་
སྐྱོང་བསྐྱར་སྐྱད་དེ་གཞི་རིམ་སྤྱི་བདེ་མངགས་གཏོང་ཁང་ལས་བཞོམས་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་
པ་ཡུང་གོའི་བོད་ཀྱི་གསར་འགྱུར་ང་བའི་ཐོག་ལྷ་ ༡༠ ཆོས་ ༢༠ ཉེན་གནས་ཚུལ་
སྤེལ་ཡོད།

རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་བོད་མིའི་ཐོག་དམ་དྲག་དོ་དམ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་བཏང་
ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་མིའི་མངོན་འདོད་དང་མི་མཐུན་པའི་སྲིད་བྱས་དང་
བྱ་ཐབས་ཁག་བཅན་འགེལ་གྱིས་ལག་བསྐྱར་བྱས་པའི་འོག་བོད་མིའི་གཞི་རྩའི་
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྟོག་རྩལ་ཆབས་ཆེན་སོགས་བཞིན་ཡོད། ལོ་ངའི་ནང་
བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོའི་ནང་རྒྱ་གཞུང་གི་དབང་བསྐྱར་ལ་ངོ་རྒྱུ་གི་ལས་འགུལ་
རྒྱ་ཆད་མེད་པར་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གྱིས་ཞི་ཆོལ་གནང་
ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྱར་ཡིག་སྤྱར་འགྲེམ། རྩ་སྟོན་ཁྲིམ་སྟོན། འདུ་འཛོམས་སོགས་
ཞི་ཆོལ་ལ་དྲག་གཞོན་བྱས་ཏེ་བོད་མི་མང་པོ་འདུ་བབྱང་དང་། བཟར་གཙོད་དབང་
གིས་རྒྱུ་འདས་སུ་ཡུར་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད་ལ། ཤེས་ལྡན་པ་དང་། བཟ་ཆོས་
ཐོག་མཁྱེན་རྒྱ་བཅུ་པ། ཆོས་པ་པོ། གཞས་པ། ཆབ་སྲིད་བཅོན་ལྷན་སོགས་ལ་ཆབ་
སྲིད་དོགས་གཞི་བྱས་ཏེ་ཉེས་མིང་འདྲ་མིན་བཏགས་ནས་གང་བྱུང་འདུ་བབྱང་དང་།
འདུ་བབྱང་བཅན་འཁྲིད་བྱས་རྗེས་ནང་མི་སོགས་ནས་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་ཤེས་
རྟོགས་མེད་པར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་ཡུར་བ། དང་བདེན་བྲིམས་བཤེར་མེད་པར་
བྲིམས་ཆད་གཙོད་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཆབས་ཆེན་རྒྱ་མཐུད་དེ་ཐོན་བཞིན་
ཡོད།

༢༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༡ ཆོས་ཤར་ནས་བབྱང་རྩ་བ་གི་རྟེན་གྲོལ་དུ་རྒྱ་གཞུང་གི་དམ་དྲག་

བྱེད་ཤུགས་ཆེ་ཅུ་བཏང་བ་དང་། དགེ་འདུན་པ་འདུ་བཟུང་། ཕྱིར་འབུད། དགོན་
པ་དམག་མི་མཐའ་སྐོར་ཏེ་དགེ་འདུན་པ་ཕྱི་ལ་འགྲོ་བ་སྦྱོང་བ་གཤམ་གྱིས་པ་མ་
ཟད། བོད་ཀྱི་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་ལྟར་དགོན་པར་སྦྱི་བདེ་མངགས་གཏོང་ཁང་
གསར་འདུགས་བྱས་ཡོད། ཟླ་ ༦ རྒྱུ་དཀར་མཛེས་ཁོངས་སུ་བོད་མིའི་ཞི་ཆོལ་
རངས་སྟོན་ཁྲིམ་སྐོར་རྒྱུ་ཆད་མེད་པ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ རྒྱུ་
སེར་རྟ་རྩོད་དུ་བྱུང་བའི་བོད་མིའི་ཞི་ཆོལ་སོགས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོའི་ནང་བོད་
མིའི་ཞི་ཆོལ་འདྲ་མིན་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། བོད་མི་མང་པོ་འདུ་བཟུང་བྱས་པའི་གནས་
ཚུལ་སོན་ཡོད།

གང་བྱུང་འདུ་བཟུང་དང་། བཀག་ཉར། གར་སོང་ཆ་མེད།

རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་མང་དང་། ཆབ་སྲིད་སྐོབ་ཐང་སོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་དམ་ཡིག་གི་དོན་ཆ་ན་
༩ རྒྱུ་གསེས་དང་པོར། སྤྱི་བོ་ཆང་མར་རང་དབང་དང་བདེ་འཇགས་ཀྱི་སྐོབ་ཐང་
ཡོད། སྤྱི་བོ་སྲུང་ཡང་གང་བྱུང་གིས་འཛིན་བཟུང་དང་བཅོན་འདུག་བྱེད་མི་ཆོག
ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ཟེན་པའི་འགྲོ་ལུགས་དང་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་དེ་
མིན་སྲུང་ཡང་རང་དབང་འཕྲོག་མི་ཆོག རྒྱུ་གསེས་གཉིས་པར། སྤྱི་བོ་གང་ཞིག་
འཛིན་བཟུང་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་མཆན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་
དང་། གཞན་ཡང་ནག་ཉེས་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དག་ལ་འཕྲལ་དུ་བཅད་ལན་
སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན།

ཀྲུང་དྲུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཉེས་དོན་གཏུགས་བཤེར་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་
ཆ་ན་དོན་གཅིག་ནང་། སྤྱི་བདེ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་འཛིན་བཟུང་བྱེད་སྐབས་རེས་
པར་དུ་འཛིན་བཟུང་ལག་འཁྱེར་འདོན་དགོས། འཛིན་བཟུང་བྱས་ཆེས་སྤུལ་ཞིབ་ལ་
བར་ཆད་བཟོ་སྤྱིད་པ་འམ་ཡང་ན་བཅད་སྦྱོར་བྱེད་ཐབས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ལས་

གཞན། འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཀག་ཉར་བྱས་པའི་ས་གནས་སོགས་
དུས་ཚོད་ཉེར་བཞིའི་ནང་འཛིན་བཟུང་བྱས་མིའི་ཁྲིམ་མི་དང་ཡང་ན་ཁོ་བོ་སྟོད་
པའི་ལས་ཁུངས་ལ་བརྟེན་ལྷོད་དགོས།

ཉེས་དོན་གཏུགས་བཤེར་གྱི་དོན་ཚན་ ༥༩ ནང་གསལ། མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་
ཁང་གིས་འཛིན་བཟུང་མ་བྱས་སྟེན་དུ་སྤྱི་བདེ་ཚན་པར་བཀག་ཉར་སྤྱིར་བཏང་
ཉེན་གསུམ་དང་། དེ་ནས་རིང་ན་ཉེན་བདུན། རིང་ཤོས་ལ་ཁྲིམ་གཅིག་བཞག་མི་
ཚོག་ མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་སྤྱི་བདེ་ཚན་པས་འཛིན་བཟུང་བྱ་རྒྱུའི་ཁྱེད་ལྷོད་
འབྱོར་ཏེ་ཉེན་བདུན་གྱི་ནང་ཚུད་དུ་གྱུར་ཡང་འཛིན་བཟུང་བྱེད་དགོས་པ་གསལ་ཡོད།

བོད་ནང་བོད་མི་གང་ཐུང་འཇུ་བཟུང་དང་། ཁྲིམས་འགལ་གྱི་བཀག་ཉར། དེ་
བཞིན་འཇུ་བཟུང་བྱེད་ཉེན་ནས་བཟུང་འཆིག་སོན་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ཡང་ཤེས་
རྟོགས་མེད་པར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་ཐུར་པའི་གནས་ཚུལ་ཆབས་ཆེན་སོན་དང་
སོན་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་ཁྲིམས་འཛིན་མི་སྣས་བོད་མི་འཇུ་བཟུང་དང་།
བཀག་ཉར། རི་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་བོད་མིའི་སྐོག་རྒྱ་གཞུང་རང་ཉིད་ཀྱི་
ཁྲིམས་ལྷན་ལག་བསྟར་གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མེད། བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་
མོལ་ཆོགས་འདྲའི་སྐོག་བརྟན་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱོད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་བཟོ་
བ་དང་གཙང་བཤེར་མཐར་ཕྱིན་བྱ་བ་ཐབས་གཏན་འབེབས་འོག་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁྲིམས་

༡༠༡༡ ལོའི་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་སྒོ་བ་ཐང་གི་ལོ་འཁོར་སྟུན་གྱི།

ལྷགས་དང་འགལ་བའི་བྱས་ཉེས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་ཆབ་སྲིད་དྲྀགས་གཞི་ཆེན་པོ་
བྱས་ཏེ་གང་བྱུང་འདྲ་བབྱུང་དང་། འདྲ་བབྱུང་བྱས་ཇེས་ནང་མི་སྡུག་གཉེན་སྟོགས་
ལ་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་ཤེས་རྟོགས་མེད་པར་གསང་བའི་བཀག་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་དུས་
ལུན་རིང་པོ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་ཁྱུར་བཞིན་ཡོད།

ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་ ༡༠༡༡ ལོར་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་དྲྀགས་གཞིའི་དབང་གིས་བོད་
མི་གངས་ ༡༩༠ ཅམ་འདྲ་བབྱུང་བཀག་སྒྲིལ་བྱས་ཡོད་ཅིང་། འདྲ་བབྱུང་བྱས་
པའི་བོད་མི་འདི་དག་གིས་ཉེས་པ་ག་རེ་བསགས་པ་དང་། ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲུ་དོན་གང་
དང་འགལ་བ་སྟོགས་ཀྱི་དངོས་དོན་དང་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་གང་ཡང་མེད་པར་ཆབ་
སྲིད་དྲྀགས་གཞི་བྱས་ཏེ་གང་བྱུང་འདྲ་བབྱུང་བཀག་སྒྲིལ་བྱས་ཡོད།

༡༠༡༠ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ན་གཞོན་ཚུམ་པ་པོ་བསྟན་པ་སློ་གྲོས་སམ་
སྟག་མིང་ལ་གངས་དགའ་འབྲུམ་པོ་ཞེས་པ་ཁོང་དང་པ་ལུལ་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་
པོ་གསར་ཞིག་དང་ལྟན་ལྟ་སར་སྤང་ལམ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་སློ་བུར་དུ་རྒྱ་
གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པས་ཁྱོད་བསྟན་པ་སློ་གྲོས་ཡིན་ནམ་ཟེར་ཏེ་མཉམ་དུ་འཛིན་
བབྱུང་བྱས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དེ་བྱི་རྩོ་སློད་བཀོལ་བཏང་ཡོད། བསྟན་པ་སློ་གྲོས་ལྟ་
སའི་བཅོན་ཁང་ཆེ་བ་ཞིག་ནང་སྤུ་མཐུད་བཀག་ཉར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཁོང་གི་བྲིམ་
ནས་ཁོང་གིས་རྒྱན་དུ་བསྟན་ཐོག་བྱེད་པའི་དཔེ་ཆ་ལག་དང་། ཅེས་འཕྱལ། ཡིག་པར་
བཅས་འཕྲོག་ཡོད་འདུག བསྟན་པ་སློ་གྲོས་ནི། བོད་རྫོང་ས་དཔལ་འབར་རྫོང་ནས་
ཡིན་པ་དང་། རྩ་བུར་དཔལ་ལུལ་རྩ་འཁྱུར་གདན་ས་ཆེན་པོ་མ་དགོན་ནས་སློབ་
མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། «མདུན་བསྟོད་»ཅེས་པའི་དུས་དེབ་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲིག་སྟོགས་གནང་
ཞུང་ཡོད། བསྟོ་སློང་ཆོགས་འདུ་མང་པོ་གོ་སྒྲིག་བྱེད་ཞུང་བ་དང་། «ང་མི་ལུལ་འགྲོ་
དུས་» ཞེས་པ་དང་། «གཟན་འོག་གི་བྱི་མིག་» ཅེས་པའི་དེབ་གཉིས་བཏོན་ཡོད།

༡༠༡༠ ལོའི་ཟླ་ ༡ཚེས་ ༡༥ ཉིན་བོད་ཨ་མདོ་མཛོ་དགོ་རྫོང་ཁོངས་སྤང་ཆ་དྲན་པ་
དགོན་པའི་དགོ་འདུན་པ་བཟོད་པ་ལགས་གཟུགས་གཞི་བདེ་མིན་གྱི་རྒྱན་པས། ཟྱི་
ཁོན་ཁོན་དུ་ཕྱུག་ཏེ་ཁྱེར་གྱི་ས་གནས་གཞུང་གི་སྟན་ཁང་ཞིག་ལ་སྟན་བཅོས་ཆེད་

འཕྲོར་སྐབས། ས་གནས་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་བདེ་ཉེན་རྟོག་མི་སྣ་དྲུག་ཙམ་ཡོང་ནས་གསང་སྐབས་ཀྱིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་སྐྱར་ཡོད། དགེ་འདུན་པ་ཁོང་སྡོན་མ་རྒྱ་གར་ལ་ཡོང་ཚུང་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གི་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པའི་གཙུག་ལག་གནས་བོད་མི་ཚོར་སྤོང་ལ་ཉེ་བའི་གཙན་གཟན་རི་དྲགས་སེམས་ཅན་སྐྱར་སྐྱོབ་དང་། དེ་དག་གི་པགས་རིགས་རྒྱ་ནག་གོས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མི་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་གསལ་བཤད་དང་གོ་རྟོགས་སྤེལ་ཐབས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

གསོན་མིག་ ་ ཅེས་པའི་སྒྲེར་གཉེར་དུས་དེ་བ་ནང་། བྱེ་རྒྱུང་ཁྱོད་ཀྱི་དུ་འབོད་ ་ ཅེས་པའི་བཅའ་སྒྲུབ་ཆོས་སྤེལ་མཁན་ན་གཞིན་ཆོས་པ་པོ་ཆེ་རིང་བསྟན་འཛིན། རང་ལོ་ ༡༩ ཡིན་པ་ཁོང་ཡང་བྱེ་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༩ ཉེན་མཆོ་སྡོན་བྱེ་མིང་གི་དབྱངས་ཅན་མ་བྱ་ཁང་ཞེས་པའི་ནང་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཤིང་། འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་ལྷ་གཅིག་ལྟག་གི་རྩིས་སུ་རྩ་པ་ཁུལ་གྱི་ཉེ་གནས་འབར་ཁམས་སུ་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྩིས་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ། ཁོང་ནི་རྩ་པ་ཁུལ་མཛེད་དགེ་རྩོད་ཤེར་སྤེང་སྤེ་བ་ནས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་དུས་ནས་ལྷ་པ་བྱས་ཏེ་དཔལ་ལུལ་དགོན་ཆེན་དུ་ཆོས་ཁྱེད་བྱས་པ་དང་། དེ་སྔ་ཆོས་ཡིག་སྣ་ཆོགས་ཤིག་དུས་དེ་བ་དང་བྱེ་ལམ་སོགས་སུ་སྤེལ་ཚུང་བའི་ཆོས་པ་པོ་ཞིག་ཡིན།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༤ ཉེན་གྱི་དགོང་མོའི་ཚུ་ཆོད་དགུ་པ་མ་བཟུང་ཙམ་ལ་ས་གནས་རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་ཡོད་ཉེན་རྟོག་སྤྱི་བདེ་ཆོན་པས་སྐྱོ་བྱུར་གསང་སྐབས་ཀྱིས་སྤྱོད་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་སྐྱོ་ཤོད་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་པ་ཁོང་གི་ལྷ་ཤག་ནས་བསྐྱར་དུ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་སྐྱར་འདུག ལྷ་སྐྱོ་ཤོད་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་ནི་སྤྱོད་དགེ་ཤེས་འབྲེལ་དགོན་པའི་རྒྱུད་སྐྱོད་ལྷ་ཆོང་གི་དགེ་འདུན་པ་དང་། དེ་སྡོན་ལོ་ཤས་རིང་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་འབྲས་སྐྱངས་དགོན་པར་སློབ་གཉེར་བྱས་རྗེས་པ་ལུལ་བོད་ལ་བྱུར་ལོག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ༡༠༠༩ ལོའི་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཆོའི་བོད་རང་དབང་ཆེད་ཞི་ཆོལ་ཆེན་མོའི་ལས་འགུལ་སྐབས་འཛིན་བཟུང་གིས་རྒྱ་ནག་རིང་བཙོན་འདུག་བྱས་རྗེས་སྤོད་བཀོལ་བཏང་ཡོད་ཀྱང་ནམ་རྒྱུན་དུ་འགོ་འདུག་སྤྱོད་གསུམ་ལ་ལྷ་རྟོགས་ནན་མོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་འདུག

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་རྩ་པ་རྩོད་ཆེའུ་རུ་མའི་རུ་ཆེན་གསུམ་པའི་དགེ་
 ཆང་གི་དགེ་རིག་རང་ལོ་ ༤༠ ཡིན་ཁོང་ཉིན་དེའི་མཆན་མོའི་དུས་ཆོད་ ༡༡༩༠
 ཅམ་ལ་རང་བྱིམ་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་མོད། དེ་ནས་བཟུང་
 གནས་སྐྱངས་གང་ཡང་ཤེས་ཤིགས་མེད་པར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད། སྤུན་
 ཆོགས་ལགས་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བྱང་བའི་སྐོར་སོགས་ཕྱིར་བསྐྱགས་བྱས་
 པའི་དོགས་གཞིའི་འོག་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ལ། ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༠
 ཉིན་རྩ་པ་རྩོད་ཆེའུ་རུ་མའི་རུ་ཆེན་གསུམ་པའི་དགེ་ཆང་གི་དགེ་རིག་གི་བཟུང་ལྷ་
 དོན་ཁོ། རང་ལོ་ ༤༡ ཡིན་པ་ཆེའུ་རུ་མའི་ནང་ནས་འཛིན་བཟུང་གིས་ཉིན་ཤས་རིང་
 བཀག་ཉར་བྱས་པ་དང་དེའི་རིང་གཅར་རྩུང་བྱས་པོ་བྱང་ཡོད་འདུག།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༡ ཉིན་དེར་རྩ་པ་རྩོད་ཆེའུ་རུ་མའི་རུ་ཆེན་གཉིས་པའི་
 རྩོད་ཁོ་ཆང་གི་རྩ་པ་གི་ཉི་དགོན་པའི་གྲུ་བསམ་འགྲུལ་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་
 བྱས་ཤིང་། ཁོང་འཛིན་བཟུང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་པོ་སྤུན་
 ཆོགས་ལགས་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་སྲེགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་དོ་ཆོལ་ལས་འགྲུལ་
 སྤེལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དོགས་གཞིའི་འོག་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་
 འདུག། དེ་བཞིན་ཉིན་དེར་གོང་ཁྱེས་རྩ་པ་རྩོད་ཆེའུ་རུ་མའི་རུ་ཆེན་གསུམ་པའི་
 དགེ་ཆང་གི་དགེ་རིག་གི་བྱ་མོ་མེ་ཏོག་རང་ལོ་ ༡༡ ཡིན་པ་རྩ་པ་རྩོད་ཆེའུ་རུ་མའི་
 ནང་ནས་འཛིན་བཟུང་གིས་ཕྱི་ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༡ བར་བཀག་ཉར་བྱས་པ་དང་། ཉིན་དེ་
 དག་གི་རིང་ཁོང་མོ་བཀག་ཉར་ཁང་དུ་གཅར་རྩུང་བྱས་པོ་བྱང་རྒྱུ་སྐོད་བཀོལ་
 གྲུབས་ཁོ་མོའི་གཟུགས་པོ་ཡོངས་ལ་སྒྲུག་ཏིག་དང་མ་ཁས་ཁེངས་ཤིང་། ལྷ་པ་ཡང་
 རྒྱན་ལྷན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་སོགས་གསོན་པའི་རེ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུར་
 བཅོས་ཡོད་པའི་ཁར། གྲུབས་ཐོག་སྤུན་ཁང་དུ་བསྐྱེད་གཏུག་བྱེད་རྒྱུར་ས་གནས་
 སྤིང་གཞུང་གིས་བཀག་འགོག་བྱས་ཏེ་སྤུན་བཅོས་མཐུན་རྒྱུན་ཇི་བཞིན་མ་རག་
 པར་དུས་ལྷན་རིང་པོར་ཉལ་སར་ལུས་ཡོད་འདུག།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༢ ཉིན་གྱི་དགོང་མོའི་དུས་ཆོད་ ༤ ཅམ་ལ་པེ་ཅིང་མི་
 རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ནང་ནས་རྩ་པ་གི་ཉི་དགོན་གྱི་གྲུ་སློབ་བཟང་ཆེ་དཔག་རང་ལོ་

༡༥ ཡིན་པ་ཁོང་འདྲིན་བཟུང་བཀའ་ཉར་བྱས་ཡོད་འདུག ཁོང་གི་པ་མིང་ལ་དོན་འགྲུབ་ཟེར་བ་གྲོངས་ཆར་ཡོད་པ་དང་། མ་མིང་ལ་དོན་དེ་མ་ཟེར། ཁོང་གི་ཅིང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ནང་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་བསྐད་ཡོད་ཅིང་། འདྲིན་བཟུང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། འདྲིན་བཟུང་བྱས་ཆེས་ས་གནས་གང་ཏུ་བཀའ་ཉར་བྱས་ཡོད་ཟེད་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ་པར་གར་སོང་ཆ་མེད་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

༡༩༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༩ ཉིན། ཉིན་དེར་རྫ་པ་ཁུལ་འཛམ་ཐང་རྫོང་ན་མདའ་ཁང་གི་བོད་མི་བརྒྱ་ཕྱག་བཀལ་བས་ཉིན་དེའི་བོད་ནང་གི་ཕྱི་དྲོའི་དུས་ཚོད་ ༩ ལས་མས་ཤིག་ལ་བོད་ལ་རང་དབང་དགོས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་འདུག་དགོས། བོད་རང་བཅན་སོགས་ཀྱི་དོ་ཚོལ་སྐྱོད་འབོད་བྱས་ཏེ་ས་གནས་དེ་གའི་ཁང་གི་ཁྲོམ་ལ་མ་ནས་སྒྲོར་བ་གསུམ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་དམག་མི་དང་ཉིན་རྒྱུ་མི་སྣ་མང་པོ་སྤེལ་སྤྱོད་དོ་ཚོལ་སྐྱོད་འབོད་བྱེད་མཁམས་བཅད་ཅིང་། ཁྲོམ་གཞུང་སོགས་ནས་བོད་མི་བརྒྱ་དྲུག་འདྲིན་བཟུང་བཀའ་ཉར་བྱས་ཡོད་པའི་ཁྲོད་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ། ན་མདའ་ཁང་སོག་གི་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ཆན་དཔལ་ལོ་རང་ལོ་ ༩༠༡ རྗེ་རང་ལོ་ ༡༥ ལ་རྗེས་རང་ལོ་ ༡༥། འོད་གསལ་རྗེ་རང་ལོ་ ༡༥ ཡིན་པ་ཁོང་ནམས་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ནམས་ད་ལྟ་ཤེས་རྟོགས་བྱུབ་ཟེད།

༡༩༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༣༠ ཉིན་པ་ལུལ་རྫ་པ་རྫོང་སློབ་ཆེགས་ཁང་གི་ཉག་སྡེ་བ་ནས་ཡིན་པའི་རྫ་པ་ཀི་རྟིའི་དགོན་གྱི་གྲྭ་སློབ་བཟང་ཆོས་འཕེལ། རང་ལོ་ ༡༩ ཡིན་པ་ཁོང་དགོན་པའི་སྤིང་བར་ནས་འདྲིན་བཟུང་གིས་བཅན་ཁྲིད་བྱས་ཡོད་ཅིང་ཁོང་བཀའ་ཉར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་སོགས་ཞིབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ་། ཡང་རྫ་པ་རྫོང་གཙང་ཁང་ཁྲུགས་ལས་གོང་མ་ནས་ཡིན་པའི་རྫ་པ་ཀི་རྟིའི་དགོན་གྱི་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཆང་གི་གྲྭ་སློབ་བཟང་དངོས་གྲུབ། རང་ལོ་ ༡༩ ཅམ་ཡིན་པ་ཁོང་འདྲིན་བཟུང་བཀའ་ཉར་བྱས་ཡོད་ཅིང་། འདྲིན་བཟུང་དོད་མ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་

༡༠༡ ལོའི་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་སྒོ་བ་ཐང་གི་ལོ་འཁོར་སྟུན་གྱི།

སོགས་ཞིབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱུང་། དེའི་གོང་འདྲིན་བཟུང་བྱས་པའི་
གྲྭ་བསམ་འགྲུབ་དང་སྒོ་བཟང་བསྟན་འདྲིན། རུན་ཆོགས་(མི་སྒྲུ)སོགས་སྟེ་མཐུན་
བཀག་ཉར་བྱེད་སྟུག་ཡིན་འདུག།

༡༠༠༩ ལོར་དཀར་མངེས་ས་ཁུལ་འབའ་ཐང་རྫོང་སྤང་རི་ལུང་པའི་རི་འགོར་བོད་
རང་བཅན་གྱི་སྤྱར་ཡིག་འབྲེད་དར་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་སོག་བརྒྱུགས་མ་ལན་
དང་། འབའ་ཐང་སྒོ་གྲུར་གཤིས་ཤང་ཉེན་རྟོག་ལས་བྱངས་ལ་འབར་གས་གཞུག་
པའི་ཉེས་མིང་འོག ད་བར་སྤང་རི་ལུང་པའི་རི་འགོ་དང་ཤིང་ནགས་ཁྲོད་དུ་གཤ་
ཡིབ་བྱེད་བཞིན་པའི་ན་གཞོན་སྒྲོལ་དཀར་ལགས་ ༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༡ ཉིན་
ལི་ཐང་ཆ་བྱ་ཐང་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཉེན་རྟོག་པས་འདྲིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ ད་ཆ་འབའ་
ཐང་རྫོང་དུ་བཀག་སྒྲིལ་བྱས་ཡོད་འདུག།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༩ ཉིན་དཀར་མངེས་ས་ཁུལ་ཉག་རོང་གྲྭ་རུ་དགོན་པའི་
གྲྭ་རང་ལོ་ ༡༩ སོན་པ་ཨ་ཕོ་བཀྲིས་དང་། རང་ལོ་ ༡༩ སོན་པ་ཆེ་རིང་རྒྱལ་མཆོན།
རང་ལོ་ ༡༩ སོན་པ་གྲྭ་ཆེ་རིང་དབང་ལྷུག གཞན་བྱམས་འབྱོར་དགོན་པའི་གྲྭ་རིག་
འདྲིན་རྡོ་རྗེ་བཅས་དགེ་འདུན་པ་བཞིས་མ་གྲོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་ཉག་
རོང་རྫོང་སོག་རྒྱ་སྤྱར་ཡིག་འབྲེམས་གཏོར་དང་འབྲེལ་མ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཆེ་
ཁྱི་ལོར་བརྟན་པར་ཤོག བོད་རང་བཅན་ཡིན། མ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་གདན་
འབྲེན་ཞུ་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱི་བའི་འབོད་ཆོག་སྒྲོགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
དར་འཕུར་བཞིན་ཉག་རོང་རྫོང་སོག་རྒྱ་ཁྱི་བའི་སྤྱང་འབོད་སྐར་མ་ཁ་ཤས་བྱས་པར།
སྤྱི་བདེ་ཉེན་རྟོག་པས་འདྲིན་བཟུང་བྱེད་པར་ཡོང་སྐབས་མང་ཆོགས་ནས་བཀག་
འགོག་དང་སྤྱང་སྒྲོལ་འོག་དགེ་འདུན་པ་གསུམ་སྟག་སྟག་བཞོན་ནས་ཉེན་གཡོལ་
བྱས་པ་དང་། དགེ་འདུན་པ་ཞིག་གི་སྟག་སྟག་སྒྲོན་ཤོར་ནས་སྤྱི་བདེ་ཉེན་རྟོག་པས་
འདྲིན་བཟུང་བྱས་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༢ ཉིན་དེར་ར་པ་རྫོང་ཆོས་རྗེ་མ་ཁང་གི་ཆོས་རྗེ་མ་སྟེ་
བའི་རྒྱ་མཆོག་གོང་ཤོ། རང་ལོ་ ༤༩ ཅམ་ཡིན་པ་ཁོང་མ་རྒྱ་རྫོང་སོག་ནས་ར་པའི་

བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས།

ཉེན་རྟོག་པས་འདིན་བབྱང་གིས་བཅན་བྲིད་བྱས་ཤིང་། དེ་རྗེས་གང་དུ་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་མེད་སོགས་གཏན་ནས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་མེད་པར་གནས་ཡོད། ཁོང་འདིན་བབྱང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནི་བྱི་ལྷོ་ ༩ ཆེས་ ༡༡ ནས་ཆེས་ ༡༡ བར་ར་པ་མི་མང་གིས་ར་པ་གི་རྟེ་དགོན་པའི་གྲ་པ་རྣམས་སྒོ་བྱར་འདིན་བབྱང་བྱེད་པར་དོགས་ནས་དགོན་པའི་སྤྱིང་མདོའི་ལམ་ཆེན་དུ་ཉིན་མཆན་གཉིས་ཀར་བསྐྱོད་ནས་རང་རྩས་གང་ཡོད་ཀྱིས་འགོ་བ་སྤྱང་བྱས་ཡོད་ལ། སྐབས་དེར་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཞི་དག་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་མི་མང་རྣམས་རང་རང་སར་འགོ་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་བྱས་ཀྱང་གཏན་ནས་འགོ་འདྲུག་ཐུབ་མེད་སྐབས། རྒྱ་མཆོས་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་ལ་བརྗོད་དོན། གལ་སྲིད་དངོས་གནས་གྲ་པ་རྣམས་འདིན་བབྱང་བྱེད་རྒྱ་མིན་ན་ཁག་ཐེག་ཡི་གེ་བྲིས་དང་མི་མང་རྣམས་རང་རང་སར་འགོ་འདྲུག་རྒྱའི་འགན་ངས་ལེན་ཐུབ་ཅེས་བཤད་པས་ཡིན་འདུག།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷོ་ ༩ ཆེས་ ༡༡ ཉིན་ར་པ་གི་རྟེ་དགོན་གྲ་པ་འདིགས་མེད། རང་ལོ་ ༡༠ | བ་ཡུལ་མ་རྒྱ་རྒྱུ་ཁོ་ཁོ་སྤྱད་མ་ནས་ཡིན་པ་འདིན་བབྱང་བྱས་ཡོད། ཁོང་འདིན་བབྱང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་འདིན་བབྱང་བྱས་རྗེས་གང་དུ་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་མེད་སོགས་ཞིབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱུང་ནང་། བྱི་ལྷོ་ ༡༩ ཉིན་ཁོང་ལ་སྐུ་ཆས་གཡོགས་ནས་དགོན་པའི་ནང་ལ་བྲིད་ཡོང་སྟེ་འདྲུ་ཁང་རྒྱབ་ལོགས་ནས་དཔར་ཁ་ཤས་སྤངས་ནས་མར་རང་འཇགས་བྲིད་འདུག་ལ། སྐབས་དེར་གྲ་པ་མང་པོས་མཐོང་ནས་ཁོང་འདིན་བབྱང་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་པ་གསལ་པོར་ཆགས་ཡོད། |

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷོ་ ༩ ཆེས་ ༡༡ ཉིན་ཤས་སྟོན་ར་པ་རྫོང་གཅེས་ཁང་ནག་ཆང་མ་སྟེ་བའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆང་གི་ཆེ་རིང་དག་འདུལ་དེ་སྟོན་མེ་ཡིས་འཚོགས་པའི་སྤྱན་རྒྱལ་ལགས་ཀྱི་སྐུ་སྤྱང་དགོན་པའི་ནང་འཁྱེར་མཁན་གྱི་དོགས་གཞིའི་འོག་ནས་འདིན་བབྱང་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་འདུག། བཅ་རྒྱུན་ལྟར་ཁོང་འདིན་བབྱང་བྱས་རྗེས་གང་ཡོད་ཅི་བྱུང་གི་གནས་སྐབས་སུས་ཀྱང་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱུབ་པར་གནས་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༦ ཉིན་གཉིད་དགོན་པའི་གྲུ་སྒོ་བ་བཟང་མཁས་གྲུབ། རང་ལོ་
 ༡༩ ཅམ་ཡིན་པ་ཁོང་འདྲུ་བ་བྱུང་གིས་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་འདུག་ཅིང་། འདྲིན་
 བཟུང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་གང་དུ་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་མེད་པར་གནས་ཡོད། ཁོང་གི་པ་ལུལ་རྩ་པ་ལྷགས་ལས་
 འགའ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་རང་བྱིམ་ནས་འདྲུ་བ་བྱུང་བའི་རྩ་
 པ་རྩོད་མེད་ལུ་ལུ་མེད་ལུ་ཆེན་གསུམ་པའི་དགེ་ཆང་གི་དགེ་རིག་(མི་སྤྱུ་) རང་ལོ་ ༦༠
 ཅམ་སོན་པ། ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༦ ཉིན་འདྲིན་བཟུང་བྱས་པའི་རྩ་པ་རྩོད་སྒྲོ་ཆོགས་ཞང་
 སྒྲོ་ཆོགས་སྤེ་བའི་བཀྲ་ཀྲུལ་ཆང་གི་སྤྲུལ་བཟང་(མི་སྤྱུ་)། རང་ལོ་ ༦༡ ཡིན་པ་འདྲུ་
 བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༩ ཉིན་རྩ་པ་གཉིད་དགོན་གྱི་གྲུ་སྒོ་བ་བཟང་རིན་ཆེན། རང་ལོ་
 ༡༡ ཡིན་པ་ཁོང་རང་ཤག་ནས་འདྲུ་བ་བྱུང་གིས་བཅན་བྲིད་བྱས་ཡོད་འདུག་ལ། ཁོང་
 བྲིད་རྩ་པ་རྩོད་མེད་ལུ་ལུ་མེད་ལུ་ཆེན་གཉིས་པའི་འཚམས་རིང་ཆང་གི་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་
 འདྲུ་བ་བྱུང་བྱེད་མཁན་རྩ་པ་རང་སྒྲོད་ལུལ་གྱི་གསང་བའི་ལས་ལུངས་ཀྱི་མི་སྤྱུ་དང་
 ཉིན་རྩ་པ་ཡིན་པས་འདྲུ་བ་བྱུང་བྱས་རྩེས་གང་དུ་བྲིད་ཡོད་མེད་དང་འདྲིན་བཟུང་
 བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྤྱུ་གསལ་པོ་བཤད་མེད་སྤྲུལ་ད་
 ལྷ་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་གསལ་པོ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་རེད།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༦ ཆོས་ ༡ ཉིན་རྩ་པ་རྩོད་མེད་ལུ་ལུ་མེད་ལུ་ཆེན་གཉིས་པའི་ལྷ་རྒྱུ་
 ཆོ་རིང་ཆང་གི་རྩ་པ་གཉིད་དགོན་གྱི་གྲུ་དགེ་འཕེལ། རང་ལོ་ ༡༡ ། པ་མིང་ལ་ལྷ་རྒྱུ་
 ཆོ་རིང་ཡིན་པ་ཁོང་དང་། ཡང་མེད་ལུ་ལུ་མེད་ལུ་དང་པོའི་ཨ་ལྷ་ལྷ་མི་སྤྱུ་། རང་ལོ་
 ༡༠ ཡིན་པ་གཉིས་འདྲུ་བ་བྱུང་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་གཉིས་འདྲིན་བཟུང་
 བྱས་པའི་ལྷ་ཆོས་དང་སྤྲུལ་ཤེས་དེར་གང་དུ་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་མེད་སོགས་གསལ་
 པོ་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ་ཀྱང་། ཨ་ལྷ་ལྷ་ལ་གསུམ་པའི་བཅུ་དྲུག་ཉིན་སྤྲུལ་ཆོགས་ཀྱིས་
 རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་རྩེས་མི་མང་གིས་ཡར་ལངས་བྱས་སྤྲུལ་སྤེ་བྲིད་པའི་
 དོགས་གཞིའི་འོག་བཟུང་བ་ཡིན་འདུག་ཅིང་། རྩེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་མ་
 ཐུབ་པར་གནས་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་ ༦ ཆེས་ ༦ ཉིན་དཀར་མངའ་ས་དགོན། རོལ་ཚལ་ཁམས་ཚན་གྱི་ལྷ་
འཇུག་མེད་བསོད་ནམས་ལགས་དང་། ༡༡ རྒྱལ་ཁམས་ཚན་གྱི་ལྷ་ཆེ་དབང་བཟླ་
ཤིས་གཉིས་ཀྱིས་དཀར་མངའ་ས་རྫོང་ཐོག་ཏུ་ལག་ལ་འབོད་ཆིག་འདྲ་མིན་འཁོད་
པའི་སྤྲེག་དར་འཕྱར་བཞིན་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཞི་ཆོལ་སྐྱད་འབོད་བྱས་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་
དེར་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱིལ་བརྟན་པར་ཤོག་ བོད་ལ་རང་དབང་
དགོས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས། བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་
སྒོ་བ་ཐང་དགོས། ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་འབོད་ཆིག་སྒྲོག་བཞིན་ཁྲོམ་སྐྱོར་བྱས་ཡོད་པ་
དང་། འཕྲལ་དུ་རྒྱ་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པ་ཡོང་སྟེ་ལྷགས་མདའ་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་
རྒྱུ་ཚད་མེད་གཏོང་བཞིན་ཁོང་གཉིས་འདྲུ་བཟུང་བྱས་ཡོད་འདུག རང་ལོ་ ༡༢
ཡིན་པ་ཆེ་དབང་བཟླ་ཤིས་ནི། སྤྱི་ལུ་དཀར་མངའ་ས་རྫོང་། ༡༡ རྒྱལ་ཤང་། བེན་
དེ་སྐང་གོང་དང་། འཇུག་མེད་བསོད་ནམས་ནི། དཀར་མངའ་ས་རྫོང་། རོལ་ཚལ་ཤང་།
མདའ་མ་ཞབས་གོང་ནས་ཡིན་འདུག

༡༠༡༡ ལོའི་ ༧ ཆེས་ ༩ ཉིན་བེ་རི་དགོན་གྱི་ལྷ་འོད་ཟེར་སྤྱན་རྟོགས་ལགས་
ཀྱིས། དཀར་མངའ་ས་རྫོང་གི་ཁྲོམ་ལམ་དུ་ཁུང་མ་གཅིག་གི་ནང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྲིས་
པའི་བོད་རང་བཙན་ཡིན་སྐྱོར་ཡིག་ཆ་གང་ཁྱེར་ཞིང་། བོད་རང་བཙན་ཡིན་ལགོང་
ས་མཆོག་སྐྱོ་ཆེ་བརྟན་པར་ཤོག་ཅེས་སྐྱད་འབོད་སྐབས། དེ་མ་ཐག་ཉེན་རྟོག་པ་ཡོང་
སྟེ་འདྲུ་བཟུང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟར་ཁོང་དཀར་མངའ་ས་རྫོང་གི་མི་དམངས་སྣམ་
ཁང་གི་ཉེ་འགམ་དུ་ཡོད་པའི་བཙན་ཁང་ནང་བཅུག་ཡོད་འདུག ལྷ་འོད་ཟེར་སྤྱན་
རྟོགས་ནི། དཀར་མངའ་ས་རྫོང་། གཞེས་མ་ཁའ་ཤང་། བེ་རི་དགོན་གྱི་ཉེ་འདབས་
གཙང་འགམ་གོང་ནས་རེད་འདུག རང་ལོ་ ༡༡ ཡིན་འདུག

༡༠༡༡ ལོའི་ ༧ ཆེས་ ༩ ཉིན། ཁམས་དཀར་མངའ་ས་ལམ་རྒྱལ་དགོན་གྱི་བཙན་མ་
ཆེ་དབང་སྒྲོལ་མ་ལགས་ཀྱིས་དཀར་མངའ་ས་རྫོང་ཐོག་ཏུ་ རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱོ་ཆེ་
ཁྱིལ་བརྟན་པར་ཤོག ང་ཆོ་བོད་ལ་རང་དབང་དགོས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་
གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་ཞེས་སོགས་འབོད་ཆིག་སྒྲོག་བཞིན་ཞི་ཆོལ་བྱས་པ་བརྟེན།
ཉེན་རྟོག་པ་དང་། རྒྱལ་ཆས་དམག་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་རྒྱུ་ཚད་གཏོང་བཞིན་འདྲུ་

བཟུང་བཅོན་འདུག་བྱས་ཡོད་འདུག། ཆོ་དབང་སྒྲོལ་མ་ནི། སྐྱེས་ལུལ་དཀར་མངེས་
 རྫོང་། གསེར་འཁར་ཤང་། བེ་རི་དགོན་གྱི་ཉེ་འདབས་གཙང་འགམ་གྲོང་ནས་ཡིན་པ་
 དང་། རང་ལོ་ ༡༠ ཡིན་འདུག།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་ཉིན་དགུང་ཚུ་ཆོད་ ༡༩ ཅམ་ལ་ཁམས་དཀར་
 མངེས་དགོན་དུ་སློབ་སྦྱང་བྱས་ནས་བསྐད་ཡོད་པ་ཅེས་ཆང་དགོན་གྱི་གྲ་མགོ་
 དབྱངས་ལགས་ཀྱིས་དཀར་མངེས་རྫོང་གི་ཁྲིམ་གཞུང་དུ། ཡགོང་ས་མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་ཁྲི་
 ལོ་བརྟན་པ་ཤོག། བོད་ལ་རང་དབང་དགོས། སྐྱེ་ཞབས་སྤང་རི་སྒྲ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
 གིས་དབུས་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་ནམས་སློང་བཀོལ་གཏོང་དགོས། ཞེས་འབོད་ཆིག་
 སྒྲིག་བཞིན་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་བྱས་པར་བརྟེན། ཉིན་རྒྱུག་པ་དང་། དྲག་ཆས་དམག་
 མིས་ཉེས་རྒྱུ་ཆད་མེད་བཏང་སྟེ་འཛིན་བཟུང་བཅོན་འདུག་བྱས་འདུག། གྲ་མགོ་
 དབྱངས་ནི། སྐྱེས་ལུལ་ཟེ་ཁྲིན་ཞིང་ཆེན་དཀར་མངེས་རྫོང་། སྒྲོ་བ་ཤང་། རྩག་ལེགས་
 གྲོང་ཆོ་དང་། རང་ལོ་ ༡༠ ཅམ་ཡིན་འདུག།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་དེའི་བྱི་ཤོའི་ཚུ་ཆོད་ ༥ པ་ཅམ་ལ་ཁམས་དཀར་
 མངེས་རྫོང་གི་ཁྲིམ་གཞུང་དུ། དཀར་མངེས་ལམ་བྱག་དགོན་གྱི་བཙུན་མ་རང་
 ལོ་ ༡༥ ཡིན་པ་བྱམས་པ་ལྟ་མཆོ་དང་། རང་ལོ་ ༡༠ ཡིན་པ་བཙུན་མ་རིན་དགའ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་སྐྱེ་ཆེ་ཁྲི་ལོ་བརྟན་པར་ཤོག། བོད་ནང་
 ཆོས་དད་རང་དབང་མི་འདུག་སྟགས་ཀྱི་འབོད་ཆིག་བསྒྲགས་ཤིང་། བོད་རང་བཅོན་
 སྐྱོར་གྱི་ཡིག་ཆ་གཏོར་བཞིན་སྐྱད་འབོད་ཁྲིམ་སྐྱོར་བྱས་ཡོད་འདུག། འོན་ཀྱང་དུས་
 ལུན་སྤང་བ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་དྲག་ཆས་ཉིན་རྒྱུག་པ་འབྱོར་ཏེ་ཁོང་གཉིས་ལ་ཉེས་
 རྒྱུ་གཏོང་བཞིན་སྤངས་འཁོར་ནང་བཅུག་སྟེ་བཅོན་ཁྲིད་བྱས་ཡོད་འདུག།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༡ ཉིན། དཀར་མངེས་བེ་རི་དགོན་གྱི་དགེ་བསྐྱོས་བྱུར་
 པ་གྲ་བརྒྱ་མ་ཆེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་ཡགོང་ས་མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་ཁྲི་ལོ་བརྟན་པར་ཤོག།
 བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དགོས། བོད་རང་བཅོན་ཡིན་སྟགས་ཞི་རྒོལ་སྐྱད་
 འབོད་བརྒྱབ་པར་བརྟེན། དེ་མ་ཐག་ཉིན་རྒྱུག་པ་ཡོང་སྟེ་ཉེས་རྒྱུ་ཆད་མེད་བཏང་

བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས།

སྟེ་འདྲིན་བབྱང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། བསྐྱེད་རིང་ནི། རྒྱུས་ལུལ་དཀར་མངེས་ཤོད་།
གསེར་འཁར་ཤང་། བེ་རི་གྲོང་ནས་ཡིན་པ་དང་། ད་སྐབས་རང་ལོ་ ༡༡ ཡིན་འདུག།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༡༡ དགོང་རྩོ་བོད་ནང་ཚུ་ཆོད་ ༩ པ་ཅམ་ལ། དཀར་མངེས་
ཁང་དམར་དགོན་གྱི་གྲ་སངས་རིན་ཆེན་གྱིས་དཀར་མངེས་ཤོད་གི་ཁྲིམ་གཞུང་དུ་
ཡ་རྒུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲི་ལོ་བརྟན་པར་ཤོག། བོད་ལ་རང་དབང་དགོས་ཞེས་སོགས་
སྐད་འབོད་བྱས་པས་དུས་ལུན་སྤང་དུ་ལས་མ་འགོར་བར་དག་ཆ་ཉེན་རྟོག་པ་དང་
དམག་མིའི་ཉེས་རྒྱུང་ཆད་མེད་གཏོང་བཞིན་སྤངས་འཁོར་ནང་བཅུག་སྟེ་བཅན་
ཁྲིད་བྱས་ཡོད་འདུག།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༡༢ ཉིན་བོད་ནང་སྤྱི་རྩོ་ཚུ་ཆོད་ ༡༠ ཡས་མས་ཞིག་ལ་དཀར་
མངེས་ཉི་མོ་དགེ་ཚུལ་དགོན་གྱི་བཙུན་མ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོ་དང་། ཆོས་དབྱངས། སྟེན་
པ་ལྷ་མོ་གསུམ་གྱིས་དཀར་མངེས་ཤོད་ཐོག་དུ་ཁྲི་ཆོལ་བྱས་པར་བརྟེན། དག་ཆས་
ཉེན་རྟོག་པ་དང་། དམག་མིས་ཉེས་རྒྱུང་ཆད་མེད་གཏོང་བཞིན་འདྲིན་བབྱང་
བཅོན་འདུག་བྱས་འདུག། ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོ་ནི། རང་ལོ་ ༡༢ དང་། བཙུན་མ་ཆོས་
དབྱངས་ནི། རང་ལོ་ ༡༡ ཡིན་པ། བཙུན་མ་སྟེན་པ་ལྷ་མོ་ནི། རང་ལོ་ ༡༡ ཡིན་
འདུག། ཁོང་གསུམ་མོ་རྒྱུས་ལུལ་དཀར་མངེས་ཤོད་ལྷོ་པ་ཤང་། འདུག་ལོངས་གྲོང་
ནས་ཡིན་པ་རེད།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༡༣ ཉིན་དེའི་བྱི་རྩོའི་ཚུ་ཆོད་བཞི་དང་བྱེད་ཅམ་ལ། ལྷ་
སྦྱིད་ཆང་བུ་མོ་བསྟན་འདྲིན་ལྷ་མཆོ་ལགས་གྱིས་དཀར་མངེས་ཤོད་ཐོག་དུ་ཡ་རྒུལ་
བ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲི་ལོ་བརྟན་པར་ཤོག། ང་ཆོ་ལ་རང་དབང་དགོས། ཡ་རྒུལ་བ་རིན་པོ་
ཆེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས། བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྤོང་དགོས། ཞེས་
སོགས་འབོད་ཆིག་སྟོག་བཞིན་ཁྲི་ཆོལ་བྱས་པར་བརྟེན། དག་ཆས་ཉེན་རྟོག་པ་དང་
། དམག་མིས་ཉེས་རྒྱུང་ཆད་མེད་གཏོང་བཞིན་འདུ་བབྱང་བཅོན་འདུག་བྱས་ཡོད་
པ་དང་། བསྟན་འདྲིན་ལྷ་མཆོ་ནི། རྒྱུས་ལུལ་ཟི་ཁྲོན་ཁིང་ཆེན་དཀར་མངེས་ཤོད་།
ཐིང་ཁ་ཤང་། ལྷ་སྦྱིད་གྲོང་ནས་ཡིན་པ་དང་། རང་ལོ་ ༡༢ ཡིན་འདུག།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༡ ཉིན། བོད་ནང་ཉིན་གྲང་ཚུ་ཆོད་ ༡༡ ཅམ་ལ་བེ་རི་
དགོན་གྱི་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་ནས་དཀར་མངའ་སྡེ་དཔོན་ཏུ་ ༡ རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
སྐྱོ་ཆེ་བྲི་ལོ་བརྟན་པར་ཤོག ང་ཆོ་ལ་རང་དབང་དགོས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་
གདན་འདྲེན་བྱ་དགོས། བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྤྱད་དགོས་ཞེས་སོཾ་གིས་
འབོད་ཆེག་སྒྲོག་བཞིན་ཞི་ཆོལ་བྱས་པ་བརྟེན། དག་ཆས་ཉེན་རྟོག་པ་དང་། དམག་
མི་རྣམས་གིས་ཉེས་རྒྱུ་གཏོང་བཞིན་འཛིན་བཟུང་བཅོན་འཇུག་བྱས་ཡོད་འདུག
ལྷན་གྲུབ་ནི། སྐྱེས་ཡུལ་དཀར་མངའ་སྡེ་དང་། གསེར་འཁར་ཤང་། བེ་རི་གྲོང་དང་།
རང་ལོ་ ༡༤ ཡིན་འདུག

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༢ ཉིན་དཀར་མངའ་སྡེ་དགོན་གྱི་བཙུན་མ། རྣམ་
རྒྱལ་ལྷ་མོ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྒྲོན་ཟེར་བ་ཁོང་གཉིས་གིས་དཀར་མངའ་སྡེ་དཔོན་
ཏུ་ཞི་ཆོལ་སྐྱད་འབོད་ཁྲིམ་སྒྲོར་བྱས་པར་བརྟེན། དག་ཆས་ཉེན་རྟོག་པའི་ཉེས་རྒྱུ་
གཏོང་བཞིན་བཅོན་འཇུག་བྱས་ཡོད་འདུག

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༤་དཀར་མངའ་སྡེ་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་དགོན་གྱི་ལྷ་རང་ལོ་
༡༥ ཡིན་པ་དག་དབང་སློབ་བཟང་ཁོང་གིས་དཀར་མངའ་སྡེ་དཔོན་མི་དམངས་འདུ་
འཛུལ་ས་ཆེ་བའི་སར་བོད་ལ་རང་དབང་དགོས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་སྐྱོ་ཆེ་བྲི་ལོ་བརྟན་
པར་ཤོག ཅེས་པའི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་བཀྲ་མས་ཏེ། ཁྲིམ་གཞུང་དུ་ཕུས་པོས་ལ་
བཙུགས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐུར་ཏེ་ ༡ རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱོ་ཆེ་བྲི་ལོ་བརྟན་པར་ཤོག
བོད་ལ་རང་དབང་དགོས། ཞེས་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོས་འབོད་ཆེག་བསྒྲོགས་པར་
བརྟེན། ཉེན་རྟོག་པའི་རྒྱུ་དུ་ཁྱི་སྐུང་བཞིན་གང་སར་ཉུལ་བཞིན་ཡོད་སྐབས་ལམ་
སང་ལྷགས་རྒྱགས་སོགས་གིས་ས་རྩོད་རང་བ་ལྟར་ཉེས་རྒྱུ་ཆད་མེད་གཏོང་བཞིན་
འཛིན་བཟུང་བཅོན་འཇུག་བྱས་འདུག

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་བོད་ནང་ཚུ་ཆོད་ ༡༡༡༠ ཅམ་ལ་ཁམས་དཀར་
མངའ་སྡེ་དང་། ཁང་དམར་དགོན་གྱི་ལྷ་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྐ་མ་ཆེ་རིང་གཉིས་
གིས་དཀར་མངའ་སྡེ་དཔོན་ཏུ་ ༡ རྒྱལ་བ་བརྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་བྲི་ལོ་བརྟན་པར་

ཤོག་ བོད་རང་བཅན་ཡིན། བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དགོས། ཞེས་སོགས་
 གྱི་འབོད་སྒྲ་སྒྲིག་བཞིན་ཁྲིམ་སྒྲོལ་བ་བརྟེན། འབྲུལ་དུ་རྒྱ་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་
 པ་ཡོང་སྟེ་ཁོང་གཉིས་འཛིན་བཟུང་བཅན་བྲིད་བྱས་ཡོད་འདུག ལྷ་ས་མཆོ་རིང་
 བློ་སྦྱོར་ལུ་ཟེ་ཁྲིམ་ཁྲིམ་ཆེན་དཀར་མཛེས་ཚོང་། ལུ་རྩེ་ཤར་། ཞི་ལམ་ནང་ཞེས་
 པའི་གྲོང་ཆོ་ནས་ཡིན་པ་དང་། ད་སྐབས་རང་ལོ་ ༡༡ ཡིན་འདུག ལྷ་རིན་ཆེན་
 རྒྱ་མཆོ་བློ་སྦྱོར་ལུ་ཟེ་ཁྲིམ་དཀར་མཛེས་ཚོང་། ལུ་རྩེ་ཤར་། འབྲུར་གྲོང་ཆོ་དང་། རང་
 ལོ་ ༡༡ ཡིན་འདུག

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༡༥ ཉེན་བོད་ནང་སྤྱོད་ཆུ་ཆོད་དུག་པ་ཅམ་ཞིག་ལ་ཁམས་
 དཀར་མཛེས་ཚོང་གི་ཁྲིམ་གཞུང་དུ། བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་དགོན་གྱི་ཉེ་འཁོར་༡
 རྒྱས་དགོན་གྱི་བཅུན་མ་སློ་བཟང་དབྱངས་མཆོ་དང་། སློ་བཟང་མཁའ་འགྲོ། འཕྲིན་
 ལས་སྒྲོལ་མ་གསུམ་གྱིས་དཀར་མཛེས་ཚོང་ཐོག་ཏུ་ལ་རྒྱལ་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་
 མཆོ་སྒྱུ་ཆེ་བྲི་ལོ་བརྟན་པར་ཤོག ང་ཆོ་བོད་ལ་རང་དབང་དགོས། རྒྱལ་བ་བསྟན་
 འཛིན་རྒྱ་མཆོ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས། བོད་ནང་ཆོས་དད་རང་དབང་
 དགོས་ཟེར་བ་སོགས། རྒྱ་དུགས་ཆེན་པོས་ཞི་ཞོལ་རྒྱ་འབོད་ཁྲིམ་སྒྲོལ་དང་ཡིག་
 ཆ་མང་པོ་གཏོར་ཡོད་འདུག་ཀྱང་ཁོང་གསུམ་གྱིས་ཡིག་ཆ་ནང་བཞེད་བྱག་པ་ཡིན་
 གསལ་ཁ་མེས་ཀྱང་དུས་ལུན་ཐུང་དུ་ལས་མ་འགོར་བར་རྒྱ་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་
 པ་འབྱོར་ཉེ་ཁོང་གསུམ་ལ་ཉེས་རྒྱུ་ཆད་མེད་གཏོར་བཞིན་འཛིན་བཟུང་བཅོན་
 འདུག་བྱས་འདུག རང་ལོ་ ༡༤ ཡིན་པ་སློ་བཟང་དབྱངས་མཆོ་ནི། དཀར་མཛེས་
 ཚོང་། དར་རྒྱས་འདན་མ་ཤར་། ཐུང་ལྷག་གོང་དང་། སློ་བཟང་མཁའ་འགྲོ་ནི། རྒྱེས་
 ལུ་ཟེ་ཁྲིམ་དཀར་མཛེས་ཚོང་། གོ་ལམ་ཤར་། སྤྱིང་རུང་མདོ་གོང་དང་། ད་སྐབས་རང་ལོ་
 ༡༤ ཡིན་འདུག འཕྲིན་ལས་སྒྲོལ་མ་ནི། རྒྱེས་ལུ་ཟེ་ཁྲིམ་དཀར་མཛེས་ཚོང་། གོ་ལམ་ཤར་།
 རྒྱ་འཁོར་གོང་དང་། ད་སྐབས་རང་ལོ་ ༡༠ ཡིན་འདུག

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༡༩ རེས་གཟའ་ཉི་མའི་ཉིན། དཀར་མཛེས་ཚོང་། ཉེ་མོ་
 དགེ་རྒྱལ་དགོན་གྱི་བཅུན་མ་བྱམས་ལྷག་སྒྲོལ་མ་དང་། སྒྲོལ་མ་དབལ་མོ་གཉིས་
 གྱིས་དཀར་མཛེས་ཚོང་ཐོག་ཏུ་ཞི་ཞོལ་བྱས་པར་བརྟེན། ཅག་ཆས་ཉེན་རྟོག་པ་དང་

། དམག་མིས་ཉེས་རྒྱུ་ཆད་མེད་གཏོང་བ་ཞིན་འདྲིན་བཟུང་བཅོན་འདུག་བྱས་
འདུག་བཅུན་མ་བྱམས་སྤྲུག་སྒྲོལ་མ་ནི། སྤྱི་ལུལ་དཀར་མཛེས་ཇོང་། ལྷོ་པ་ཤང་
། གྲོང་གཞུང་ནང་གྲོང་ཆོ་དང་། ད་སྐབས་ཁོང་རང་ལོ་ ༡༠ ཡས་མས་ཤིག་ཡིན་
འདུག་རང་ལོ་ཉེར་ཤུ་ཟིན་ལ་ཉེ་བའི་བཅུན་མ་སྒྲོལ་མ་དཔལ་མོ་ནི། སྤྱི་ལུལ་
དཀར་མཛེས་ཇོང་། ལྷོ་པ་ཤང་། ལྷ་སྐང་སྤེང་གྲོང་ནས་ཡིན་པ་རེད།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༦ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་ལྷ་ཕོ་རྒྱ་ཆོད་ ༡ ཡས་མས་ཤིག་ལ་དཀར་མཛེས་
དགའ་ལྷན་ཆོས་སྤྱིང་དགོན་གྱི་བཅུན་མ། བཅུ་གཉིས་ལྷ་མོ་ཟེར་བ་ཁོང་གིས་རང་
ཉིད་ཀྱིས་བྲིས་པའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་ཞིག་བྲིས་ནས། དཀར་མཛེས་ཇོང་གི་ཁྲོམ་
གཞུང་མི་དམངས་འདུ་འཛོམས་ཆེ་བའི་སར་བོད་ལ་རང་དབང་མི་འདུག་ བོད་ལ་
རང་དབང་དགོས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཆེ་ཁྲི་ལོ་བཟན་པར་ཤོག ཅེས་པའི་ཡི་གེ་
མང་པོ་བཀྲམས་པའི་ཞོར། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེན་སྐུ་ཆེ་ཁྲི་ལོ་བཟན་པར་ཤོག བོད་
ལ་རང་དབང་དགོས། ཞེས་སྐད་ཀྱིས་ཆེན་པོས་འབོད་ཆེག་བསྒྲིགས་པར་བརྟེན།
འཕལ་ཏུ་རྒྱ་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པ་དང་དམག་མི་ཡོང་སྤྱོད་ཁོང་འདྲིན་བཟུང་བཅོན་
ཁྲིད་བྱས་འདུག་བཅུ་གཉིས་ལྷ་མོ་ནི། སྤྱི་ལུལ་ཟེ་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་དཀར་མཛེས་
ཇོང་། ཀམ་བྲག་ཤང་། ཡ་ནང་ཞེས་པའི་གྲོང་ཆོ་དང་། རང་ལོ་ ༡༧ ཡིན་འདུག།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༦ ཆེས་ ༡༡ ཉིན་བོད་ནང་གི་ཕོ་རྒྱ་ཆོད་ ༡ ཡས་མས་ཤིག་ལ་ཁམས་
དཀར་མཛེས་ཇོང་གི་ཁྲོམ་གཞུང་ཏུ། བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་། རྫོ་བཟང་བསྟན་
འདྲིན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་བསྟན་འདྲིན་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་ཆེ་ཁྲི་ལོ་བཟན་པར་ཤོག བོད་
རང་བཅོན་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས། ཞི་ཆོལ་སྐད་འབོད་ཁྲོམ་སྐོར་བྱས་ཞོར་ཡིག་ཆ་
མང་པོ་གཏོར་ཡོད་འདུག་ འོན་ཀྱང་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ནང་དོན་གང་ཡིན་མ་
ཤེས་ཀྱང་ཏུས་ལུན་བྱང་ཏུ་ལས་མ་འགོར་བར་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་པ་འབྱོར་ཉེ་ཁོང་
གཉིས་ལ་ཉེས་རྒྱུ་ཆད་མེད་གཏོང་བ་ཞིན་འདྲིན་བཟུང་བཅོན་འདུག་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད།
སྐབས་དེར་ཁོང་གཉིས་སུ་ཡིན་གསལ་ཁ་མ་ཤེས་ཀྱང་གཅིག་གི་མགོ་ལ་ལྷགས་རྒྱག་
ཆད་མེད་གཞུས་པས་ཕྱི་ཉིན་ཡང་ཁྲོམ་ལ་མ་ཏུ་ཁྲག་གི་ཆོས་ཡོད་པ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་
འདུག་རང་ལོ་ ༡༡ ཡིན་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ནི། སྤྱི་ལུལ་དཀར་མཛེས་

ཚོང་། ལྷོ་པ་ཤང་། འབྲུག་ལང་གྲོང་དང་། གློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ནི། དཀར་མངའ་ས་
ཚོང་། ལྷོ་པ་ཤང་། འབྲུག་ལང་གྲོང་ནས་ཡིན་པ་དང་། རང་ལོ་ ༡༦ ཡིན་འདུག

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་དཀར་མངའ་ས་ཚོང་གི་ཁྲིམ་གཞུང་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་
མ་ཟེར་བ་ཁོང་གིས་ཡལོང་ས་མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་ཁྲི་ལོ་བརྟན་པ་ཤོག བོད་ལ་རང་དབང་
དགོས། སྐུ་ཞབས་སྤང་རི་སྒྲ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དབུས་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་ནམས་
སྲོད་བརྒྱལ་གཏོང་དགོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབོད་ཆེག་སྒྲིག་བཞིན་ཞི་བའི་རོ་རྒྱལ་
བྱས་པར་བརྟེན། དག་ཆས་ཉེན་རྟོག་པ་དང་། དམག་མིས་ཉེས་རྒྱུ་གཏོང་བཞིན་
འཛིན་བཟུང་བཅོན་འདུག་བྱས་འདུག ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ནི། སྐྱེས་ཡུལ་ཟེ་ཁྲོན་ཞིང་
ཆེན། དཀར་མངའ་ས་ཚོང་། ཁོག་བཅོན་དགོན་ཞེས་པའི་གྲོང་ཆོ་དང་། རང་ལོ་ ༡༧
ཡིན་འདུག

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་དཀར་མངའ་ས་ལམ་བྲག་དགོན་གྱི་བཙུན་མ་སྟན་པ་
ཨ་ནེ་འཆི་མེད་དང་། སྟན་གཤོག་ཆོས་དགའ་གཉིས་དཀར་མངའ་ས་ཚོང་གྲོང་བཅའ་
ནང་ཡོད་པའི་སྒོ་བརྟེན་སྟན་ཁང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་བར་ནས་ཉེན་རྟོག་པས་འགྲོ་
བསྐྱོད་ལག་འཁྱེར་མེད་པར་བསྟོན་འདུགས་བྱས་ཏེ་གང་ཐུང་འདུ་བཟུང་གིས་ས་
གནས་ཉེན་རྟོག་ལས་ཁུངས་སུ་ཁྲིད་ནས་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་པ་རེད། རང་ལོ་ ༡༧
ཡིན་པ་ཨ་ནེ་འཆི་མེད་ནི། སྐྱེས་ཡུལ་དཀར་མངའ་ས་ཚོང་། ཁོག་བཅོན་ཨ་རུ་ར་གྲོང་
དང་། རྒྱུ་རྒྱུས་ནས་ལམ་བྲག་བཙུན་དགོན་དུ་ཁྱེགས་ནས་ ༡༩༩༩ ལོ་ལས་མས་
ནས་ལམ་བྲག་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལླར་བོད་སྟན་སྟོབ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་། སྟན་སྟོབ་
མཐར་ཕྱིན་རྒྱུ་ལམ་བྲག་སྒྲེར་གཉེར་སྟན་ཁང་། ལམ་བྲག་རིན་པོ་ཆེས་མི་མང་
ཉམ་ཐག་ཆོའི་ཆེད་དུ་བཙུགས་པའི་དཀར་མངའ་ས་ཁྲིམ་གཞུང་དུ་ཡོད་པའི་སྟན་
ཁང་ཞིག་རེད། ཏེ་ ཏེ་བོད་རྒྱ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྟན་པ་གནང་སྟེ་ཉིན་ལྟར་ཉམ་ཐག་
ནད་པ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱལ་བར་ལྷ་རྟོག་གནང་བཞིན་ཡོད། རང་ལོ་ ༡༥ ལས་མས་ཡིན་
པ་བཙུན་མ་ཆོས་དགའ་ནི་སྐྱེས་ཡུལ་དཀར་མངའ་ས་ཚོང་། ཁྲིམ་དཀར་གྲོང་དང་།
རྒྱུ་རྒྱུས་ནས་ལམ་བྲག་བཙུན་དགོན་དུ་ཁྱེགས་ཏེ་ལོ་མང་རིང་ལམ་བྲག་སྟན་ཁང་
དུ་སྟན་གཤོག་བྱས།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༡༤ ཉེན་བོད་ནང་སྤྱོད་རྒྱ་ཆོད་ ༡ པ་ཅམ་ཞིག་ལ། བུ་མོ་
བདེ་དབང་དང་། དཔལ་དབྱངས་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དཀར་མཛེས་རྫོང་ཐོག་མི་
དམངས་འདུ་འཛུམས་ཆེ་བའི་སར་ཡི་གེ་མང་པོ་བཀྲམས་ཏེ། རྫོང་གི་ཁྲིམ་གཞུང་དུ་
རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཆེ་ཁྲི་ལོ་བརྟན་པར་ཤོག་ བོད་ལ་རང་དབང་དགོས། ཞེས་སྐད་
ཤུགས་ཆེན་པོས་འབོད་ཆོག་སྒྲོགས་པར་བརྟེན། དག་ཆས་ཉེན་རྟོག་པ་དང་། དམག་
མིས་ཉེས་རྒྱུ་ཆད་མེད་གཏོང་བཞིན་འཛིན་བཟུང་བཅོན་འཇུག་བྱས་ཡོད་པ་དང་
། བུ་མོ་བདེ་གཡང་ནི། སྐྱེས་ལུལ་ཟེ་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་དཀར་མཛེས་རྫོང་། མདའ་མདོ་
ཤང་། མདའ་མདོ་གྲོང་དང་། ད་ལྟར་རང་ལོ་ ༡༩ ཡིན་འདུག་པ་དང་། དཔལ་དབྱངས་
སྒྲོལ་མ་ནི། སྐྱེས་ལུལ་དཀར་མཛེས་རྫོང་། མདའ་མདོ་ཤང་། ལ་ཤུལ་གྲོང་ཆོ་དང་ད་
སྐབས་རང་ལོ་ ༡༢ ཡིན་འདུག།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༥ ཉེན་ཞིག་སེར་ཤང་དུ་དཀར་མཛེས་རྫོང་གི་ཉེན་རྟོག་
པ་དང་། ལས་བྱེད་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་སྟེ། དར་རྒྱས་དགོན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་ནས་
ཕྱིར་ལོབས་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་བསྐྱུ་བྱས་ཀྱིས་སྤོ་བཟང་ཆོས་འཁྱོར་དང་།
བྱམས་པ་དབང་བླུག་གཉིས་ལ་ནག་ཉེས་ཅི་ཡོད་གསལ་ཁ་གང་ཡང་མེད་པར་གང་
བྱུང་འཇུ་བཟུང་གིས་དཀར་མཛེས་རྫོང་གི་ཉེན་རྟོག་ལས་ཁུངས་སུ་ཁྲིད་ནས་བཅོན་
འཇུག་བྱས་ཡོད་ཅིང་། རང་ལོ་ ༡༥ ཡིན་པ་སྤོ་བཟང་ཆོས་འཁྱོར་ནི། སྐྱེས་ལུལ་དཀར་
མཛེས་རྫོང་། ཞི་གསེར་ཤང་། རུ་མདའ་གྲོང་ཆོ་ནས་ཡིན་པ་དང་། བྱམས་པ་དབང་
བླུག་ནི། སྐྱེས་ལུལ་དཀར་མཛེས་རྫོང་། ཞི་གསེར་ཤང་། ཟིན་བཅན་གྲོང་ནས་ཡིན་ཞིང་
ད་སྐབས་རང་ལོ་ ༤༩ ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གཉིས་ ༡༩༩༠ ལོ་ལས་མས་སུ་རྒྱ་གར་དུ་
བཅོན་ཁྲོལ་ཡོང་སྟེ། རྩོུགས་སེར་བྱེས་ཀྱི་ཆད་དུ་ལོ་ ༡ ཅམ་སྤོ་བཟུང་བྱས་ནས་
ཕྱིར་པ་ལུལ་དུ་ལོག་པ་ཞིག་རེད།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༥ ཉེན་དཀར་མཛེས་བཀྲའི་སྤོ་བཟུང་དགོན་གྱི་ཉེ་
འགམ་ནས་ཡིན་པ་དག་དབང་བླུག་ཆོགས་ལགས་ཀྱིས་དཀར་མཛེས་རྫོང་གི་ཁྲིམ་
གཞུང་མི་དམངས་འདུ་འཛུམས་ཆེ་བའི་སར་བོད་ལ་རང་དབང་དགོས། ༢ རྒྱལ་བ་
རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཆེ་ཁྲི་ལོ་བརྟན་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་བཀྲམས་ཞོར་དཔའ་

ངར་ཁུམ་མེད་ཀྱིས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཆེ་ཁྲི་ལོ་བརྟན་པར་ཤོག། བོད་ལ་རང་
དབང་དགོས། ཞེས་སྐད་ཀླགས་ཆེན་པོས་ཞི་བའི་ངོ་ཚྭ་ལ་བྱས་སྐབས། ཉེན་རྟོག་པས་
ཁྲིམ་གཞུང་ནས་བཅར་རྒྱུ་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཟད་སྐབས་དེར་ཁོང་རྩན་མེད་འབྲེལ་
ཏེ་འཇུ་བཟུང་བཅོན་འཇུག་བྱས་ཏེ་ད་ལྟའི་ཆར་གནས་སྐབས་ཇི་ཡིན་ཤེས་རྟོགས་
མེད་པར་གྱུར་ཡོད་འདུག། རང་ལོ་ ༡༧ ཡིན་པ་དག་དབང་ཐུན་ཆོགས་ལགས་ནི།
དཀར་མཛེས་མོང་། རི་མགོ་ཤང་། རི་མགོ་གོང་ནས་ཡིན་པ་དང་། ༡༩༩༠ ལོ་ཡས་མས་
སུ་བཅོན་བྱོལ་དུ་ཡོང་སྟེ། ལྷོ་ཕྱོགས་སེར་བྲེས་གྲུ་ཆང་དུ་ལོ་ ༤ ཅམ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་
ཏེ་ཕྱིར་བོད་ནང་ལོག་རྒྱུ་གཞིན་སྒྲིག་བྱས་ནས་སྤྱ་གཉིས་ཡོད་འདུག།

༡༩༩༡ ལོའི་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་ཉེན་ཁམས་ནང་ཆེན་བྱུང་མང་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་
པ་འཇིག་གཤམ་དང་། ཀམ་བསམ་གཏན། ཀམ་བཟོད་པ། ཤེས་རབ། དཀར་ཡག་
གཞན་མིང་མི་ཤེས་པའི་དགེ་འདུན་པ་གསུམ་བཅས་བསྐྱེམས་དགེ་འདུན་པ་བརྒྱད་
འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ལོ་སྟོན་མའི་ནང་ཁམས་ནང་
ཆེན་དུ་ས་ཡོམ་གྱིས་གཏོར་སྐྱོན་བྱུང་བའི་སྟོང་ཁང་གསར་རྒྱག་ལེགས་གྲུབ་གྱི་
དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་དགོས་སྐོར་དང་། ལྷག་དོན་བོད་ཞི་བའི་བཅའ་སྤྱོད་
ཐོབ་ནས་མི་ལོ་སྤུལ་པོ་དུག་ཅུ་འཁོར་བའི་དུས་རྩན་དང་སྐབས་བསྐྱེད་དགའ་སྟོན་
རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་སྐོར་བཅོན་བཀའ་བཏང་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ཁམས་ནང་ཆེན་
བྱུང་མང་གྲེ་དགོན་གཉིས་ཀྱི་སེར་སྤྱོད་མི་མང་ཡོངས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་བྱས་མེད་པ་མ་
ཟད། སྤྱིར་ཡིག་འདྲ་མིན་གང་སར་འབྲེམས་བཀའ་བྱས་ཡོད་པའི་ནང་། སྤྱིར་བཏང་
ས་གནས་འདིར་སྤྱི་ལོ་ས་ཡོམ་གྱིས་མི་རྒྱ་གཉིས་ལ་གོད་ཆག་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་བཟོས་
ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དུས་ཚོད་འདི་དང་སྐབས་བསྐྱེད་ནས་དགའ་སྟོན་བྱེད་
སྤུལ་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་སོགས་བརྗོད་ནས་ངོ་ཚྭ་ལ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གཞུང་
གིས་སྤྱི་མཐུན་ནས་བཅོན་བཀའ་བཏང་བར་བརྟེན། དུས་ཚོད་དེ་དང་སྐབས་བསྐྱེད་
ནས་ཁམས་ནང་ཆེན་བྱུང་མང་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཡོངས་ཀྱིས་ཆོས་མཆོམས་
བཞག་ནས་དགོན་པ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་དགོས་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༡ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་སྤྱི་ལོ་ཆུ་ཆོད་ ༩ ཅམ་ལ་ས་གནས་
 རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་བདེ་ཉེན་རྟོག་ཚན་པ་བརྒྱ་མངས་ཞིག་ཀན་ལྷོ་ཁྲལ་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་མོ་དགོན་དགེ་ལུན་དར་རྒྱས་གྲིང་ལ་ཡོང་ནས། གསང་རྒྱ་དམ་པོས་དགོན་པའི་
 དགེ་འདུན་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། འཛིགས་མེད་བསམ་གཏན། སྐལ་རྒྱལ།
 ཡོན་ཏན་བཅས་དགེ་འདུན་པ་བཞི་བུ་ཤག་ནས་འཛིན་བརྒྱུད་བཅན་ཁྲིད་བྱས་ཡོད་
 ཅིང་། ཁོ་ཆོ་དུས་ལུན་གང་མཚམས་རིང་འདྲི་ཅད་བྱས་མཐར་དགེ་འདུན་པ་ཡོན་
 ཏན་དང་། སྐལ་རྒྱལ་གཉིས་གནས་རྩལ་དེ་གཞན་ལ་མི་བཤད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་དང་
 ། བཤད་ན་ཉེས་ཆད་མྱེད་པོ་ཕོག་སྤིང་པའི་ཉིན་བརྒྱུད་དང་བཅས་སྤོད་བཀོལ་བཏང་
 ཡོད་ཀྱང་། གཞན་དགེ་འདུན་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། འཛིགས་མེད་བསམ་
 གཏན་གཉིས་མ་བཏང་བར་སྤྱི་མཐུད་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་འདུག

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༥ ནང་བོད་ཞི་བའི་བཅིངས་ཁྲོལ་བཏང་ནས་ལོ་དྲུག་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ནག་
 དམར་ཕྱོགས་ཆོགས་པ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ ༡༠ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤྱི་བཅེ་བྱས་
 པ་དང་། སྤྱིར་བོད་ས་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་དམ་དྲག་དང་། སྒྲོས་སུ་དུས་དྲན་སྤྱི་བཅེ་
 སྐབས་ལྷ་སར་དམ་དྲག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། མི་མང་ཡར་མར་ལ་འགྲོ་བསྐྱོད་དང་ཕྱི་
 ལོག་ནས་ཡོང་བའི་མི་རིགས་ལྷ་སར་འགྲོ་རྒྱ་ཁྲར་ལྷག་བཀག་འགོག་བྱས་ཏེ། ཉེན་
 རྟོག་མི་སྤྱད་ཅང་མང་པོ་འབྱེམས་འཛོག་བྱས་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་འཛིན་
 གཞོན་པ་ཞི་ཅིན་པེན་གྱིས་སྤྱི་ལོ་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གི་སྤྱི་ཚབ་ཅིག་ལྷ་
 སར་འབྱོར་ཏེ། མང་ཆོགས་མཚོད་མཇལ་དུ་ཕེབས་མཁན་ཆོ་ཡང་བཀག་འགོག་
 བྱས་པ་མ་ཟད། ཆབ་སྤིང་གྱི་དོགས་གཞིའི་འོག དགའ་ལྷན་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་
 པ་ ༧ འབྲས་སྤྱངས་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་ ༥ ལེན་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་ ༡༩
 རྩ་མོ་ཆེའི་དགོན་པ་ནས་དགེ་འདུན་པ་ ༥ ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་དགེ་འདུན་
 པ་ ༡ བཅས་འཇུ་བརྒྱུད་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༧ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་སྤྱི་བདེ་བཀག་གིས་འབྲེལ་དགོན་པའི་
 རྒྱུད་རྟོད་ལྷ་ཆང་གི་ལྷ་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་འཇམ། ཡོངས་གྲགས་སུ་འཛིགས་མེད་
 མགོ་རིལ་ལགས་དང་། དེ་མིན་ལག་ཅིག་གོང་ཁྲུང་གྱི་རྟོང་ཡོན་མགོན་ཁང་ཟེར་བ་

བོད་ནང་གི་འགོ་བཅིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས།

ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་མི་གྲངས་བཅུ་གངས་ལྷག་ཡོད་པ་
ཁ་ཤས་ཀྱིས་མཐོང་ཡོད་འདུག དེའི་སྐབས་དགེ་འདུན་པ་དང་ཁོང་གི་སྟོན་པ་
འགས་མཐོང་ནས་དེར་ཡོད་པའི་སྤྱི་བདེ་ཚན་པར་སྐད་ཆ་བྲིས་ཀྱང་། ལན་འདེབས་
གསལ་པོ་མ་བྱས་པའི་ཐོག འཛིགས་སྒྲུལ་བྱས་ནས་ཕྱིར་སྤྱད་བཏང་བ་དང་རྗེས་
ནས་མགོན་ཁང་སློབ་འགྲམ་ནས་བཀག་སྡེ་ཡོང་བཅུག་གི་མེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཁོང་
གི་བྱ་ཤག་ཡང་ཡོངས་སུ་སྟོན་བཤེར་བྱས་ནས་སྟོན་ལྗང་ཅིས་འཁོར་དང་། འོད་སྟེར་།
འབྲ་པར་སྟོགས་མང་པོ་ཉེན་རྟོག་པས་བྱེར་འདུག ཁོང་འཛིན་བཟུང་བྱས་རྗེས་གང་
དུ་ཁྱིད་པ་སྟོགས་ད་ལྟ་གང་ཡང་ཤེས་རྟོགས་མེད་པར་ནང་མི་དང་དགོན་པའི་བྱ་པ་
ཚང་མས་ཁོང་ལ་སེམས་ཁུལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་༡༠༠༥ ལོ་ནས་ད་བར་
འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་ཐེངས་གསུམ་པ་ཡིན་པ་རེད། བྱ་འཛིགས་མེད་ཀྱི་མཆོ་ལགས་
ནི་སྐབས་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་གྲུ་སྡེ་ཞེས་པ་ནས་ཡིན་ཞིང་། ༡༠༠༦ ལོར་རྒྱ་
གར་སྟོ་ཕྱོགས་ཨ་མ་ཉི་ལ་ཆེད་པེབས་ཀྱིས་མགོང་ས་མཆོག་གིས་བསྐྱལ་བའི་དུས་
འཁོར་དབང་ཆེན་ཞུས་རྗེས། ཕྱིར་པ་ཡུལ་དུ་ལོག ༡༠༠༩ ལོར་བོད་ནང་གི་ཁི་ཚོལ་
སྐབས་ཁོང་གིས་ཨ་འིའི་བོད་སྐད་རྒྱུད་འཕྲིན་སྟོན་ཕྱིའི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་
ཁག་དུ་འཛིགས་ཞུས་མེད་པར་བོད་ནང་གི་དངོས་བྱུང་དཀའ་སྤྱད་གནས་སྐབས་
དང་། གཞིས་ལུས་བོད་མིའི་རེ་འདུན་ངོ་མ་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ནས་བོད་ཕྱི་ནང་
གཉིས་ཀས་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་དེ་ཡས་མས་སུ་ར་པ་གི་རྟི་དགོན་པའི་དུས་འཁོར་
བྱ་ཚང་གི་དགེ་བསྐྱོས་རྒྱར་བ་བྱ་སློབ་བཟང་དགེ་འདུན། རང་ལོ་ ༤༩ ཡས་མས་ཡིན་
པ་ཁོང་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་ཁོང་གར་ཡོད་ཅི་
བྱུང་གི་གནས་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་གི་མེད། ཁོང་ར་པ་རྫོང་སློབ་ཆོགས་
ཞང་ཀ་ཉག་སྡེ་བའི་གཟས་འགོ་ཚང་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་རྒྱུད་སྐབས་ནས་གི་རྟི་དགོན་
པར་ཆོས་ཞུགས་བྱས་ཏེ་དེད་སྐབས་འཛིན་བྱ་དཀའ་རམས་བཞི་པ་ཡིན་འདུག ཡང་
ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་དེར་ར་པ་རྫོང་ཆོས་རྗེ་མ་ཁང་སོ་རུ་མ་ནས་ཡིན་པའི་ར་པ་
གི་རྟི་དགོན་པའི་བྱ་འཛིགས་མེད་ཆོས་འཕེལ་བྱ་བ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ད་

༡༠༡༡ ལོའི་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་སྒོ་བ་མང་གི་ལོ་འཁོར་སྐྱོན་གྱི།

ལྷ་གང་དུ་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་ཅིང་སོགས་ཤེས་རྟོགས་ཅིང་པར་གནས་ཡོད། ཁོང་གཉིས་ཀ་བཀག་ཉར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲོར་ལ་གསལ་བཤད་གང་ཡང་བྱས་ཅིང་འདུག།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་དེའི་མཚན་མོ་རྩ་པ་རྫོང་གཅེན་ཁང་ནས་ཆང་མའི་མི་རིག་ཆང་གི་རྩ་པ་གི་རྟེན་དགོན་པའི་གྲུ་ཕུན་ཆོགས། རང་ལོ་ ༡༡ ཅམ་ཡིན་པ་ཁོང་རང་ཤག་ནས་ཉེན་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་གཅར་རྒྱུང་གཏོང་བཞིན་འདྲིན་བཟུང་བཅན་ཁྱིད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། གྲུ་ཤག་ནང་ཆང་མར་སྟོག་བཤེར་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་བཟུང་ཁོང་གར་ཡོད་ཅམ་ཡང་འབྲེལ་ཡོད་ཆོས་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱལ་བར་མ་མཐུད་ལྷག་ཡོད་འདུག། ༡༠༡༡ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་རྩ་པ་རྫོང་རྩ་པ་ལྷན་གཞིར་བའི་སོ་ཁ་ཆང་གི་རྩ་པ་གི་རྟེན་དགོན་པའི་གྲུ་སྟོན་གྱིས། རང་ལོ་ ༡༤ ཅམ། ཡ་མིང་གཤུགས་ཁོ་ཡིན་པ་ཁོང་འདྲིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ཆ་གར་ཡོད་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་འབྲེལ་ཡོད་ཆོས་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་གི་མེད་པར་མ་ཟད། འདྲིན་བཟུང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ཡིན་གསལ་བཤད་གང་ཡང་བྱས་ཅིང་།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་ལྷ་ས་གོང་ཁྱེད་སྐྱལ་ཅེ་རྫོང་ཤིང་ཆང་གོང་ཆོ་ནས་ཡིན་པའི་ལྷ་ལྷན་རང་གི་ཕུག་གུ་ལེན་པར་བསྐྱོད་དེ་སྟོབ་གྲའི་རྒྱལ་སྟོན་འབྲམ་ནས་སྟོན་བྱང་དུ་སྒྲིག་ཆས་མི་ལྟོན་པའི་ཉེན་རྟོག་པས་འདྲུ་བཟུང་གིས་སྒྲངས་འཁོར་ནང་བཅུག་སྟེ་བཅན་འཁྱིད་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ནི་དེ་སྟོན་འདྲིགས་བྲལ་ཞེས་པའི་དངོས་བྱུང་སྟོག་བརྟན་བཟོ་བསྐྱུན་བྱེད་མཁན་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་དང་ཉེ་འབྲེལ་ཡོད་སྒྲོར་བརྫོང་གི་ཡོད་འདུག།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༤ ཉིན་འོད་སྟེར་གྱི་གཞས་ཆིག་ཚོམ་པ་པོ་གཉེན་ནས་ཕུན་ཆོགས་དང་། སྐལ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་མཆོ་སྟོན་ཁིང་ཆེན་མཆོ་རུབ་ཁལ་ཐེམ་ཆེན་རྫོང་གི་སྤྱི་བདེ་ཉེན་རྟོག་པས་འདྲུ་བཟུང་གིས་ཐེམ་ཆེན་རྫོང་དུ་བཀག་སྤྱིལ་བྱས་ཡོད་འདུག། གཉེན་ནས་ཕུན་ཆོགས་ནི་དར་རྒྱས་སྤིང་དགོན་པའི་

བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས།

དགོན་བདག་དང་། ཐེམ་ཆེན་རྫོང་བོང་སྐྱུ་ནས་ཡིན་ཞིང་། སྤྱ་སྐལ་བཟང་འཇམ་
 དབྱངས་ནི་རྟེ་ཆ་དགོན་པར་སློབ་གཉེར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་འདུག་ཁོང་གཉིས་འདྲིན་
 བཟུང་བྱས་རྗེས་གཉའ་ནག་སྤུན་ཆོགས་ལགས་ཀྱི་ནང་མིས་ཁོང་ཐེམ་ཆེན་རྫོང་
 བཀག་ཉར་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་། སྐལ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་
 ལགས་འདྲིན་བཟུང་བྱས་རྗེས། ཐེམ་ཆེན་རྫོང་དང་བར་ཐག་སྤྱི་ལེ་ ༡༠ ཙམ་ཡོད་
 པའི་ལུ་ལེན་རྫོང་ཉེན་རྟོག་པས་ཁོང་གི་ཆོས་གོས་དང་རྒྱ་སྒྲོར་ ༡༠༠༠ རྩུར་ནང་མིར་
 ཅིས་སློད་བྱས་ཡོད་ནའང་། ཉེན་རྟོག་པས་ཁོང་ས་གནས་གང་དུ་འཁྲིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་བརྗོད་མེད་པ་རེད། ཁོང་གཉིས་དང་གཞས་པ་ཁག་ཅིག་མཉམ་རུབ་
 ཐོག་༼རྩལ་ནག་ཁོང་ཀྱི་པ་ཡུལ༽ ཞེས་པའི་འོད་ལྗེར་ཞིག་པར་བསྐྱབ་འགྲེམས་
 སྤེལ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། འོད་ལྗེར་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ས་གནས་སྤྱི་ལེ་སྐལ་གཉེར་
 ཁ་སྒྲོག་འདོན་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཡུག་ལ་གཏོར་བརྒྱག་ཆབས་ཆེན་བཟོས་པའི་སྐོར་དང་
 ། ས་གནས་བོད་མིའི་འཆོ་རྟེན་ཆགས་འདིགས་ཀྱི་གནས་སྤྱུ་བསྐལ་ཡོད་པའི་སྐོར་
 བརྟན་པར་དང་གཞས་ཆོག་གི་ལམ་ནས་གསལ་བོ་བསྐྱབ་ཡོད་པ་རེད།

༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༧ ཉིན་རྩ་པ་ཀི་རྟི་དགོན་པའི་སྤྱ་རྒྱ་མཚོ། རང་ལོ་ ༤༩
 ཙམ་ཡིན་པ་ཁོང་རང་ཤག་ནས་འདྲིན་བཟུང་བཅའ་བྲིད་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཅིའི་ཕྱིར་
 བཀག་ཉར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཆན་གསལ་བཤད་བྱས་མེད་པ་དང་། གང་དུ་བཀག་ཉར་
 བྱས་ཡོད་མེད་སོགས་ཤེས་ཐུབ་ཀྱིན་མེད་འདུག ཁོང་ནི་རྩ་པ་རྫོང་སྤྱི་ཆོགས་ཁང་
 ཆེ་སྤེལ་ལྗེ་པའི་རག་ཙུ་ཆང་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུང་རྒྱུང་སྐབས་ནས་རྩ་པ་ཀི་རྟི་དགོན་པར་
 ཆོས་ཞུགས་བྱས་ཏེ། དེར་སྐབས་འདྲིན་སྤྱ་དཀའ་རམས་དང་པོ་ཡིན་འདུག དེ་སྤྱིན་
 དགོན་པའི་སློབ་སྤྱ་སྤྱོ་མ་བརྒྱབ་གོང་ཁོང་སློབ་སྤྱའི་དགེ་ཆན་ཡིན་པ་དང་། བོད་ནང་
 གི་དུས་དེབ་དང་ཆགས་པར་སོགས་སྤྱ་རྩམ་ཡིག་མང་པོ་སྤེལ་ཐུང་ཞིང་། བོད་ཡིག་
 གི་ཡིག་གཟུགས་འདྲ་མིན་དང་རི་མོ་སོགས་འབྲི་བའི་ཆེད་མཁས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་
 འདུག

༡༩༩༩ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༧ ཉིན་དེར་རྩ་པ་ཀི་རྟི་དགོན་པའི་སྤྱ་རྩམ་སྤེལ་རྒྱ་མཚོ། རང་
 ལོ་ ༤༩ ཙམ་ཡིན་པ་ཁོང་རང་ཤག་ནས་འདྲིན་བཟུང་བཅའ་བཀག་ཉར་བྱས་ཤིང་།

བཀའ་ཉར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་བཤད་བྱས་མེད་པ་དང་། གང་དུ་
བཀའ་ཉར་བྱས་ཡོད་མེད་སོགས་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱུང་པར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་
ཡོད། ཁོང་དེ་སྔོན་གྱི་གི་རྟེན་དགོན་པའི་སློབ་གྲྭ་རྒྱ་གཞུང་གིས་སློ་མ་བརྒྱབས་པའི་གོང་
སློབ་གྲུའི་དགེ་ཆན་ཡིན་པ་དང་། ཏུས་དེབ་དང་ཆགས་པར་སོགས་སྤྱོད་ཡིག་མང་
པོ་སླེལ་རྒྱུར་ཡོད། མ་ཟད་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་འདྲ་མིན་དང་རི་མོ་འབྲི་བ་ལ་
དམིགས་བསལ་ཆེད་མ་ཁས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག

(དེར་དཔེར་མཚན་དུ་ཅམ་དུ་འདུ་བཟུང་བྱས་པ་ལག་ཅིག་བཀོད་པ་ལས་ཞིབ་ཕྱ་དབྱིན་ཡིག་སྟངས་
མོའི་ཆམ་ཤིང་བཅོད་པའི་མིང་གཞུང་དུ་ཞིབ་བཀོད་ཡོད་པས་དཀོན་མཆོད་མཁའ་ལྔ་འཇགས་འཆ་ལ།)

མནར་གཅིད།

རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་བཅིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྐྱགས་ཀྱི་དོན་ཚན་ལྟ་པར།
 སྤྱི་བོ་སྤྱིའི་གཞུང་ལའང་མནར་གཅོད་གཏོང་བའམ་ཡང་ན་གདུག་རྩལ་ཆེ་བའི་མི་སྤྱོད་
 ལས་འདས་པའི་མཐོང་རྒྱུད་དང་དམའ་འབེབ་བྱེད་པའམ་གྲིམས་ཉེས་འགལ་བའི་
 རིགས་མི་ཚོག

གྲུང་ལྷ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཉེས་དོན་གཏུག་བཞེར་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་
 ཚན་ཞིག་ལྟར་པ། འདི་གཅོད་པ་དང་། ཞིབ་དཔྱད་པ། ལྷུ་ཞིབ་མི་སྣ་ནམས་ཀྱིས་
 དེས་པར་དུ་ཁྲིམས་བཀོད་བྱ་རིམ་བཞིན་དྲོགས་ཡོད་ཉེས་ཅན་དང་། ཁྱེད་ལ་ཉེས་
 པ་ཡོད་ཅེད། ཉེས་ཚབས་ཆེ་ཆུང་བཅས་ར་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་པའི་དཔང་རྟགས་འཚོལ་
 སྟུང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཨ་འདི་བྱས་ནས་ངོས་ལེན་ཞུ་རུ་འཇུག་པ་དང་། འདིགས་
 སྐུལ། བསྐྱེད། མགོ་གཡོག་དང་བཅས་པའི་ཁྲིམས་འགལ་བའི་བྱེད་ཐབས་ཀྱིས་
 དཔང་རྟགས་འཚོལ་བསྐྱེད་མི་ཚོག ཁྱེད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའམ་ཁྱེད་
 དོན་རྒྱས་ལོན་པའི་ཕྱི་དམངས་ཚང་མས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་དཔང་རྟགས་

གང་ལེགས་འདོན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ལ་ངེས་པར་དུ་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལས་གཞན་ཁོ་བོ་བསྐྱེད་ལེན་བྱས་ཏེ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་
པར་རོགས་རམ་བྱེད་དུ་བརྟག་དགོས།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཁྱིམ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ ༡༩༥༦ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་རྒྱལ་
སྤྱིའི་མནར་གཅོད་འགོག་པའི་དམ་ཡིག་ལ་མཚན་རྟགས་བཀོད་པ་དང་། ༡༩༥༥
ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༩ ཉིན་གྲོས་ཚོགས་ནང་གྲོས་ཚད་འཛིག་ཡོད་པ་དང་། ༡༩༥༩
ལོར་ཉིན་རྟེན་པའི་སྤང་བྱའི་ནང་ཚ་འདི་བྱེད་མཁན་གནས་དབྱུང་གཏོང་རྒྱ་སྐོག་ས་
གཞན་འབེབས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རོན་དངོས་ཐོག་བོད་ནང་བོད་མི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་
པའི་ཐོག་མནར་གཅོད་གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་དང་བྱ་ཐབས་ངན་པ་ལུ་མཐུན་ལག་
བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

བོད་ནང་བོད་མི་ཚོས་ཞི་བའི་ཐོག་བོད་རང་བཅོན་གྱི་རམ་སྐྱོན་ཁོམ་སྐོར་དང་། སྐད་
འབོད། སྤྱར་ཡིག་སྤྱར་བ། ལགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་པར་སྤྲིག་ཤོམ། རང་དབང་གི་
ཐོག་ནས་བསམ་ཚུལ་སྤེང་བ་སོགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་དམ་ཡིག་
ནང་འཁོད་པའི་ཐོབ་ཐང་དེ་དག་ལོངས་སྤྱོད་བྱས་པར་ཁ་བྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་བྱ་
སྤྱོད་དང་། ཆབས་ཆེའི་དྲག་ཟེང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་གནོད་སྐྱོན་བཙོ་
བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་མིང་འདྲ་མིན་བརྟགས་ཏེ་གང་བྱུང་འདྲ་བཟུང་གིས་ལུས་ཐོག་
ཏུ་ཚད་ལས་འདས་པའི་མནར་གཅོད་བཏང་བ་དང་། སེམས་ལ་ན་རྒྱག་རྒྱག་པའི་
ཆོག་ངན་བརྗོད་པ། ཆ་དྲིའི་ཐབས་ལམ་ཁོ་ན་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་དི་ཅད་བྱས་ཏེ་གནས་
ཚུལ་འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་གྱི་ཡོད། བཅོན་ཁང་ཁག་ནང་འདྲ་བཟུང་བྱས་པའི་ཆབ་སྲིད་
བཅོན་པར་བཅོན་སྤང་བས་རྒྱན་དུ་བེར་རྒྱག་ལུགས་ཟེང་། རོག་ཤོ་ཁུ་ཚུར། ཐག་པ།
རྐང་ལུགས། ལག་ལུགས། དམ་དྲག་ཁང་ནང་བརྟག་པ། དུས་ཐོག་སྤྲོན་བཅོས་མི་བྱེད་
པ། ཟས་རིགས་བཀག་བྱ། ཚད་འགལ་ལས་ཀ་སྐུལ་བ། ཆོག་ངན་བརྗོད་པ། རྒྱག་མར་
སྤྱོད་བརྟག་པ། སྤྲོན་བཅོས་འཕྲོད་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་མི་བྱེད་པ་སོགས་མནར་གཅོད་
ཀྱི་སྤྱོད་ཆས་དང་བྱ་ཐབས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། བོད་མིའི་ལུས་སེམས་གཉིས་
ཀར་མི་ཚོས་ལས་འདས་པའི་མནར་གཅོད་བཏང་སྟེ་དབང་པོ་སྤྱོད་ཅན་ཆགས་པ་

དང་། ལ་ལ་སེམས་ཁམས་མི་བདེ་བ་ཆགས་པ། གཞུགས་པོ་གཙོང་ཅན་ཆགས་པ།
ཐ་ན་རྒྱན་འདས་སུ་འཁྱུར་བཞིན་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་སྤྱི་ ༤ ཆེས་ ༥ ཉིན་ཅམ་ལ་རྩ་པ་རང་སྤྱོད་ཁྱུ་ལ་འཛམ་ཐང་རྫོང་འཛམ་
ཐང་ཁང་གི་སྤྱི་བདེ་མངགས་གཏོང་ཁང་གི་སྒོ་འགམ་ནས་བོད་མི་ན་གཞོན་གསུམ་
གྱིས་ཤོག་སྟག་མང་པོ་སྤར་བ་དང་སྟགས་བོད་ཀྱི་བགའ་འོན་གསར་འདེམས་བྱས་
པར་དགའ་བསུ་བྱ་ཞེས་དང་། ལ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ལོར་
བརྟན་པར་ཤོག་ བོད་ལ་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་དགོས་ཞེས་སྐད་འབོད་བྱེད་སྐབས་
སྤྱི་བདེ་མངགས་གཏོང་ཁང་གི་ཉེན་རྟོག་པས་ན་གཞོན་དེ་འདྲུ་བབྱང་གིས་འཕྲལ་
དུ་ཉེས་རྒྱུ་ཆ་བས་ཆེན་བཏང་བར་བརྟེན། རང་ལོ་ ༡༤ ཡིན་པའི་ཕྱག་འཕེལ་བྱ་
པ་འཐོར་བ་དང་། དེ་རྗེས་ས་གནས་ཀྱི་སྤྲན་ཁང་ཞིག་དུ་བསྐྱལ་ཡང་དུས་ཚོད་རིང་
པོ་མ་སོང་བར་རྒྱུན་འདས་སུ་ཁྱུར་བ་དང་། དེ་མིན་བདེ་ཆེན་དང་རོགས་པ་གཞན་
དེ་གཉིས་གཅར་རྒྱུ་བཏང་བའི་དབང་གིས་ཆས་སྤྱོད་ཆ་བས་ཆེན་སོགས་ཏེ་ས་
གནས་སྤྲན་ཁང་ནས་བྱིན་དུ་འཁྱུར་ཁང་ཞིག་དུ་བསྐྱལ་དགོས་བྱུང་། རོན་རྒྱུན་བྱང་
མ་ཐག་དུ་འཛམ་ཐང་ཡུལ་ཚོའི་མི་མང་སྤོང་ཕྱག་ཅམ་འཛོམས་ནས་འཛམ་ཐང་
སྤྱི་བདེ་མངགས་གཏོང་ཁང་གི་སྒོ་འགམ་ནས་སྐད་འབོད་བྱས་ཏེ་ང་ཚོའི་མིས་ནག་
ཉེས་ག་རེ་བསགས་པ་རེད་དམ། རོན་མེད་མི་བསད་པ་བྱིམས་འགལ་མ་ཡིན་ནམ།
ཁྱོད་ཚོས་ཐག་གཅོད་ནན་པོ་མ་བྱས་ན། ང་ཚོ་ཆང་མ་འདིར་ཉལ་ནས་མ་ཤི་བར་
དུ་འགྲོ་གི་མིན་ཚུལ་སོགས་བརྗོད་པས་ས་གནས་ཉེན་རྟོག་མི་སྤྲོས་འདས་གོངས་སུ་
ཁྱུར་པའི་གུན་གསལ་ཆེད་དདུལ་སྤྲད་ནས་འཕྲལ་དུ་ཞི་འཇགས་བཏང་བར་མ་ཟད།
ཉིན་བདུན་ནང་དམག་མི་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིར་འཕྲེན་བྱས་ཡོད། གཅར་རྒྱུད་དབང་གི་
རྒྱུན་འདས་སུ་ཁྱུར་པའི་ཕྱག་འཕེལ། རང་ལོ་ ༡༤ ཡིན་ཞིང་། སྤྱིས་ཡུལ་རྒྱལ་རོང་
ནས་ཡིན་པ་དང་། འཛམ་ཐང་ཆོས་རྒྱུ་དཔོན་ཆང་གི་མག་པ་ཡིན་འདུག

༡༩༩ ༤ ལོར་དགའ་ཕྱན་དགོན་དུ་རྒྱལ་གཅེས་ཆོས་གཅེས་ཀྱི་ལས་འགལ་སྤེལ་
སྐབས་དགེ་འདུན་པ་ཆོས་སྒོ་བ་གསོ་དང་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་། དགོན་པར་བཅའ་

ཕྱི་དུས་བྱེད་པར་ངོ་རྒྱལ་བྱས་ཀྱི་ན་དག་ཆས་ཉེན་རྟོག་དཔལ་མིས་དགོན་པ་མཐའ་
སྐོར་དག་གཞིན་བྱས་ཏེ་དགེ་འདུན་པ་མང་པོ་འདུ་བཟུང་གིས་དུས་བཀག་བཅོན་
འདུག་ལོ། ༡༥ བཅོས་ཏེ་སྤྲེལ་སྒྲུབ་བཞི་བཅོན་ཁང་དང་། རྒྱ་མུལ་བཅོན་ཁང་
བཅས་ནང་ལོ་མང་རིང་བཅོན་འདུག་བྱས་པའི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་དག་འཕྲན་སྒྲུ་
སྒྲུ་ལོད་དམ་ཆོས་མིང་བྱམས་པ་དཔལ་བཟང་ལགས་མི་ལོ། ༡༥ དུས་བཀག་བཅོན་
འདུག་དུས་ཆོད་རྫོགས་ནས་ ༡༠༡༡ ལོའི་ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༦ ཅམ་དུ་རྒྱ་མུལ་བཅོན་
ཁང་ནས་སྒྲོད་བཀོལ་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། གཞུགས་གཅོད་དུ་འགྱུར་ཡོད་སྐབས་སྒྲན་
བཅོས་གང་ཡོང་བྱས་ཀྱང་པན་འབྲས་མ་བྱུང་བར་ ༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༡ ཉིན་
རང་བྱིམ་དུ་འདས་གོངས་སུ་འགྱུར་ཡོད་པ་རེད།

དུས་ལུན་ལོ་ངོ་ ༡༦ ཁྲིམས་ཆད་འཁུར་ནས་ད་སྐབས་ལྷ་སའི་རྒྱ་མུལ་བཅོན་ཁང་
ནང་ཡོད་པའི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཆོ་བཅོན་ཁང་ནང་མནར་
གཅོད་ཆད་མེད་ཕོགས་རྒྱུན་གཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་སྒྲོ་པོ་ཆགས་ནས་ཆོ་སྲོག་
ལ་ཉེན་ཁའི་ངང་གནས་ཡོད། འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཆོ་ནི། ༡༩༩༩ ལོར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་
འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་གསར་ཁྲུང་ངོ་ལོག་པའི་ཆོགས་པ་བཅུགས་
པའི་ཉེས་མིང་འོག་ཁོང་དང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཁོངས་ཀྱི་བོད་མི་ལག་གཅིག་ལ་ཁྲིམས་
ཆད་བཏང་ཡོད་པ་ལྟར། འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཆོ་ལ་དུས་ལུན་ལོ་ངོ་ ༡༥ ཁྲིམས་ཐག་
བཅད་དེ་སྒྲུ་བཞི་བཅོན་ཁང་སོགས་སུ་ངལ་ཚོལ་སྒྱུར་བཀོད་བྱེད་བཅུག་ཡོད་པ་དང་
། ཁོང་བཅོན་ཁང་ནང་ཡོད་སྐབས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་ཡགོང་ས་མཆོག་སྐུ་
ཆོ་བཟན་པར་ཤོག་ཅེས་སྐད་འབོད་བྱས་པའི་ཉེས་མིང་འོག་དུས་ལུན་ལོ་ངོ་ ༡ ལྷ་ས་
ཆ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཉེས་རྒྱུང་ཆབས་ཆེན་ཕོག་སྒྲེ་ལུས་པོ་ནད་གཅོད་ཆགས་ཡོད་
པ་མ་ཟད། རྒྱ་མུལ་བཅོན་ཁང་དུ་སྤྱོད་ལྷ་ས་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཐུད་ཉེས་རྒྱུང་
བཏང་བ་སོགས་ཀྱིས་དེང་སྐབས་ལུས་པོ་ནད་གཅོད་དུ་གྱུར་ཏེ་སྲོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་
པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ལོར་ཡང་སྐྱུ་འབྲུད་བཀག་འགོག་
བྱས་པ་དང་ཟུར་བཀག་ཁང་དུ་བཅུག་པ་སོགས་ལས་ད་ལྟའི་ཆར་འཛིགས་མེད་རྒྱ་
མཆོའི་གཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཇི་འདྲ་ཡོད་མེད་ཤེས་རྟོགས་མེད་པར་གྱུར་ཡོད།

མ་བུ་དགོན་པའི་གྲ་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་འཕེལ་མིང་གཞན་ལ་སངས་རྒྱལ་གྲུབ་ཆེན་
ལགས་ནས་ ༡༠༠༩ ལོར་ཞི་བའི་རོ་རྒྱལ་སྐབས་ཁོང་ནི་སྤེལ་འབྲིང་མཁན་དང་། རྒྱལ་
སྤྱིའི་གསར་འགོད་པ་སྟེ་ས་དང་མ་བུ་སོགས་སུ་སྤེལ་བས་སྐབས། མདུན་དུ་སྤེལ་
ནས་བོད་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་མེད་ལུགས་སོགས་ཀྱི་སྐད་འབོད་བྱས་པར་བརྟེན།
རྒྱ་གཞུང་གིས་འདྲིན་བཟུང་བཀའ་རྒྱ་བཀའ་མཁུ་དེ་ནས་མི་མེད་ལུང་སྟོང་གི་རི་མགོར་
གཡོལ་ནས་བཟུང་སྐབས། ཟས་གོས་ཀྱི་མཐུན་ཆེན་མེད་ཁར་གྲང་བའི་ན་ཆ་སོག་
ནས་ཉལ་སར་ལུས་ཡོད་འདུག རྒྱ་གཞུང་གི་དམ་དྲག་འོག་ཚད་ལྡན་གྱི་སྤྲོད་ཁང་
དུ་བསྟེན་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མེད་པར། ས་གནས་ཀྱི་སྤྲོད་ཁང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལག་ལ་བསྟེན་
གཏུགས་ཅིང་ལས་དུས་ཐོག་དུ་སྤྲོད་བཅོས་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༡ ཆོས་
༡༤ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པར་དགོངས་པ་རྒྱུགས་ཡོད་པ་རེད།

མ་བུ་དགོན་གྱི་གྲ་འཇམ་དབྱངས་སྤྱིན་པ་ལགས་ནི་རང་ལོ་ ༡༢ ཡིན་ཞིང་ཨ་མ་དོ་
མ་བུ་བསང་ཁོག་ནས་ཡིན་པ་རེད། ༡༠༠༩ ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༩ ཉིན་མ་བུ་དགོན་པའི་
དགེ་འདུན་པ་ལག་ཅིག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པའི་མདུན་དུ་སྐད་འབོད་
བྱས་ཨེས་ལག་ཅིག་སྒོས་བྱོལ་དུ་སོང་ཡང་ཁོང་ཉིད་གཡོལ་དུ་མ་སོང་བར་བརྟེན། རྒྱ་
མིའི་ཉེན་རྟོག་པས་ཁོང་ལ་ཉེས་རྒྱུ་ཆ་བས་ཆེན་བཏང་སྟེ་རྒྱུ་ལག་བཅགས་ཡོད།
ཉིན་བརྒྱ་ཅིང་རིང་ཆ་འདྲི་དང་ཉེས་རྒྱུ་བཏང་ཨེས་ནང་མིར་ཅིས་སྤྱོད་བྱས་ཡོད།
དེ་ནས་ལོ་རོ་གསུམ་མ་ཟེན་ཅིང་རིང་པ་མ་སྤྲོད་མཆེད་ཆོས་སྤྲོད་བཅོས་གང་ཡོང་
བྱས་ཀྱང་ལུས་པོ་གཙོ་བོ་ཅན་བཅོས་ཡོད་སྐབས། སྤྲོད་བཅོས་ཀྱིས་མ་ཕན་པར་ལྷ་
འདྲིའི་ཆོས་ ༡ ཉིན་གྱི་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུ་འདས་གོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་སྤྱོད་གནས་
རྒྱུ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

སོག་ཅན་དན་དགོན་གྱི་གྲ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འདྲིན་དུས་བཀའ་བཅོན་འདུག་ལོ་ ༡༠
རྒྱུགས་ཏེ་སྤྱོད་བཀོལ་བཏང་ཡང་ ༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༢ ཉིན་རྒྱུ་འདས་
སུ་གྱུར་ཡོད། ཡེ་ཤེས་བསྟན་འདྲིན་ནི་སོག་རྫོང་ཅན་དན་དགོན་པའི་གྲ་པ་ཡིན་པ་
དང་། འདྲིན་བཟུང་བྱེད་དགོས་དོན་ནི་ ༡༠༠༡ ལོར་སོག་རྫོང་ལ་བོད་དོན་སྤྱར་ཡིག་
མང་པོ་བཀའ་ཡོད་པ་དེ་པར་ལོག་རྒྱུ་མཁན་ཡིན་པའི་ཉེས་མིང་བཏགས་ནས། ལོ་

བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས།

བརྒྱའི་དུས་བཀག་བཅོཅ་འཇུག་གི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་རེད། ༡༠༡༠ ལོའི་ཟླ་
 ༡༡ ནང་ཁོང་གི་དུས་བཀག་ཆང་ནས་སློང་བཀོལ་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་བཅོཅ་ཁང་
 ནང་བཅར་རྩལ་བཏང་བའི་རྒྱན་སྟགས་ཁོང་བཅོཅ་གྲོལ་ཆེས་ཉལ་སར་ལུས་ཏེ་སྐྱ་
 ༡༠ རིང་ན་ཆ་གང་ཡིན་ངོས་མ་བཟུང་པར། ཁོང་གི་ནང་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་ས་དང་ནག་
 རྩ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲན་ཁང་མང་པོར་བསྟེན་གཏུག་བྱས་ཀྱང་དག་སྦྱེད་མེད་པར་༡༠༡༡
 ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༥ ཉིན་རྒྱུན་འདས་སུ་ཕྱུར་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༥ ཉིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁམས་དཀར་མངའ་སྡེ་སྡོད་གི་
 གཞོན་སྡེས་ཚུམ་པ་པོ་པ་ལྟ་རིན་ཆེན་ནམ། སྤྱུག་མིང་ལ་དུག་ཆེར་འབོད་པ་ཁོང་
 བྲག་མགོ་རྫོང་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ཁུངས་ཟེར་བས་འདྲ་བཟུང་གིས་ཉེས་རྩལ་
 ཆད་མེད་བཏང་སྟེ་ས་གནས་སྒྲན་ཁང་དུ་བསྐྱལ་དགོས་ཆགས་ཡོད། ཁོང་གིས་འདི་
 ལོའི་ལོ་མགོར་༼ལྷོས་༽ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཅིག་བཅུམས་པའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 གིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱས་ལ་སྦྱོན་བཞིན་བྱགས་ཆེར་བྱས་ཡོད་པ་མ་
 ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ལོར་བོད་ནང་ས་བྱི་ཞི་ཞོལ་ཆེན་མོ་བྱུང་ཆེས། ཞི་ཞོལ་གྱི་སྐབས་
 སུ་རྒྱ་ནག་གི་མནར་སྦྱོང་བྱངས་པའི་བོད་མི་ཁག་ཅིག་ལ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་བྱས་ཏེ་
 གནས་ཚུལ་བཀོད་པ་དང་། ད་དུང་ཁོང་གི་དེབ་དེའི་ནང་ཁམས་སྤྱི་རྒྱ་མདའི་གོད་
 ཆག་ཐད་རྒྱ་ནག་གི་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་བྱས་མེད་པ་དེར་སྦྱོན་བཞིན་
 བྱས་ཡོད་སྐབས། དཀར་མངའ་སྡེ་རྫོང་བྲག་མགོ་རྫོང་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལས་
 ཁུངས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་མི་རིགས་འཁོན་དཀྲུག་བཟོ་མཁན་གྱི་ཉེས་མིང་འོག་འཛིན་
 བཟུང་གཅར་རྩལ་བྱས་ཏེ་སྒྲན་ཁང་ཞིག་དུ་བསྐྱལ་དགོས་བྱུང་འདུག ཁོང་གི་
 དཔེ་དེབ་གྲངས་ ༡༠༠༠ ཙམ་བོད་ནང་འབྲེམས་སྟེལ་བྱས་ཡོད་འདུག ༡༠༠༩
 ལོའི་ཟླ་ ༩ ནང་དཀར་མངའ་སྡེ་རྫོང་དུ་ཞི་ཞོལ་སྐབས་འདྲུ་བཟུང་བྱས་པའི་འཕྲིན་
 ལས་བཅོཅ་ཁང་ནང་མནར་གཅོད་དབང་གིས་གཟུགས་པོ་ཕན་མེད་གཅོད་ཆན་དུ་
 ཕྱར་ཆེས་སློང་བཀོལ་བཏང་ཡོད། སྤྱན་གཉེན་སྟགས་སྒྲན་ཁང་དུ་སྤྱན་པ་བསྟེན་
 གཏུགས་བྱས་ཀྱང་ཕན་འབྲས་མི་ཐོན་པར་ ༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡ ནང་རང་བྱིམ་དུ་
 རྒྱུན་འདས་སུ་ཕྱུར་ཡོད།

མི་ལོ་ ༡༥ ཏུས་བཀག་བཅོཅ་འདུག་གི་ཁྲིམས་ཆད་འཁུར་བཞིན་པའི་སྐབས་
 དགོན་གྱི་གྲ་ཐབས་མཁས་རྒྱ་མཚོ་བཅོཅ་ཁང་ནང་མནར་གཅོད་ཐོག་དབང་གིས་
 གཞུགས་པོ་ཕྱེད་ཀར་ཆོར་བ་མེད་པ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ ༡༠༡༡ ལོའི་
 ཟླ་ ༥ ནང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལྷོ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ལན་ཀུའུ་ནས་སྤྱི་ལེ་བརྒྱ་ལྷག་
 ཅིང་ཡོད་པའི་ས་ཆ་མིང་ལ་ཏན་ཞེས་ཟེར་བའི་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་བཅོཅ་ཁང་ཞིག་
 ཏུ་རྒྱུ་ཞིག་ལ་ཏུས་ཡུན་བྱང་བྱང་ཞིག་གི་ཐུག་འཕྲད་ཕྱིད་བརྒྱག་ཡོད་པ་དང་།
 ཉེས་རྒྱུང་མནར་གཅོད་དག་པོ་ཐོག་པའི་དབང་གིས་ལུས་པོ་ཕྱེད་ཀའི་ཆོར་བ་ཉམ་
 པ་དང་མིག་གིས་གསལ་པོ་མ་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཆགས་ཡོད་པ་རེད།
 ཐབས་མཁས་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ནི་ ༡༠༠༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་དགོང་མོ་སྐབས་
 དགོན་པ་ནས་སྤོ་བྱར་དུ་ཉིན་རྒྱུ་པ་དང་དག་ཆས་ཉིན་རྒྱུ་དམག་མིས་གྲུ་ཤག་
 བས་འདུ་བརྒྱུད་བཅོཅ་འཁུར་བྱས་ཐེས་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཅིང་རིང་གར་སོང་ཆ་མེད་
 ཏུ་གྱུར། ༡༠༠༩ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་ཀན་སུའུ་གཅོས་འབྲིང་རིམ་མི་
 དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལ་གནོད་སྐྱོན་བཟོ་བའི་ཉེས་མིང་
 འོག་ཐབས་མཁས་རྒྱ་མཚོར་ལོ་ ༡༥ ཏུས་བཀག་བཅོཅ་འདུག་གི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་
 ཡོད།

དང་བདེན་མིན་པའི་ཁྲིམས་ཆད།

ཀྱང་དུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་སོ་གསུམ་པར། ཀྱང་
 དུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་བོ་ཚང་མ་ཀྱང་
 དུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་དམངས་ཡིན། ཀྱང་དུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་དམངས་ཚང་མ་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་མདུན་དུ་འདྲ་མཉམ་ཡིན།

ཀྱང་དུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉེས་དོན་གཏུགས་བཤེར་བཅའ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་དོན་ཚན་སོ་གཉིས་པར། དོགས་ཡོད་ཉེས་ཅན་དང་གྲོང་ཡ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤེར་

ཚོད་དག་འབྲུག་ཕྱིད་པའི་ཁེ་དབང་སྡོད་ཆོག་པ་མ་ཟད། ད་དུང་བཤེར་ཚོད་དག་
འབྲུག་པ་གཅིག་གམ་ཡང་ན་གཉིས་མངགས་བཅོལ་བྱེད་ཆོག།

ཁྱང་དུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉེས་དོན་གཏུགས་བཤེར་བཅའ་ཁྲིམས་
ཀྱི་དོན་ཚན་སོགས་མ་པར། གཞུང་ཚྭ་གས་ཁྲིམས་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་ཞིབ་དཔྱད་ཁྲིམས་
སྒྲུབ་སྒོ་སྤྱོད་བྱེད་ཉན་ནས་བཟུང་དོགས་ཡོད་ཉེས་ཅན་ལ་བཤེར་ཚོད་དག་འབྲུག་པ་
མངགས་བཅོལ་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ཡོད། སྒྲེང་ཚྭ་གས་ཁྲིམས་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་
ལུ་སྒྲུབ་ལྷ་མར་ག་དུས་ཡིན་ཅུང་བཤེར་ཚོད་དག་འབྲུག་པ་མངགས་བཅོལ་བྱེད་པའི་
དབང་ཆ་ཡོད།

དོན་ཚན་བརྒྱ་གཅིག་པར། མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཀྱི་དོན་འདི་གཅོད་བྱེད་
སྐབས་ཁྲིམས་འདིའི་ནང་གཞན་དག་བཀོད་པ་ཐུག་པའི་ཀྱི་དོན་ཚང་མ་ཡོངས་
གྲགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞིབ་གཅོད་བྱེད་དགོས། ཀྱི་དུང་བཤེར་ཚོད་དག་འབྲུག་ཐོབ་པའི་
ཁེ་དབང་ཡོད་པ་དང་། མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་དེའི་ཁེ་དབང་ཐོབ་པར་ཁག་
ཐེག་བྱེད་པའི་འོས་འགན་ཡོད།

བོད་ནང་འབྲུ་བཟུང་བྱས་པའི་བོད་མིར་རྒྱ་གཞུང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་ཁྲིམས་དང་།
ཉེས་དོན་གཏུགས་བཤེར་བཅའ་ཁྲིམས་སོགས་ཁྲིམས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་དང་གོ་རིམ་
གང་ཡང་མེད་པར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱང་རྟེན་ཆ་ནན་གཏོང་བའི་དགོངས་
དོན་འོག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཆད་གཅོད་ཀྱིན་ཡོད། ཁྲིམས་ཁང་དང་། ཞིབ་དཔྱད་
ཁང་ནི་མིང་གི་མཚན་དོན་ཅི་མ་ལས་ཁྲིམས་ལྟར་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་དང་
གང་ཡང་མེད་པར་དམར་ཤོག་གི་བཀོད་བྱས་གཞིར་བཟུང་བྱི་གཅོད་དང་ཁྲུན་ཐག་
གཅོད་པ་དང་། ཁྲིམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཆ་མ་ཆང་བ་དང་། དགོས་ངེས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་
རོགས་སྒྲུབ་སོགས་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་ཆའི་ཆ་ཀྱིན་མེད་པར་རྒྱལ་
ཁབ་བདེ་འཇགས་ལ་གནོད་འཚེ་གཏོང་བའི་ཉེས་མིང་འོག་འབྲུ་བཟུང་བྱས་པའི་
བོད་མིར་ཁྲིམས་ཆད་ལྡིད་པོ་གཅོད་བཞིན་ཡོད། བོད་མི་འདི་དག་ལ་རྒྱ་གཞུང་རང་
ཉིད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཁེ་དབང་ཁག་ཀྱང་བཀག་སྡོམ་

ཀྲིས་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པར་རྩེད་རྒྱུ་ཆ་ནན་གཏོང་བའི་ཆབ་སྲིད་དགོངས་དོན་
འོག་སྤྲོས་ལུགས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་གང་ཡང་མེད་པར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྤྲོས་ཆད་མྱེད་
པོ་གཙོད་ཀྱིན་ཡོད།

ཉེས་འཇུགས་བྱས་པའི་བོད་མི་འདི་དག་ལ་གཞུང་ཚུགས་ནས་ཉེས་འཇུགས་གང་
བྱས་པ་དེར་དག་འབྲུད་ཀྱི་སྐོར་ཐང་གང་ཡང་མེད་པར་བཅན་དབང་གིས་ཉེས་
འཇུགས་དང་། སྤྲོས་ལུགས་བརྒྱུད་རིམ་ལྔ་མས་བྱི་གསལ་ནང་གསལ་མེད་པར་
གསང་བྱ་དམ་པོའི་འོག་འདྲི་ཞིབ་དང་། སྤྲོས་ཐག་གཙོད་པ། བཅན་སྤྲོས་ཀྱི་ཉེན་
སྲུས་ཀྱང་ཤེས་རྟོགས་མེད་པར་གནས་པ། དེ་བཞིན་སྤྲོས་ཆོད་དག་འབྲུད་ཀྱི་སྐོར་
ཐང་མེད་པར་སྤྲོས་པ་ཤེར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན་ཉེས་འཇུགས་ཕོག་མི་སྒྲེར་རོས་
ནས་དག་འབྲུད་སྤྲོས་ཆོད་པ་མངགས་བཅོལ་བྱེད་མི་བརྒྱུག་པར་ས་གནས་སྤྲོས་
འཛིན་ཆན་པས་ཆེད་བསྐྱོས་སྤྲོས་ཆོད་བསྐྱོ་བཞག་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་མིང་ཅམ་ལ་
ཉེས་འཇུགས་བྱེད་མིར་བྱང་བདེན་སྤྲོས་ལུགས་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། བོད་
མི་འགའ་རེས་རྒྱ་གཞུང་གི་སྤྲོས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་དག་འབྲུད་སྤྲོས་ཆོད་པ་
མངགས་བཅོལ་བྱས་ཀྱང་། ས་གནས་ཀྱི་སྤྲོས་འཛིན་ཆན་པས་ཀྱིད་དོན་ལ་ཐེ་བྱས་
བྱེད་མི་བརྒྱུག་པ་དང་། དག་འབྲུད་སྤྲོས་ཆོད་པར་ཉེན་བརྒྱུད་གཏོང་གི་ཡོད།

༡༠༡༢ ལོར་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་བོད་མི་ ༦༡ ཅམ་ལ་དུས་བཀག་བཅོན་འཇུག་
དང་། ལག་ཅིག་ལ་ངལ་ཚོལ་སློབ་གཙུག་ཀྱི་ཆད་པ་བཅད་ཡོད།

དགེ་ཆན་གཉི་སྐྱབས། སུར་མིང་ལ་གཅག་འབྲིག་ཟེར། བ་གཞོན་ཚུམ་པ་པོ་དང་
༡༠༠༥ ལོའི་ཤར་དུང་རི་དུས་དེབ་ཀྱི་ཚུམ་སྒྲིག་པ་ཡིན། ཁོ་པོ་ནི་མདོ་སྐད་ར་པ་བྲལ་
མཛོད་དགེ་རྒྱུ་ཆེ་ཆུ་ལུལ་ཆོའི་ཡིན་པ་དང་། རུབ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་
ནས་སློབ་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་འབར་ཁམས་མི་རིགས་མཐོ་འབྲིང་སློབ་གྲྭར་དགེ་ཆན་ཀྱི་
བྱ་བ་གཉེར་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་མི་རིགས་ཁ་བྲལ་རིང་
ལུགས་དང་སློབ་མར་ངན་སྐུལ་བྱས་པའི་ཉེས་མིང་གཤམས་ཏེ་འཛིན་བཟུང་བཀག་
ཉར་བྱས། ལོ་དེའི་ལྷ་ ༥ ནང་མི་འགྲུངས་པར་སྤྲོས་ཐག་གཙོད་རྒྱ་ཡིན་པའི་བརྒྱ

ཡིག་ཅིག་ནང་མིར་འབྱོར་ཡོད་ཀྱང་ཐག་གཅོད་དངོས་གཞི་བྱེ་ལོ་ ༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༥
ནང་རྩ་བ་ཐོག་ཐོག་མཐའ་གིས་ལོ་ ༡ ཏུས་བཀག་བཅོལ་འདུག་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་
ཡོད།

དགེ་ཆུན་ཆས་ཏྲུང་ཆོས་འཕེལ། སུར་མིང་ལ་འཕྲོད་ཐུང་ཟེར། བྲག་ཞོན་ཚོམ་པ་པོ་
དང་ཤར་དུང་རི་དུས་དེབ་ཀྱི་ཚོམ་སྒྲིག་པ་ཡིན། བཅམས་ཆོས་ཀྱི་ཞོགས་ཀའི་བསམ་
གཞིག་ཀྱི་དང་ཀྱི་མ་དོའི་ཁ་སྐད་སློབ་དེབ་ཀྱི་སྐོས་ལོད། ཁོ་པོ་ནི་རྩ་བ་ལྟུང་མཛོད་
དགེ་ཆོད་བཞག་ལྟོས་ཆས་ཏྲུང་ཕྱེ་བའི་ཡིན་ཞིང་། བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༨ ལོར་ལུས་བྱང་མི་
རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་མཐར་ཐིན་པ་དང་། བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བྱ་བའི་ལས་
གནས་སུ་ཞུགས། བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ནས་འབར་ཁམས་མི་རིགས་མཐོ་འབྲིང་སློབ་གྲྭར་
དགེ་ཆུན་གྱི་བྱ་བ་གཉེར་བཞིན་ཡོད། བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༡༨ ཉིན་རྒྱ་གཞུང་
གིས་མི་རིགས་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་དང་སློབ་མར་ངན་སྐུལ་གྱི་ཉེས་མིང་དང་། བྱེ་
ལོ་ ༡༩༩༡ ལོའི་ཤར་དུང་རི་དུས་དེབ་སྟེང་ཁོང་གིས་བྲིས་པའི་ཀྱི་ཉིན་ཐོ་སློབ་མ་ཀྱི་
དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས་འཛིན་བཟུང་བྱས། ལོ་དེའི་ཟླ་ ༥ ནང་མི་འགྲུངས་
པར་ཁྲིམས་ཐག་གཅོད་རྒྱ་ཡིན་པའི་བཅད་ཡིག་ཅིག་ནང་མིར་འབྱོར་ཡོད་ཀྱང་ཐག་
གཅོད་དངོས་གཞི་བྱེ་ལོ་ ༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༥ ནང་རྩ་བ་ཐོག་ཐོག་མཐའ་གིས་ལོ་ ༡
བཅོལ་འདུག་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད།

དགེ་ཆུན་བསོད་ནམ། སུར་མིང་ལ་གཙག་ལྟོས་ཟེར། བྲག་ཞོན་ཚོམ་པ་པོ་དང་ལོ་
ལྔ་པ་ཞིག་ཡིན། བཅམས་ཆོས་སློབ་འབྲིང་སློབ་དེབ་ཀྱི་ཤར་གོའི་གནའ་རབས་ལོ་
རྒྱུས་ཀྱི་དང་ཀྱི་མཛའ་སྤྱིང་མིང་གཞག་ཅན་གྱི་མི་སྒྲུབ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོས་པོད་བསྐྱར་
བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཀྱི་བོད་ལྟུང་བསམ་སློབ་སློབ་གསོ་སྤྱིང་བཀྱི་སྐོས་པོད་དཔྱད་ཚོམ་
དང་ཚོམ་རིག་བཅམས་ཆོས་ཀྱི་ལྟགས་ཚོམ་མང་ཏུ་སྒྲེལ་འདུག ཁོ་པོ་ནི་མདོ་སྐད་
རྩ་བ་ལྟུང་མཛོད་དགེ་ཆོད་གི་ཡིན་པ་དང་། ལུས་བྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་
སློབ་མཐར་ཐིན་ཆེས། འབར་ཁམས་མི་རིགས་མཐོ་འབྲིང་སློབ་གྲྭར་དགེ་ཆུན་གྱི་བྱ་
བ་གཉེར་བཞིན་ཡོད། བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༡༨ ཉིན་རྒྱ་གཞུང་གིས་མི་རིགས་
ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་དང་སློབ་མར་ངན་སྐུལ་བྱས་པ་དང་། བྱེ་ཕྱོགས་སུ་འབྲེལ་བ་

ཡོད་པའི་ཉེས་འཇུགས་བྱས་ཏེ་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས། ལོ་དེའི་ཟླ་ ༥ ར་དང་མི་
འགྲུངས་པར་གྲིམས་ཐག་གཅོད་རྒྱ་ཡིན་པའི་བརྒྱུ་ཡིག་ཅིག་ནང་མིར་འབྱོར་ཡོད་
ཀྱང་ཐག་གཅོད་དངོས་གཞི་བྱེ་ལོ་ ༡༠༡༡ ཟླ་ ༥ ར་དང་ཨ་བརྒྱུད་གྲིམས་ཁང་གིས་ལོ་
༡ གྱི་བཙུན་འཇུག་གྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད།

དགེ་ཆན་རྩོམ་ལོ། ཚུམ་སྒྲིག་པ་དང་དགེ་ཆན་ཞིག་ཡིན། བཟུངས་ཚུལ་ཉམས་མཛད་པའི་
ཁ་སྐད་སློབ་དེབ་ཀྱི་སྐོར་ཚུམ་སྒྲིག་བྱས་ཤིང་། བུ་ལུ་མཚོ་སྟོན་ཞེས་པའི་ལོ་
བྱེ་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་མཚོ་སྟོན་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མཐར་
བྱིན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཨ་བརྒྱུད་མི་རིགས་མཐོ་འབྲིང་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ཆན་གྱི་
བྱུག་ལས་གཉེར་བཞིན་ཡོད་འཇུག་བྱེ་ལོ་ ༡༠༡༠ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་དམར་པོ་
གཞུང་གིས་མི་རིགས་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་དང་། སློབ་མར་ངན་སྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་
ཉེས་འཇུགས་བྱས་ཏེ་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས། ལོ་དེའི་ཟླ་ ༥ ར་དང་མི་འགྲུངས་
པར་གྲིམས་ཐག་གཅོད་རྒྱ་ཡིན་པའི་བརྒྱུ་ཡིག་ཅིག་ནང་མིར་འབྱོར་ཡོད་ཀྱང་ཐག་
གཅོད་དངོས་གཞི་བྱེ་ལོ་ ༡༠༡༡ ཟླ་ ༥ ར་དང་ཨ་བརྒྱུད་གྲིམས་ཁང་གིས་ལོ་ ༡ ར་དང་ཟླ་
༡ གྱི་བཙུན་འཇུག་གྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད།

དགེ་ཆན་ཉེ་མེ་སྐྱབས། ལས་གནས་དགེ་ཆན་ཡིན། ཁོང་མདོ་སྐད་ཨ་བརྒྱུད་ཨ་བརྒྱུད་
ནས་ཡིན་ཞིང་། རུབ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་ཆེན་ནས་སློབ་མཐར་བྱིན་རྗེས། འབར་
ཁམས་མི་རིགས་མཐོ་འབྲིང་སློབ་གྲྭར་དགེ་ཆན་གྱི་བྱ་བ་གཉེར་བཞིན་ཡོད། བྱེ་ལོ་
༡༠༡༠ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་རྒྱ་གཞུང་གིས་མི་རིགས་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་དང་སློབ་
མར་ངན་སྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་འཇུགས་བྱས་ཏེ་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས། ལོ་
དེའི་ཟླ་ ༥ ར་དང་མི་འགྲུངས་པར་གྲིམས་ཐག་གཅོད་རྒྱ་ཡིན་པའི་བརྒྱུ་ཡིག་ཅིག་
ནང་མིར་འབྱོར་ཡོད་ཀྱང་ཐག་གཅོད་དངོས་གཞི་བྱེ་ལོ་ ༡༠༡༡ ཟླ་ ༥ ར་དང་ཨ་བརྒྱུད་
གྲིམས་ཁང་གིས་ལོ་ ༡ ར་དང་ཟླ་ ༡ གྱི་བཙུན་འཇུག་གྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད།

བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན། བྱར་མིང་ལ་ཐེའུ་རང་ཟེར། བཟུངས་ཚུལ་ཉམས་མཛད་པའི་
ལོ་བྱེ་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོའི་བོད་ནང་གི་ཞི་ཆོལ་ཆེན་མོའི་གནས་ཚུལ་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་

པའི་དེབ་གཅིག་ཡོད། ཉན་ཞུ་ཚུལ་པ་པོ་དང་གྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོའི་ཤར་དུང་རི་དུས་
 དེབ་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲིག་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་མདོ་སྐད་ར་པ་ཁྲལ་མཛོད་དག་རྫོང་ཐང་སྐོར་
 འབྲོག་སྡེ་ནས་ཡིན་ཞིང་། ལུབ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་གྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ལོའི་
 མཐར་ཕྱིན་སློབ་མ་ཡིན། གྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༤ ཉིན་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་།
 ཁོང་གྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༡༤ ཉིན་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་བདེ་འཇགས་མི་སྣས་
 གསང་བྱིད་བྱས་ཏེ་ལྷ་གཅིག་ཙམ་རིང་གར་ཁོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་མོད་རྗེས་སུ་ལོ་དེའི་
 ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་རྒྱ་ནག་སི་ཁྲན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲིན་ཏུའི་བཀག་ཉར་ཁང་ཞིག་
 ལ་སློང་བཀོལ་ཐོབ་ཡོད། སྐབས་དེར་བཀག་ཉར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཁོང་
 གིས་བཅུམས་གནང་བའི་༡༨ ཞུག་ཡིག་༡༩ ཅེས་པའི་དེབ་དང་བྲ་ལམ་དུ་སྒྲེལ་བའི་
 ཚུལ་ཡིག་ལག་གཞན་ཁོང་སོགས་ཀྱིས་ཚུལ་སྒྲིག་བྱས་པའི་གྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོའི་ཤར་
 དུང་རི་དུས་དེབ་བཅས་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོགས་གཞི་ཆེན་པོ་འབྲེལ་བ་ཡོད་འདུག་
 ༡༠༡༠ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༤ ཉིན་སྐར་ཡང་ཁོང་གི་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་པའི་སློབ་ཤོགས་ན་
 གཞན་ཚུལ་པ་པོ་ཞོགས་ལྡང་དང་མཉམ་དུ་སྤྱི་བདེ་མི་སྣས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཤིང་།
 ཞོགས་ལྡང་ལགས་ལྷ་ཤས་རྗེས་སློང་བཀོལ་བཏང་ཡང་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་ལྟ་
 མཐུད་བཀག་ཉར་བྱས། ལོ་དེའི་གྱི་ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༡ ཉིན་ཁོང་ལ་ར་པ་ཁྲལ་འབྲིང་
 རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་མདོན་གསལ་མ་ཡིན་པའི་ཁྲིམས་ཞིབ་འདི་གཙོད་
 བྱས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་ལགས་ཀྱི་ཨ་མ་དང་སྤུ་བོ། ས་
 ཆབ་བཅས་ལ་རྒྱར་ཉན་བྱེད་དུ་བརྟུག་ཡོད་ཅིང་། དུས་ཚོད་གཅིག་ཙམ་རིང་འདི་
 གཙོད་བྱས་པའི་ནང་དོན་ལྟམས་ཁོང་སོགས་ཀྱིས་ཚུལ་སྒྲིག་བྱས་པའི་གྱི་ལོ་ ༡༠༠༥
 ལོའི་ཤར་དུང་རི་དུས་དེབ་དང་། ཁོ་རང་གིས་བཅུམས་ཆོས་ཞུག་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་
 སྐོར་ཡིན་འདུག ཉིན་མོ་དེར་ཁོང་གི་ཨ་མ་དང་སྤུ་བོ་ས་ཆབ་བཅས་ལ་ཤེལ་སྒྲོལ་
 བར་ཐག་བཅད་པའི་གནས་སྐབས་འོག་སྐར་མ་ལྷ་ཙམ་རིང་ཁ་བརྒྱེད་བརྟུག་
 ཡོད་ཅིང་། བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་ལགས་ཀྱིས་ཨ་མར་ངའི་གཞུགས་པོ་བདེ་ཐང་ཡིན་
 པས་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་གང་ཡང་བཤད་མེད་འདུག་
 ཁོང་ལ་མཐའ་མའི་ཐག་གཙོད་དེ་ཁོང་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས་ནས་ལོ་གཅིག་
 ལྷག་འགོར་རྗེས་ཀྱི་གྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༡ ཉིན་ར་པ་ཁྲལ་འབྲིང་རིམ་མི་མང་

ཁྲིམས་ཁང་བེར་བས་ལོ་ ༤ བཅོལ་འདུག་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་དེ་སྤྲུལ་མཐུན་མེན་ཡངས་
ཞེས་པའི་ས་གནས་ཀྱི་བཅོལ་ཁང་ཞིག་ཏུ་བཅོལ་འདུག་བྱས་ཡོད།

ཚུམ་པ་པོ་གྲ་འབྲོག་རུ་ཚུལ་ཁྲིམས། ཁ་བའི་ཆེ་སློག་ཅེས་པའི་ཆགས་པར་ཚུམ་སླིག་
པ། རང་ལོ་ ༡༩ | ས་མིང་ལ་ན་རྒྱ། ༡༠༡༠ ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ཁོང་དང་མཆོ་
སྡོན་འབའ་ཁ་སྐང་ནས་ཡིན་པའི་ཁོང་གི་བྲོགས་པོ་ཁ་སྐང་སྐལ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་
གཉེས་ཀྱིས་མཆོ་སྡོན་ཡུལ་ཤུལ་ས་ཡོམ་ལ་མུ་ངན་ཆེད་དེ་བ་ཅིག་བྲོགས་པ་སླིགས་
གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པས་ར་བ་སློ་མང་དགོན་པའི་
ནང་གི་རང་ཤག་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཤིང་། ཟླ་ཤས་རྗེས་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་ས་ར་
པའི་སློ་མང་དགོན་པའི་ལས་སྡེ་བརྒྱུད་དེ་ར་བ་རྫོང་ས་གནས་ཉེན་རྟོག་ཁང་སོགས་
འབྲེལ་ཡོད་ཁག་དང་། ར་བ་ཁུལ་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་སོགས་ལ་བཅུད་གཅོད་
རིམ་པར་བྱས་ཀྱང་གང་ཏུ་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཅམ་ཡང་ཤེས་
རྟོགས་མེད་པར་གར་སོང་ཆ་མེད་ཏུ་གྱུར། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ཟླ་ ༥ ཆེས་འགོ་ཞིག་ལ་
ར་བ་རང་སློང་ཁུལ་ར་བ་འབྲིང་རིམ་མི་མང་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཚུམ་པ་པོ་འབྲོག་རུ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ཀྱི་ནང་མིར་བརྟེན་ལོག་འཕྱོར་བ་ལྟར་ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༡ ཉིན་འབྲོག་
རུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་ཟན་དང་ཕུ་བོ་བཅས་མི་གསུམ་འབར་ཁམས་སུ་ཕྱིན་ཡོད་
ཀྱང་། ར་བ་ཁུལ་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཆེས་ ༨ ཉིན་ཁོང་ལ་ལོ་ ༤ དང་ཟླ་བ་ ༤ གི་བཅོལ་
འདུག་ཁྲིམས་ཐག་གཅད་དེ། ནང་མི་ཆོར་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་བེན་པའི་ཡིག་ཆ་ཅམ་
ལས་ཁྲིམས་རར་བཅར་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྐོབ་མེད། ཚུམ་པ་པོ་གྲ་འབྲོག་རུ་ཚུལ་
ཁྲིམས། ༡༩༩༡ ལོར་མཆོ་སྡོན་ཁུལ་མང་ར་རྫོང་མགོ་མང་གོང་དལ་གྱི་འབྲོག་རུ་སྡེ་བ་
ནས་སླེས་ཤིང་། རང་ལོ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་བ་མདོ་སྐད་ལྷ་ཆང་དགོན་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ།
འབྲོག་རུའི་ཆོས་ཁང་དང་ལྷ་ཆང་དགོན། རེབ་གོང་། ར་བ་སློ་མང་དགོན་པ་སོགས་
ནས་སློབ་གཉེར་གནང་ཞིང་། སློབ་ཞོར་ཏུ་ཉེ་གསེར་ཐང་མེ་རྟོག་ཏེས་པའི་རུས་
དེབ་ཀྱི་ཚུམ་སླིག་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༨ ལོར་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དེབ་ཏུ་དངས་
པའི་དབྱངས་རྟ། ཞེས་པ་དཔར་སྐྱབ་བྱས་ཡོད། ཁོང་གིས་ཉེ་གསེར་ཐང་མེ་རྟོག་ཏེས་
པའི་ཆགས་པར་གཙོ་གཉེར་གནང་སྐབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཆགས་པར་དེའི་

བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་གི་གནས་སྐབས།

ནང་གི་དྲུག་ཀྱི་གནད་དོན་ཡོད་ཚུལ་ལ་བསྟན་བཅུགས་ནས་དེ་ཕྱིན་གྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལྷ་
༤ ནང་ས་གནས་བདེ་འཇགས་མི་སྣས་སྒྲ་གཅིག་ལྷག་རིང་བཀག་ཉར་བྱས་ཐྱིང་བ་
དང་། འཛིན་བབྱང་རྩིས་མའི་སྐབས་ཉེན་རྟོག་མི་སྣས་ཁོང་གི་བྱ་ཤག་སྟོག་བཤེར་
བྱས་ཤིང་རང་ཚུལ་ཁག་ཅིག་ཁྱུར་ཡོད་འདུག ཁོང་གི་གྲོགས་པོ་སྐལ་བཟང་ཚུལ་
ཁྲིམས། རང་ལོ་ ༡༡ ཡིན་པ་ཁོང་ཡང་འཛིན་བབྱང་བྱས་རྩིས་གཅིག་མཚུངས་སུ་
གར་ཡོད་ཅི་བྱུང་གི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་མེད་པར་གནས་ཡོད།

ར་པ་རྫོང་མཐའ་བ་གོང་མའི་སློ་ཚུལ་ཚང་གི་ར་པ་ཀི་རྟེ་དགོན་གྱི་བླ་དགོན་མཆོག་
ཚུལ་ཁྲིམས། རང་ལོ་ ༡༡ ཅམ་ཡིན་པ་ཁོང་འདི་ལོའི་ཕྱི་ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༤ རྩིས་འཛིན་
བབྱང་བྱས་ཤིང་། ཕྱི་ལྷ་ ༥ ཆོས་ཤར་ལ་ར་པ་རྫོང་མི་མང་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ལོ་ ༡
བཙོན་འདུག་ཁྲིམས་ཐག་ཡོད་འདུག ཁོང་དེ་ཕྱིན་དགོན་པའི་གཉེར་བ་ཡིན་པ་
རེད།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༡༡ ཉེན་ལས་མས་སུ་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་ས་
ཡུལ་ར་པ་རྫོང་གཙའ་ཞང་ར་རུ་བ་ནས་ཡིན་ཞིང་། ར་པ་ཀི་རྟེ་དགོན་པའི་བླ་དོན་
ཡོད་རྟོ་རྟེ། རང་ལོ་ ༡༤ ཡིན་པ་ཁོང་ལ་ར་པ་མི་མང་ཁྲིམས་ཁང་ཟེར་བས་ལོ་ ༡
གྱི་བཙོན་འདུག་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་དེ་སི་ཁུན་གྱི་མེན་ཡངས་ཞེས་པའི་ས་གནས་
ཀྱི་བཙོན་ཁང་ཞིག་ཏུ་བསྐྱལ་ཡོད་འདུག ཁོང་གི་ས་མིང་དཔལ་ཁོད་དང་། རྒྱུང་དུས་
ནས་ར་པ་ཀི་རྟེ་དགོན་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག ཁོང་ཕྱི་ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༡
ཉེན་དགོན་པའི་ནང་ནས་འཛིན་བབྱང་བྱས་པ་ནས་ཡུན་རིང་གར་ཡོད་ཅི་བྱུང་གི་
གནས་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་འབྲེལ་ཡོད་ཆོས་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ་པར་ལྷག་འདུག

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡ ཉེན་དཀར་མངོས་དགེ་མ་བྲག་དགོན་གྱི་བཙོན་མ་
བྱམས་པ་ཆོས་སྟོན་དང་། ཞེ་ལྷ་མོ། དབྱངས་ཅན་ནམ་མིང་གཞན་ལ་བཀའ་ཤིས་ཆེ་
མཆོ་བྱ་བ་གསུམ་ལ་དཀར་མངོས་རྫོང་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ནས་ཁག་པོ་སོར་
དུས་བཀག་བཙོན་འདུག་ལོ་ ༡ རྩེད་རྒྱའི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད་སྟོར་ལྷ་ ༥ ཆོས་
༥ ཉེན་དཀར་མངོས་རྫོང་མིང་ཁ་ཤང་གི་ལས་བྱེད་ཞིག་གིས་ས་གནས་ཀྱི་བོད་མི་

༡༠༡༡ ལོའི་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་སྒོ་བ་ཐང་གི་ལོ་འཁོར་སྐྱོན་གྱི་

འགའ་ཤས་ལ་དེ་རིང་དཀར་མངའ་སྡེར་རྒྱ་བདེ་ལས་ཁུངས་ནས་ཡིག་ཁྱིམ་འབྱོར་
ཚུལ་དང་། བོད་མིར་བཅུན་མ་གསུམ་ལ་ལོ་གསུམ་རེའི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་
སོགས་བརྗོད་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་གང་དུ་བཅོན་འཇུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་
ཞིབ་པུའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་ཤེས་རྟོགས་མེད་པ་རེད།

བཅུན་མ་ཁོང་གསུམ་ནི་ ༡༠༡༡ ལོའི་ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་དཀར་མངའ་སྡེར་དགེ་མ་བྲག་
དགོན་གྱི་བཅུན་མ་བྱམས་པ་ཚས་སྟོན་དང་། ཞེ་ལྷ་མོ། དབྱངས་ཅན་ནམ་མཆན་
གཞན་བཀྲ་ཤིས་ཆེ་མཆོག་གསུམ་གྱིས་དཀར་མངའ་སྡེར་རྒྱ་བདེ་གཞུང་དུ། ཡཞོང་
ས་མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་བྱི་ལོ་བཟན་པ་ཤོག་ང་ཆོར་རང་དབང་དགོས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་
བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབོད་ཆིག་སྟོག་བཞིན་ཞི་བའི་ངོ་
ཚྭ་བྱས་པར་བརྟེན། རྒྱ་བདེ་ཉེན་རྟོག་པ་དང་། དག་ཆས་ཉེན་རྟོག་དམག་མིས་
ཉེས་རྒྱུང་གཏོང་བཞིན་འདྲིན་བཟུང་བཅོན་འཇུག་བྱས་པ་ཡོད་པ་རེད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༥ ཉིན་དཀར་མངའ་སྡེར་རྒྱ་བདེ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་
ཉེ་ཆར་དཀར་མངའ་སྡེར་སྤྱི་ཞི་བའི་སྐད་འབོད་ཁྲིམ་སྒྲིལ་བྱེད་མཁན་འཇུ་བཟུང་བྱས་
པའི་ཁོངས་ནས་བོད་མི་བཅུ་གསུམ་ལ་དུས་བཀག་བཅོན་འཇུག་གི་ཁྲིམས་ཆད་
བཏང་ཡོད་འདུག དེ་ཡང་བོད་ཆེས་ཉེན་རྟོག་ཁྲིམས་ཁང་གི་བོད་མི་ཞི་ཚོལ་བ་
བཅུ་གསུམ་ལ་ཁྲིམས་ཆད་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཁོངས་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་
བསོད་ནམས་ཚས་རྒྱལ་དང་། བསོད་ནམས་ཉི་མ་གཉིས་ལ་ལག་སོ་སོར་མི་ལོ་གསུམ་
ཀྱི་དུས་བཀག་བཅོན་འཇུག་ཁྲིམས་ཆད་བཏང་ཡོད་ཅིང་། ༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༦ ཚེས་
༡༤ ཉིན་བོད་ནང་དགོང་དོ་རྒྱ་ཆོད་ ༩ ཅམ་ལ་བསོད་ནམས་ཚས་རྒྱལ་དང་། བསོད་
ནམས་ཉི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དཀར་མངའ་སྡེར་རྒྱ་བདེ་གཞུང་དུ་ཞི་ཚོལ་སྐད་འབོད་
བྱས་པར་བརྟེན། ཉེན་རྟོག་པས་འཇུ་བཟུང་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་དཀར་མངའ་སྡེར་རྒྱ་བདེ་ཐོག་དུ་ཉིན་རྒྱལ་ཕོ་གཞོན་བཞི་
ཅམ་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཞི་བའི་ངོ་ཚྭ་བྱེད་སྐབས་ཁོང་ནམས་འཇུ་བཟུང་བྱས་
པ་དང་། བསམ་འཕེལ་དོན་གྲུབ་བྱེད་གཏེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཉེས་འཇུགས་ཀྱིས་

གཞན་ནམས་སྒོད་བཀོལ་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། ༡ ནང་རང་ལོ་༡༩ ཅམ་དུ་སོན་པ་
བསམ་འཕེལ་དོན་གྱུབ་ལོ་ངོ་༩ ཏུས་བཀག་བཅོན་འཇུག་སྤྱིམས་ཐག་བཅད་པ་དང་།
ཁྱི་ཏུ་ཉེ་ཁུལ་གྱི་བཅོན་ཁང་ཞིག་ནང་བཅོན་འཇུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་འདུག

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༩ ཉེན་གཏི་དགོན་གྱི་གྲ་སྒོ་བཟང་བཅོན་འགྲུལ་ལ་ར་པ་
རང་སྐྱོང་ཁུལ་འབྲིང་རིམ་མི་མང་སྤྱིམས་ཁང་གིས་རྒྱང་བཅུགས་ནས་མི་བསད་
པའི་ཉེས་མིང་གཡོགས་ནས་ཏུས་བཀག་བཅོན་འཇུག་ལོ་ ༡༡ བྱེད་རྒྱ་དང་། ཆབ་
སྲིད་ཁེད་བང་ལོ་གཉིས་བཅན་འཕྲོག་བྱེད་རྒྱའི་སྤྱིམས་ཐག་བཅད་ཡོད། ཁོང་ནི་
ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡༡ ཉེན་དགོན་པས་ནས་འཇུ་བཟུང་བྱས་པ་དང་། ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡༦
ཉེན་གྲ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེད་པ་བཏང་རྗེས་དགོན་དུ་ཉར་བས་
སྤྲོན་བཅོས་ཀྱིས་ཏུས་ཚོད་ནར་འགྲུངས་བྱས་པས་རྒྱང་བཅུགས་ནས་མི་བསད་པའི་
ཉེས་མིང་གཡོག་སྟེ་སྤྱིམས་ཆད་བཅད་ཡོད་པ་རེད། སྒོ་བཟང་བཅོན་འགྲུལ་རང་ལོ་
༩༦ ཅན་དང་། ཁོང་སྐྱེས་ཡུལ་ར་པ་རྫོང་མེའུ་རུ་མའི་རུ་ཆེན་གཉིས་པའི་རར་ཆེན་
ཆང་ཡིན་ཞིང་། ལུལ་གཅེས་དཔའ་བོ་གྲ་སྒོ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ལགས་ཀྱི་ཨ་ཁུ་དང་
ཤག་གི་དགེ་ཆན་ཡིན།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༢ ཆེས་ ༡༩ ཉེན་བོད་ཁམས་དཀར་མངའ་རྫོང་ཐོག་ཏུ་བོད་རང་
བཅོན་གྱི་རྒྱུད་འབོད་བྱས་པར་བརྟེན། རྒྱ་གཞུང་གིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་སྒོ་
བཟང་དངོས་གྲུབ་ལགས་སུ་ལྷ་འདིའི་ཆེས་མགོ་ཙམ་ལ་ལོ་གསུམ་རིང་ཏུས་བཀག་
བཅོན་འཇུག་གི་སྤྱིམས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་རེད། འདི་ལྷའི་ཆེས་མགོར་སྒོ་བཟང་
དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་ཁོ་རང་གི་ནང་མིར་ཁ་པར་བརྒྱུད་ཁོང་ལ་ལོ་གསུམ་གྱི་
སྤྱིམས་ཐག་བཅད་སོང་ཞེས་བཤད་ཡོད་པ་ལས། ད་ལྟ་ནང་མི་དང་ཐུག་འཕྲད་གང་
ཡང་བྱུང་མེད་པ་རེད།

ར་པ་གཏི་དགོན་པའི་གྲ་སྒོ་བཟང་བཞུན་འཛིན། (བཞུན་འཛིན་རྒྱ་མོ་ཁ་)དང་། གྲ་
སྒོ་བཟང་བཞུན་འཛིན། (ནག་བཞུན་)གཉིས་ལ་ ༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༠ ཉེན་
ར་པ་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གྱི་ཉེ་གནས་འབར་ཁམས་རྫོང་མི་དམངས་སྤྱིམས་ཁང་གིས་

རྒྱུ་བཅུགས་ནས་མི་གསོད་མཁན་གྱི་ཉེས་པ་གཡོགས་ནས་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་
 (བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མོ་ལ་) ཏུས་བཀག་བཅོན་འཇུག་༡༡ དང་། སྤྱོད་བཟང་བསྟན་
 འཛིན། (ནག་བསྟན་) ཏུས་བཀག་བཅོན་འཇུག་ལོ་ ༡༠ ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་
 རེད། ཁོང་གཉིས་ནི་སྟོན་ ༡ ཟླ་མཇུག་ཅམ་ལ་དགོན་པ་ནས་འཇུ་བཟུང་བྱས་ཆེས་
 ཁོང་གཉིས་ནང་མིར་སྟོན་ ༡ ཆོས་ ༡༡ ཉེན་འབར་ཁམས་ཁྲིམས་ཁང་ལ་ཡོང་དགོས་
 པའི་ཁྲིམས་ཁང་བརྒྱུ་ཐོ་འབྱོར་ཡོད་པ་རེད། འབར་ཁམས་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་
 ཀའི་ལྷ་སྟུན་ཆོགས་ཀྱིས་རང་ལུས་མིར་བསྐྱེགས་ཀྱིས་ཞི་ཆོལ་གནང་བ་དང་འབྲེལ་
 ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་རང་སྐྱེལ་དང་རྒྱས་འགོད། རོགས་སྦྱོར་བྱས་པའི་ཉེས་
 འཇུགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མོ་ལ་རང་ལོ་ ༡༡ ། ས་མིང་
 ལ་བསོད་ནམས་དང་། མ་མིང་སྟོལ་དཀར་བྱ་བ། ༡༠༡ ལོའི་སྟོན་ ༡ ཆོས་ ༡༥ ཉེན་
 དགོན་ནས་འཇུ་བཟུང་བྱས་པ་དང་། སྤྱོད་བཟང་བསྟན་འཛིན། ནག་བསྟན་རང་ལོ་
 ༡༡ ། ས་མིང་ལ་བསྟོད་དང་། མ་མིང་ལ་བསོད་སྟོན་ཡིན་པ། ཁོང་ཡང་སྟོན་ ༡ ཟླ་མཇུག་
 ཅམ་ལ་འཇུ་བཟུང་གིས་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད།

༡༠༡ ལོའི་སྟོན་ ༡ ནང་ཨ་མདོ་རྫོང་ཆོ་ཆོགས་ཁང་གི་ཉག་སྡེ་བའི་བའི་མ་ཆང་
 གི་དཔལ་འབྱོར། རང་ལོ་ ༡༡ ཡིན་པ་ཁོང་ནི་འདི་ལོའི་བྱི་སྟོན་ ༡ ཆོས་ ༡༠ ཡས་
 མས་སུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འཛིན་བཟུང་གིས་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་
 གསུམ་པའི་བཅུ་དྲུག་ཉེན་མི་མང་ཡར་ལངས་སྐྱབས་མཉམ་བྱུགས་བྱས་པའི་ཉེས་
 མིང་གཡོགས་ནས་འབར་ཁམས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ལོ་ ༡ གྱི་ཏུས་བཀག་ཁྲིམས་ཐག་
 བཅད་དེ། སི་ཁྲིན་ཞིང་ཆེན་མེན་ཡངས་ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་བཅོན་འཇུག་བྱས་
 ཡོད་འདུག

༡༠༡ ལོའི་སྟོན་ ༧ ཆོས་ ༡ ཡས་མས་སུ་རྫོང་མི་མང་ཁྲིམས་ཁང་ཞེས་པས་རྫོང་པ་
 ཀའི་དགོན་གྱི་སྤྱོད་བཟང་དར་རྒྱས་ལོ་གསུམ་གྱི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་དང་
 ། ཁོང་ད་ལྟ་རང་ལོ་ ༡༡ ཡིན་པ་དང་། ས་ལུ་མ་རྫོང་ཆེན་ཅེ་ཅེ་ཅེ་ཅེ་ཅེ་ཆེན་གཉིས་
 པ་ནས་ཡིན་ཞིང་། ས་མིང་ལ་སློ་བཟང་ཟེར་གྱི་ཡོད་འདུག ཁོང་ནི་ཆུང་ཏུས་ནས་

རྩ་པ་གི་རྟེན་འགྲོ་ན་པར་གྲུབ་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ཙམ་ནས་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་
དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ནང་དོན་རིག་པར་སློབ་སྦྱོང་གསལ་མ་གནང་
བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོར་ལྷ་ས་འབྲས་སྤངས་ནས་གྲུ་མང་གིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་
ཚོལ་སྐྱད་འབོད་བྱེད་སྐྱབས་དངོས་སུ་མཉམ་ཞུགས་བྱས་པར་བརྟེན། ཁོང་རྒྱ་གཞུང་
གིས་བརྒྱབ་པའི་བརྟན་འཕྲིན་ནང་ཐེབས་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་འཛིན་བཟུང་གིས་
ཟླ་ ༥ ལྷག་རིང་ས་གནས་འདྲ་མིན་གྱི་བཀག་ཉར་ཁང་མང་པོ་བརྒྱུད་མཐར་རྩ་
པར་བསྐྱལ་རྗེས། མྱོད་བཀོལ་བྱས་པ་དང་། ལས་ཁུངས་སུ་གཏུགས་སྐྱོད་བཏང་ཡང་
ཡོང་དགོས་པར་མ་ཟད། རྫོང་ཁོངས་བཀལ་ནས་ས་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་
ཆེ་གཞུང་ལ་སྟན་མེད་ཞུ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀག་རྒྱ་དམ་པོའི་འོག་གནས་དགོས་
བྱུང་། འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་སློབ་ཕྱིར་དུ་ཁོང་གི་གྲུ་ཤག་དུ་ཉེན་རྟོག་པ་དང་
དམག་མི་བཅས་སླེབས་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་དེ་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
རེད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་དེ་ཡས་མས་སུ་རྩ་པ་གི་རྟེན་འགྲོ་ན་པའི་གྲུ་སློབ་བཟང་
མཁས་གྲུབ། རང་ལོ་ ༣༩ ཡིན་པ་དང་། རྩ་པ་གི་རྟེན་འགྲོ་ན་པའི་གྲུ་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།
རང་ལོ་ ༣༦ ཙམ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་ལོ་ ༣ རེའི་བཅོན་འདུག་ལོ་ཐག་བཅད། དེ་ཡང་
སློབ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ནི་ད་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༩ ཉིན་དགོན་པའི་ནང་ནས་འཛིན་
བཟུང་གིས་བཀག་ཉར་བྱས་ཤིང་། ཁོང་གི་པ་ཡུལ་རྩ་པ་རྫོང་ཕྱགས་ལས་འགབ་མའི་
ཐོས་ལི་ཆང་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། པ་མིང་ལ་ཐོས་ལི་ཟེར། རྒྱུང་དུས་རྩ་པ་གི་རྟེན་འགྲོ་ན་པར་
ཆོས་ཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་རྟགས་ནས་གཞུང་ཆེན་མོ་ཆང་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང་། བར་
ཕྱིན། དབུ་མ་བཅས་ལ་སློབ་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་ཞིང་སྐབས་དེར་ཁོང་འཛིན་
གྲུ་མཛོད་གསར་པ་ཡིན་ སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་པ་ཡུལ་རྩ་པ་རྫོང་ཕྱགས་ལས་གོང་མ་
ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གི་པ་མིང་ལ་རྒྱ་སྐབས་ཟེར། ཁོང་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༩ ཉིན་འཛིན་
བཟུང་བྱས། ཁོང་གཉིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་ནས་ཁྲིམས་ཐག་མ་བཅད་བར་དུ་
མོད་རྟོན་རྫོང་ལ་ཡོད་པའི་གནས་རྒྱལ་ཙམ་རེ་གོ་བ་ལས་སུ་གང་གིས་གསལ་པོ་ཤེས་
རྟོགས་མ་བྱུང་ཅིང་། ཁོང་གཉིས་ལ་ཁྲིམས་ཐག་གཅོད་སྐབས་བཙུགས་པའི་ནག་

ཉེས་ཀྱང་འདི་ཡིན་གསལ་བོ་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ། ཁོང་གཉིས་སི་ཁོན་མེན་ཡང་ཞེས་
པའི་ས་གནས་སུ་བཅོན་འཇུག་བྱས་ཡོད་འདུག།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༦ ཅམ་ལ་ར་པ་རྫོང་རྫོང་ཆོག་ས་ཁང་བསེ་སྐོར་གྱི་བའི་བསེ་
སྲིབ་ཆང་གི་གི་རྟེན་དགོན་པའི་གྲུ་ཆེ་ལོ། རང་ལོ་ ༡༠ ། པ་མིང་ལ་འངར་ཁོ་ཡིན་པ་
ཁོང་ལ་ར་པ་ཁུལ་གྱི་ཉེ་གནས་འབར་ཁམས་ནས་ལོ་ ༡ དང་ཟླ་ ༦ གི་ རལ་རྩོལ་
སློབ་གཙུག་བཅོས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ར་པ་རྫོང་སྐོན་ཆང་གྱི་བའི་རབ་རྒྱས་ཆང་
གི་གི་རྟེན་དགོན་པའི་གྲུ་རྩེ་རྩེ། རང་ལོ་ ༡༦ ། པ་མིང་ལ་རབ་རྒྱས་ཡིན་པ་ཁོང་ལ་ ལོ་ ༡
གྱི་རལ་རྩོལ་སློབ་གཙུག་བཅོས་ཡོད་འདུག ཁོང་གཉིས་རྒྱལ་གཅིས་དཔའ་བོ་ཕུན་
ཆོག་ས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཉེས་མིང་གཡོགས་ནས་དེ་ལྟར་བཅོན་འཇུག་གི་
ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག ཁོང་གཉིས་ནི་ཟླ་ ༤ ནང་དགོན་པས་ནས་འཇུ་
བབྱང་བྱས་པ་ཞིག་རེད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཟླ་སྟོད་ཅམ་ལ་ར་པ་རྫོང་རྫོང་ལེབས་གྱི་བའི་སྟག་ཀ་ཆང་གི་ཟླ་
བ། རང་ལོ་ ༡༧ ། ཏུས་རབས་གྱི་ང་ཞེས་པའི་ཏུས་དེབ་གྱི་རྩོམ་སྒྲིག་པ་ཁོང་ལ་ར་
པ་ཁུལ་གྱི་ཉེ་གནས་འབར་ཁམས་ནས་ལོ་ ༡ ཏུས་བཀག་བཅོན་འཇུག་གི་བྲིམས་
ཆད་བཏང་ཡོད་འདུག ཁོང་ནི་བྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ཟླ་ ༡༠ ཆེས་ ༡ ཉིན་འཛིན་བབྱང་
བྱས་པ་ནས་ཐག་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་དེ་ལྟར་སྟག་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ར་པའི་
གྲོང་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་གི་དགེ་ཆན་དང་། ལས་ཞོར་ཏུ་ཏུས་རབས་གྱི་ང་ཞེས་པའི་
ཏུས་དེབ་གྱི་རྩོམ་སྒྲིག་པ་ཡིན། ལོ་ཤས་སྟོན་ར་པ་ནས་སྟག་རིགས་གྱི་རྒྱན་གོས་མི་
སྟག་གཏོར་སྐབས་གྱི་ལས་འགུལ་གྱི་བྲིད་པའི་ཉེས་མིང་འོག་ཟླ་གཅིག་ཅམ་རིང་ར་
པ་རྫོང་ནས་བཀག་ཉར་བྱས་ཤིང་། བྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡༦ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་
རང་བྲིམ་ནས་ཉེན་རྟོག་པས་འཛིན་བབྱང་བྱས་ཏེ་ཟླ་ཤས་རིང་བཀག་ཉར་བྱས། ཁོང་
གི་རྒྱུ་མཁས་ར་པ་རྫོང་ཐོག་ནས་དཔེ་དཔ་དང་འོད་སྟེར་ཆོང་འགྲེམས་དང་། གཡུར་
ལེན་བྱེད་སའི་ ༼ ལྟ་མོའི་སྒྲ་མཆོའི་སྒྲ་བརྟན་སྤིང་ ༽ཞེས་པའི་ཆོང་ཁང་ཞིག་གཉིར་
བཞེན་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གཉིས་ལ་ཕུ་གྲུ་གཉིས་ཡོད། བྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ལོར་ཁོང་འཛིན་
བབྱང་བྱས་ཤིང་ར་པ་རྫོང་ཉེན་རྟོག་མི་སྣ་ཆོང་ཁང་ནང་སྟོག་བཤེར་བྱས་ཏེ་སྟོག་

ལྷན་ཚུང་ཚུང་ཞིག་དང་བཅའ་དངོས་གཡར་ལེན་བྱེད་སྐབས་ཐོ་འགོད་བྱེད་སའི་
འབྲི་དེབ། དེ་བཞིན་དེབ་གཟུགས་མ་ཡིན་པའི་ཚྭ་ཡིག་འགའ་རེ་སོགས་ཁྱེད་ཡོད་
འདུག

༡༠༡༠ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་རྩ་བ་ཁྲུལ་འབྲིང་རིམ་མི་མང་གི་མས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་
《དུས་རབས་ཀྱི་ང་།》ཞེས་པའི་ཚྭ་མྱིག་པ་འཇང་ཅེ་དོན་ཁོ་དང་། བྱང་ཆུ་གཉིས་
ལ་ཁག་སོ་སོར་དུས་བཀག་བཅོལ་འདུག་ལོ་བཞི། སྐལ་བཟང་གླིན་པ་ལ་ལོ་གསུམ་
ཀྱི་བཅོལ་འདུག་གི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་རེད། རང་ལོ་ ༡༡ ཡིན་པའི་འཇང་ཅེ་
དོན་ཁོ་འཇམ་སྒྲུག་མིང་ལ་གཉན་ཞེས་པ་ནི་རྩ་བ་ཁྲུལ་ཁྲུང་ཆུ་རྫོང་ས་གནས་ལོ་རྒྱུས་
ཞིབ་འདུག་ལས་ཁྲུང་ས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཁོང་གིས་སྐད་དེབ་《རོ་
ལངས་》ཞེས་པ་འདོན་སྤེལ་དང་། ཚྭ་མྱིག་གང་མང་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་གདོང་
འཇོག་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཟི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཚྭ་མ་པོའི་མཐུན་ཚོགས་
ཀྱི་ཚོགས་མི་ཡིན་པ་དང་ཁོང་གི་བཟའ་ཟླ་ལ་ཕུ་བྱ་གཉིས་ཡོད་འདུག ༡༠༠༩ ལོར་
《ཤར་དུང་རི་》དུས་དེབ་ཐོག་《ཕྱིར་རྟོགས་དང་བསམ་གཞིགས་》ཅེས་པའི་ཚྭ་
ཡིག་སྤེལ་བ་དང་། 《དུས་རབས་ཀྱི་ང་》ཞེས་པའི་དུས་དེབ་ཏུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ནང་
དོན་ཡོད་པའི་ཚྭ་མྱིག་སྤེལ་བའི་ཉེས་མིང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་ནག་
ཉེས་བཙུགས་ནས་ལོ་ ༤ ཡི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་རེད། ལོ་ ༡༡ ཡིན་པའི་བྱང་ཆུ་
ནི། རྩ་བ་རྫོང་བར་མ་ཤར་ནས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་ནག་ཁྲུང་ཆིང་གསོའི་གསོལ་གྲུ་ཆེན་
མོ་ནས་སློབ་མཐར་མོན་རྗེས་རྩ་བ་རྫོང་བར་མ་ཤར་བོད་སྐད་ཁང་གི་སྐད་པ་ཡིན་པ་
རེད། ༡༠༠༩ ལོར་《ཤར་དུང་རི་》དུས་དེབ་ཐོག་《ང་ཚོའི་ལུས་ཐོག་ན་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་ག་འདྲ་ཞིག་ཡོད་》ཅེས་པ་དང་། 《ཕྱིར་རྟོགས་དང་བསམ་གཞིགས་》ཅེས་པའི་
ཚྭ་མྱིག་སྤེལ་བར་བརྟེན། རྒྱལ་ཁབ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་ནག་ཉེས་བཙུགས་ནས་ལོ་ ༤
ཡི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་རེད། ལོ་ ༡༡ ཡིན་པའི་སྐལ་བཟང་གླིན་པ་འཇམ་སྒྲུག་
མིང་ལ་མགར་མི་ཞེས་པ་ནི། ཅ་ཡུས་སྤྲད་ཀྱི་དུད་ཁཤིང་སྦྱོང་ཐང་སྤེལ་བ་ནས་ཡིན་
ཞིང་། ཚུང་དུས་ཅ་ཡུས་དགོན་པའི་གྲུ་པ་ཡིན་པ་དང་། ༡༩༩༩ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་
སྟེ་སུ་རྩ་བོད་ཁྲིམ་དང་གཞིའི་བྱེས་པ་གྲུ་ཆང་སོགས་སུ་སློབ་གཉེར་སྦྱོང་ཡོད་འདུག

ཕ་ཡུལ་དུ་ཆོང་ལས་ཅག་ཅིག་གཉེར་བའི་ཞོར་དུ་༡༠༠༥ ལོའི་《ཤར་དུང་རི་》དུས་
དེབ་དུ་《བུངས་ཁྲག་དང་ཆོ་སྟོག་གི་གཏུག་བཤེར་》 ཞེས་པའི་ཚུམ་ཡིག་སྒྲུལ་བར་
བརྟེན། རྒྱལ་ཁབ་ཁ་བྲལ་གྱི་ཉེས་མིང་བཏགས་ནས་མི་ལོ་༡ གྱི་བཙེན་འཇུག་སྤྲིམས་
ཐག་བཅད་འདུག།

༡༠༡༠ ཟླ་༡༡ ཆོས་༡༦ ཉིན་ཀན་སྟོ་ཁུལ་འབྲིང་རིམ་མི་མང་སྤྲིམས་ཁང་གིས་མ་
ཚུ་རྫོང་དབལ་པའ་ཆང་རྒྱ་ཆ་བུ་སྟོར་སྟེ་པའི་ཚོ་ཤུལ་སྟོ་བཟང་ལ་སྤྲིམས་ཆད་ལོ་
༡༡ དང་། དེ་བཞིན་དབལ་པའ་ཆང་རོང་སྟོར་སྟེ་པའི་ཐུབ་བསྟན་དར་རྒྱས་ལ་ལོ་
གཅིག་དང་ཟླ་དུག་གི་སྤྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད་འདུག། དེ་ཡང་ཚོ་ཤུལ་སྟོ་བཟང་ནི་
དབལ་པའ་ཞང་རྒྱ་ཆ་སྟེ་པའི་མི་ཡིན་ལ། ད་ལོ་རང་ལོ་༡༥ ཡིན། ཕྱི་ལོ་༡༠༠༥ ལོའི་
ས་བྱའི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོའི་རྩེས་རྒྱ་གཞུང་གིས་མ་ཚུ་རྫོང་དབལ་པའ་ཞང་གི་ཞི་ཚོལ་
གྱི་སྟེ་སྤྲིད་དང་སྤུལ་སྟོང་བྱ་མཁན་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་སྟབས་ཁོང་བོས་བྱོལ་གྱི་འཆོ་
བར་རོལ་འགོ་རྒྱགས། ༡༠༡༠ ཟླ་༩ ཆོས་༡༠ ཉིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འཛིན་བཟུང་
བྱས་པ་དང་། བསང་རྒྱ་རྫོང་བཙེན་ཁང་དུ་བཙེན་འཇུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་འདུག།
(འདིར་དཔེར་མཆོན་ཅམ་དུ་སྤྲིམས་ཆད་བཏང་བ་ཁག་ཅིག་བཞོད་པ་ཅམ་ལས་
ཞེབ་ཕྱ་དབྱིན་ཡིག་སྟུན་སྟེ་ཆབ་སྲིད་བཙེན་པའི་མིང་གཞུང་ནང་བཞོད་ཡོད།)

ཆོས་དད་རང་དབང་།

ཡུང་དྲཱ་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་སོ་དྲུག་པར། ཡུང་དྲཱ་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁོངས་སྤྱ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་བོ་ཚང་མ་ཡུང་དྲཱ་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་དམངས་ཡིན། ཡུང་དྲཱ་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་འབངས་ལ་ཆོས་དད་ཇི་ཕྱེད་རང་དབང་ཡོད།

ཡུང་དྲཱ་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་སོ་དྲུག་ནང་། ཡུང་དྲཱ་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་འབངས་ལ་ཆོས་དད་ཇི་ཕྱེད་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་གང་རུང་དང་སྤྱི་བོ་སྤྱོད་ཀྱི་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་སྤྱི་འབངས་ལ་ཆོས་དད་ཕྱེད་དུ་བཅུག་པའམ་ཆོས་དད་ཕྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་རིགས་གང་ཡང་མི་ཚོགས་ཆོས་དད་ཡོད་པའི་སྤྱི་འབངས་དང་ཆོས་དད་མེད་པའི་སྤྱི་འབངས་སུ་ལའང་མཐོང་རྒྱུ་མི་ཚོགས་

མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྤྱོད་གི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ། མི་རིགས་རང་སྤྱོད་ས་གནས་ཀྱི་རང་སྤྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་མི་རིགས་ཁག་གི་སྤྱི་དམངས་ལ་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད་པའི་འགན་སྲུང་བྱ་རྒྱ། རྒྱལ་ཁབ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་གང་རུང་དང་སྤྱི་བོ་སྤྱོད་ཀྱི་བཅན་ཤེད་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་དམངས་ལ་ཆོས་དད་ཕྱེད་དུ་འཇུག་པའམ་མི་འཇུག་པའི་རིགས་གང་ཡང་མི་ཚོགས་པ་དང་། ཆོས་དད་ཡོད་པའི་སྤྱི་དམངས་དང་ཆོས་དད་མེད་པའི་སྤྱི་དམངས་སུ་ལའང་མཐོང་རྒྱུ་མི་ཚོགས་

རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཡོངས་ཁྲུབ་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་དོན་ཚན་བཅོ་བརྒྱུད་ནང་། སྤྱི་བོ་རེ་རེ་རབས་མ་སྒོ་དང་། རྟོག་དཔྱད་། ཆོས་དད་བཅས་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད། ཐོབ་ཐང་འདིའི་ཁོངས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་སམ་ཡིད་ཆེས་བརྩེ་བརྩུར་

གྱི་རང་དབང་དང་། རང་ཉིད་ཁེར་རྒྱུ་དམ་གཞན་དང་མཉམ་དུ་ཡོངས་གྲགས་སམ་
ཡོངས་གྲགས་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་ཆོས་དང་། བསྐྱབ་སྒྲུབ་སྤྱད་རྒྱ་བཅས་གྱི་
རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ཡང་འདུས་ཡོད།

ཆོས་དད་རང་དབང་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ཡིན་པ་
དང་། ཁོང་གསལ་གྱི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙྰ་སྲིམས་དང་། རྒྱ་
ནག་གི་མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྤྱོད་གི་བཅའ་སྲིམས། དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་གི་དམ་ཡིག་འབྲུ་དོན་ནང་གསལ་བར་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་དངོས་
སྲུ་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་བཀག་སྡོམ་དང་། འོ་དམ། ཐེ་བྱས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་འོག་
བོད་མིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྒྱ་རོལ་ཆ་བས་ཆེན་སོག་བཞིན་
ཡོད་ལ། རྒྱ་ནག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཙྰ་སྲིམས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་ལག་བསྟར་
གཉིས་རྒྱུ་འགལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

བོད་ནང་བོད་མི་ཆོར་ཆོས་ལ་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པའི་རང་དབང་གང་ཡང་
མེད་པ་དང་། རྒྱལ་གཅེས་ཆོས་གཅེས་ཞེས་པའི་རྩ་དོན་དེ་ཆོས་ལ་དད་མོས་བྱེད་པའི་
གཞི་རྩ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒོ་ཁག་མཐའ་དག་ལ་གཞུང་གི་ཐེ་བྱས་དོ་
དམ་བྱས་ཏེ་གཞུང་གི་ལྟ་རྒྱུ་ལ་གཞིར་བཟུང་ཆོས་ལ་དད་མོས་དང་། སྒྲོབ་གཉིས། དེ་
བཞིན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་དགོས་པ་དེ་རེད། དེ་ཡང་ཆོས་ལ་དད་མོས་བྱེད་
པ་ལ་སོག་མར་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དགའ་ཞེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ནང་པ་ཞིག་གི་རྩ་བའི་
ཁས་ལེན་བྱེད་པའི་རྒྱབས་འགྲོའི་མཆན་ཉིད་དང་རྒྱུ་འགལ་བྱས་ཏེ་རང་གི་རྩེ་
གཅིག་ཏུ་དད་པ་བྱེད་ལུལ་སྒྲ་མར་རྒྱུ་དང་མཆན་སྤྲད་ལྷན་ཀྱི། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
གོ་མས་སོལ་དང་རྒྱུ་འགལ་གྱིས་གཞུང་གིས་རང་དགའ་བསྒོ་བཞག་བྱས་པའི་སྒྲ་
མར་དད་བྱས་བྱེད་དགོས་པ། དྲང་བདེན་མིན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁས་ལེན། ཆོས་
དད་ཀྱི་རང་དབང་ལ་རྒྱ་རོལ་གཏོང་བའི་སྲིམས་གཞི་ཁག་ལ་བརྩི་བཀྱར། ཆོས་
ལུགས་དང་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་མཐུན་པ་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱ་སོགས་ནི་རྒྱ་གཞུང་འོག་
གི་ཆོས་དད་རང་དབང་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་བསྐྱེད་གནས་དགོན་
སྤེལ་གི་ནང་ཆོས་ཀྱི་གནང་སྒོ་ཁག་ལ་ཉེ་ལམ་རྒྱ་གཞུང་གིས་དམ་འདུག་དོ་དམ་

བོད་ནང་གི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས།

བྱེད་ལྷགས་ཆེ་ལུ་བཏང་ཡོད་པ་དང་། ལུ་མཐུད་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་རྒྱལ་གཅེས་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་། ཁྱིམ་ས་ལུགས་དེལ་བསྐྱགས་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་སྡེལ་
 ཏེ་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ལས་སྡེ་ཁག་ལ་ཟབ་སྦྱོང་ཐེངས་མང་སྤྱད་ཡོད་པ་དང་། དགོན་
 སྡེ་ཁག་གི་ལས་དོན་མཐའ་དག་གཞུང་གི་ཆོས་ལུགས་དོ་དམ་ཆན་པས་ཐེ་བྱས་དང་
 ལྷངས་འཛིན་བྱས་ཏེ་དགོན་སྡེའི་དབང་ཆ་མཐའ་དག་གཞུང་གི་ཆོས་ལུགས་ལས་
 དོན་མི་སྣས་བདག་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ནང་བོད་མིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་
 གི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྟོག་རྩལ་བཏང་ནས་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་
 སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་གཏིང་ཟབ་ཏུ་སྡེལ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུན་གཏན་གྱི་ཆོས་
 ལུགས་གནང་སློལ་ལ་འགོག་སྒྲིལ་ཆ་བས་ཆེན་ཐོག་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། བཅན་
 ཤེད་ཀྱིས་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་སྡེལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་དགེ་འདུན་པ་འདུ་བཟུང་
 དང་ཕྱིར་འབུད། དགོན་པ་སློབ་བརྒྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྒྱུན་མཐུད་ནས་སྤྱག་
 བཞིན་ཡོད་ལ། བོད་མིའི་རྒྱུན་གཏན་གྱི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སློལ་ལ་དམ་བྱག་དང་།
 བོད་མི་ལས་བྱེད་ལས་བཟོ་དང་། སློབ་བྱག་སོགས་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སློར་འཛུལ་
 ཞུགས་བྱས་མི་ཆོག་པའི་དམ་བྱག་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

བོད་ནང་ཞི་ཆོལ་རྗེས་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་དམ་བྱག་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་ལུ་བཏང་
 ཡོད་ཅིང་། དགོན་སྡེར་ལས་དོན་ཆོགས་རྒྱུང་བཅའ་རྟོག་ཀྱིས་རྒྱལ་གཅེས་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་། ཁྱིམ་ས་ལུགས་དེལ་བསྐྱགས་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་སྡེལ་
 བ་དང་། དགོན་སྡེར་ཞིབ་བཤེར་དག་ཐེར་བཅོས་སྤྱིག་གི་ལས་དོན་སྡེལ་ཏེ་ལུ་བཟུན་
 འཛུ་བཟུང་དང་། ཕྱིར་འབུད། དགོན་སྡེའི་ལུ་བཟུན་གྱི་དེལ་བསྐྱགས་སློབ་གསོའི་
 ལས་ལུགས་དང་སྤྱིག་ལམ། ལུ་བཟུན་གྱི་སྤྱང་བྱ་སོགས་སྤྱིག་གཞི་མང་དག་ཅིག་
 གཏན་འབེབས་ཀྱིས་ལུ་བཟུན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་གཏམ་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་ཆད་བཀག་
 དང་། སྤྱིག་གཞིའི་ཐོག་ནས་ལུ་བཟུན་ཆོར་དམ་བྱག་དོ་དམ་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་ལུ་བཏང་
 ཡོད། ༡༠༠༥ ལོ་རྗེས་ནས་བོད་ནང་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ལུ་བཟུན་གྱི་གངས་འཕོར་
 ལྷགས་ཆེན་མར་ཆག་ཡོད་ཅིང་། དཔེར་མཆོན་ཏུ་བོད་ཀྱི་འབྲས་སྤྱངས་དགོན་ཏུ་
 ༡༠༠༥ ལོན་ཏུ་དགོན་པའི་སྤྱིག་སྤངས་སུ་དགེ་འདུན་ཞལ་གངས་ ༡༠༠ ཅམ་ཡོད་

པ་དང་དགོན་པར་བྱུང་བ་ཞུགས་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་དག་འདུན་པ་ཞལ་གྲངས་
 ༥༠༠ ཙམ་ཡོད་པས་བསྐྱེད་པའི་དགོན་འདུན་ཞལ་གྲངས་ ༡༡༠༠ ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་དགོན་
 འདུན་པ་ཞལ་གྲངས་ ༤༠༠ ཙམ་ལས་མེད་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་གིནྟི་དགོན་དུ་དགོན་
 འདུན་པ་འཇུ་བཟུང་དང་ཕྱིར་འབྱུང་། རང་འགྲུལ་ངང་དགོན་པ་ནས་ཐོན་རྒྱུ་སྐྱུལ་
 སློང་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་དགོན་འདུན་པའི་གྲངས་ཆད་མངོན་གསལ་དོད་པོས་ཉུང་དུ་
 འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་དགོན་པའི་སྒྲིམ་དང་དཔེ་འཁྲིད་དགོན་ཆེན་སོགས་འཇུ་
 བཟུང་བཅོན་འཇུག་བྱས་པར་བརྟེན་དགོན་སྡེ་འགའ་རེ་སློང་ཉེན་ཆེན་པོ་ཆགས་
 ཡོད། དཔེར་ན་དཀར་མངོས་སྤང་རི་སྐྱ་བཙུན་དགོན་དང་། ཡང་སྤྲོད་བཙུན་
 དགོན་གཉིས་ཀྱི་བཙུན་མ་མང་པོ་འཇུ་བཟུང་དང་། ལྷག་པར་དུ་བཙུན་དགོན་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོན་བདག་དང་དབུ་འཛིན་སྐྱུ་སྐྱ་ཕུར་བྱ་ཆེ་རིང་འཇུ་བཟུང་གིས་
 ལོ་བརྒྱད་དང་བྱེད་ཀའི་སྤྲིམས་ཆད་བཏང་སྟེ་བཅོན་འཇུག་བྱས་པར་བརྟེན་ད་ལྟ་
 དགོན་པར་ལྟ་རྟོག་དང་། འགན་འཁུར་བྱེད་མཁན་མེད་པར་ལུས་ཡོད།

དགོན་སྡེ་ཁག་གི་རྒྱུན་གཏན་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སློབ་ཁག་སྟེ་ལ་མཆམས་འཛོག་ཏུ་
 བཅུག་སྟེ་བཙུན་ཤེད་ཀྱིས་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་སློབ་གསའི་ལས་འགུལ་སྟེ་ལ་
 བ་དང་། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ཁྱ་བཙུན་བྱི་ལོགས་སུ་འགྲོ་བསྐྱོད་བྱེད་མི་བཅུག་པ་
 དང་ཆོས་མཇལ་ཁྱུ་མཁན་དགོན་པར་འགྲོ་བསྐྱོད་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་སྒྲིམ་བྱས་ཏེ་
 དགོན་པ་མང་པོ་ཞིག་སློབ་རྒྱུ་བཅུག་སྟེ་རྒྱ་གཞུང་ལས་བྱེད་དགོན་པར་གཏན་
 སྟོན་གྱི་དགོན་པ་བཅོས་སྒྲིག་དང་དག་ཐེར་ལས་འགུལ་སྟེ་ལ་ཡོད་ཅིང་། དགོན་སྡེ་
 ཁག་བཟང་བཅོན་ངོ་ཐོར་གནས་ཤིང་། དགོན་པར་འགྲོ་བསྐྱོད་མི་ཆོག་པའི་དམ་
 བྱ་དབང་གིས་ཁྱ་བཙུན་ཆོའི་ཉེན་རེའི་བཟུང་བཅའ་ལ་ཡང་དཀའ་ངལ་འབྱུང་
 ཡོད་པ་དང་། དགོན་འདུན་པ་འཇུ་བཟུང་དང་། དགོན་པ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བཅས་ཀྱིས་
 དགོན་སྡེ་ཁག་རྒྱུང་གི་ལས་འགུལ་སྟེ་ལ་ལུལ་གྱི་ཁ་གཏད་དུ་གྱུར་ཡོད།

ཐོད་གྱི་དོན་དངོས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། ཐོད་མེད་མངོན་འདོད་དང་འགལ་བའི་
 སྤྲིད་བྱས་དང་བྱ་ཐབས་རབ་དང་རིམ་པ་བཙུན་འགུལ་བྱས་པ་དང་། ཐོད་གྱི་ཆོས་སྟེ་

ལག་དང་ཟུ་བཅུན་ལ་རུང་རྟེན་གཏོང་ཡུལ་ཁ་གཏད་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་བཅན་
 ཤེད་ཀྱིས་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་སྒེལ་ཏེ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་མཆོན་སྦྱང་ཞུ་བཅུག་
 པ་དང་། བཅན་ཤེད་ཀྱིས་སློབ་གསོ་དང་ལེན་བྱེད་བཅུག་པ། ཆོས་ལུགས་བྱེད་སློ་
 བཀའ་སློམ། དགོན་པར་ཉེན་རྟོག་པ་དང་དག་ཆས་ཉེན་རྟོག་དམག་མི་བཅའ་སྟོད་
 བྱེད་པ། དགོན་སྡེའི་རང་འགུལ་དབང་ཆ་གཞུང་གིས་འཕྲོག་ལེན་བྱེད་པ། ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་དོགས་གཞི་དང་ཉེས་མིང་འདྲ་མིན་བཏགས་ནས་ཟུ་བཅུན་འདུ་བཟུང་དང་།
 ཕྱིར་འབུད། རང་འགུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་ནས་ཐོན་ཐུར་ཁ་ཏར་བསྐབ་བྱ་བྱེད་པ། གཏན་
 འབེབས་དང་སྒྲིག་གཞི་མང་དག་ཞིག་བཅོས་ཏེ་དགོན་སྡེ་དང་ཟུ་བཅུན་ལ་དོ་དམ་
 རྒྱལ་ས་ཆེ་བྱེད་པ་དང་རྒྱུན་གཏན་ཅན་དུ་སྦྲར་བཞིན་ཡོད། ༡༠༡༡ ལོའི་ནང་བོད་
 ནང་བོད་མི་བརྒྱ་གཅིག་གི་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཞི་བའི་ངོ་རྒྱུ་
 གནང་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ཁོང་མ་ཟུ་བཅུན་དང་ཟུ་བཟུར་ཡིན་པ་རེད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༤ ཆོས་ ༡༡ ཉིན་ལྷ་སར་བྲིམས་ལྷར་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་དོ་དམ་
 ལ་རྒྱལ་ས་སྡོན་བརྒྱབ་ནས་དགོན་སྡེ་དོ་དམ་གྱི་ཡུན་རིང་ལམ་ལུགས་འཛུགས་སྐྱོང་
 བྱེད་པའི་ཆོག་ལ་འདུ་སྐྱོང་ས་འཆོག་ཀྱིས་པ་དང་། དགོན་སྡེ་དང་ཟུ་བཅུན་ལ་དོ་
 དམ་བྱེད་རྒྱལ་ས་ཆེ་བྱེད་གཏོང་ཆེད་ཟུ་བཅུན་ལག་འཁྱེར་དང་། བླ་སྦྱུལ་ལག་འཁྱེར།
 ཆོས་ལུགས་བྱེད་སློ་སྒྲེལ་ཆོག་པའི་ལག་འཁྱེར། དགོན་སྡེའི་ས་ཁང་ལག་འཁྱེར་
 གླུང་ཡོད་ཅིང་། དགོན་སྡེའི་རང་འགུལ་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་གཞུང་གི་བྲིམས་
 དང་སྒྲིག་གཞིའི་གཏན་འབེབས་བཅོས་ཏེ་དགོན་སྡེ་དང་ཟུ་བཅུན། ཆོས་ལུགས་བྱེད་
 སློ་བཅས་དོ་དམ་དང་དམ་དྲག་བྱེད་རྒྱལ་ས་ཆེ་བྱེད་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། རང་སྐྱོང་སྡེ་རྒྱུང་
 དམར་ཤོག་རྒྱུང་ཆེ་གཞོན་པ་ཉེའོ་སྤང་གིས་ད་ཐེངས་ཀྱི་ལག་འཁྱེར་བཞི་གླུང་པ་དེ་
 ཉེ་བའི་ ལོའི་ནང་རང་སྐྱོང་ས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་སྒེལ་བའི་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་
 ཤོས་དང་། དགོན་སྡེ་དང་ཟུ་བཅུན་ཚུད་མང་ཤོས། ལག་ཁྱེར་གྱི་ཆེད་ལས་མུ་ཆད་
 དང་ཆོན་ཅལ་བསྐྱེད་ཆད་མཐོ་ཤོས་བཅས་ཀྱི་ལག་འཁྱེར་སྟོད་པའི་ལས་དོན་ཞིག་
 ཡིན་པས་གཞི་ཅའི་ཆ་ནས་ཆད་ལུས་མེད་པར་གླུང་པ་དང་། སྐྱོང་ས་ཏང་གྲུང་དང་
 སྲིད་གཞུང་། དགོན་སྡེའི་ཟུ་བཅུན། དང་ལྷན་མང་ཆོག་ལ་བཅས་སྟོ་ཡིད་ཆེ་མ་ལུབ་

པ་བྱས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཟད་ལག་འཁྱར་བཞི་སྟོང་པའི་ལས་ཀ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་
ལེགས་ཀྱབ་ཟིན་པ་དེས་རང་སྤྲོད་ས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དོད་མ་ལས་ཀ་དྲུས་རིམ་གསར་པ་
ཞིག་ཏུ་སྒྲེབས་པ་མཆོད་ཀྱི་ཡོད་པས་གོམ་སྟབས་རྒྱུ་མར་ རྒྱང་རིང་ལ་དམིགས་
པ་དང་མང་གཞི་བརྟན་པོ་བཏིངས་ནས་ལག་འཁྱར་བཞིའི་རྩས་པ་འདོན་སྤེལ་གང་
ལེགས་སྤྱབ་པ་བྱེད་དགོས་པའི་ནན་བཤད་བྱས་ཡོད།

ཏའོ་ཕུང་གིས་དགོན་སྡེ་དོད་མ་གྱི་པན་རྩས་ཆེ་ཏུ་བཏང་ནས་སྡེ་མང་ཅན་གྱི་དགོན་
སྡེ་དོད་མ་བྱེད་སྒྲུངས་འཆོལ་ཞིབ་ཏུར་ཐག་བྱེད་དགོས་པ། དགོན་སྡེའི་ཁོངས་
གཏོགས་དོད་མ་ཅེ་དོན་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ནས་འགོ་བཟུང་གྱི་འགན་འཁུན་སྤེལ་བས་ཆེ་
ཏུ་གཏོང་བ། དགོན་སྡེ་དོད་མ་གྱི་ཆད་ལྡན་ཅན་དང་ཁྲིམས་ལྷགས་ཅན། སྤྱི་ཚོགས་
ཅན་བཅས་ལ་སྤྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་ཆོས་ལྷགས་འདི་ཉིད་སྤྱི་ཚོགས་
རིང་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་འཆོམ་པ་བྱེད་རྒྱུར་སྡེ་བཟོད་བྱས་ནས་ཆོས་ལྷགས་བྱབ་
ཁོངས་ཀྱི་ཞི་མཐུན་བརྟན་ལྷིང་སྤྱང་སྟོང་ཏན་ཏིག་བྱེད་དགོས་པའི་ནན་བཤད་བྱས་
ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་ལྷ་སར་རང་སྤྲོད་སྤྲོད་ཀྱི་བྱུང་ཅི་ཁྲིན་ཆོན་
གོ་ཡིས་རང་སྤྲོད་སྤྲོད་ས་བརྟན་ལྷིང་སྤྱང་སྟོང་ལས་དོན་འགོ་བཟུང་ཆོད་རྒྱུད་གི་
ཆོད་འདུ་ཐོག་ ཏན་ཏན་ཏིག་ཏིག་དང་གཞི་མཐུན་དཔེ་ལྟོན་གྱི་དགོན་སྡེ་འཁྱུགས་

སྤྱི་དང་རྒྱལ་གཅེས་ཁྲིམས་སྤྱང་གི་ཕྱོད་ཐོན་གྱི་བཅུན་དབྱེད་འདེམས་བྱེད་སྒོ་
 གྲེལ་ནས་གྱུ་བཅུན་ཆེད་རྒྱལ་གཅེས་ཁྲིམས་སྤྱང་གི་ཏུར་སེམས་བསྐྱོང་འཐེན་གང་
 ལེགས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེད་གྱུ་བཅུན་ཆེད་རྒྱལ་གཅེས་ཆོས་གཅེས་དང་སྤྱི་གྱི་
 ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་ལུགས་སྤྱང་དགོས་པའི་སྒོ་བ་གསེའི་དྲིན་སྟོན་བྱས་ནས། རང་འབྲུལ་
 རང་ཁྱི་བདེ་བརྟན་གླིང་ཡོང་རྒྱུར་ལེགས་སྦྱོར་འབྲུལ་བ་དང་བོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་
 འདི་ཉིད་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་དང་འཆོམས་པ་བྱེད་དགོས་པ། དགོན་
 རྩེ་དང་རྒྱ་ཆེད་གྱུ་བཅུན་གྱི་སྤྱི་ཐོབ་ཞབས་ཁུ་ཏན་ཏིག་རང་གྲེལ་ནས་གྱུ་བཅུན་གྱི་
 ལོག་ཉེན་ཡོད་པའི་ཤག་ཉམས་བཟོ་སྟགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་དང་།
 དགོན་རྩེའི་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱི་གཏོད་ཉམས་བཟོ་འཛུགས་སྟན་བྱེད་སྟགས་ཆེ་ཅུ་གཏོང་བ།
 རྒྱུངས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ག་ཁོངས་ཡོད་པའི་གྱུ་བཅུན་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཀླན་གསེའི་འགན་
 བཅོལ་དང་སྟན་བཅོས་འགན་བཅོལ་ལས་དོན་ཡག་པོ་སྦྱབ་པ་བཅས་བྱས་ནས་ཁོང་
 ཆོས་ཏང་དང་མིད་གཞུང་གིས་སྟགས་འཁུར་གནང་ལུགས་གང་ལེགས་ཆོར་བ་བྱེད་
 དགོས་པ། ཁྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་བླ་བཅན་གྱི་དོད་མ་ལས་དོན་ཏན་ཏིག་རང་སྦྱབ་ནས་ལྟ་ས་
 ཁྱོད་ཁྱེད་དམངས་བདེ་ཉེན་རྟོག་ལས་དོན་ས་ཆོགས་ལེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་བྱེད་པའི་ཆུང་
 གཞིའི་སྟག་ལྟ་ས་ཁྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་བྱུང་གང་ལ་ཏུར་ཐག་བཏང་སྟེ། དམངས་
 བདེ་ཉེན་རྟོག་ལས་དོན་ས་ཆོགས་འཛུགས་པའི་བྱ་ཐབས་དེ་ས་ཁུལ་གནས་ལུལ་
 དང་རྫོང་གྲོང་རྩལ་ཏུ་བྱུང་གང་ལ་བཏང་ནས། རྒྱུངས་ཡོངས་ཀྱི་བྱུང་ཁོངས་ནང་
 ཁྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་བླ་བཅན་གྱི་དོད་མ་མཛོན་འཁྱུར་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་པ། གནས་གཏན་
 འཁེལ་མེད་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ལ་དོད་མ་བྱེད་སྟགས་ཆེ་ཅུ་བཏང་ནས་ཁོང་ཆེད་
 གནས་སྒྱུ་ཁོངས་ཏུ་རྒྱུད་པ་དང་མིད་རྒྱུས་ཁགས་ལ་བཟོ་བ། རིགས་དབྱེ་ནས་དོ་
 དམ་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ཏེ། ཁྲིམས་སྤྱང་གྱུ་བཅུན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་
 པ་དང་ཏུ་ལའི་ཅུ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམ་འཛུལ་ལེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཕྱོད་འགོག་བྱས་ནས་བདེ་
 འཇགས་མི་མཛོན་པའི་རྒྱུན་ཆ་སེལ་དགོས་ཅིས་བརྗོད་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་དཀར་མཛེས་ཁུལ་བོད་བརྒྱུད་
 ནང་བསྟན་གྱི་ཆོས་ཕྱོགས་མི་སྤྱར་ལག་ཁྱེད་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་འགོ་རྒྱགས་

པའི་མཛད་སྒོ་དེ་དར་ཅེ་མདོར་འཆོག་པ་ཤིང་། དཀར་མངའ་སྤྱུལ་བོད་བརྒྱུད་
ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ལས་རིགས་ཀྱི་སྤྱུལ་སྤྱུའི་སྤྱུ་ཆབ་མི་ གངས་ ༦༠ དང་དགེ་
འདུན་པའི་སྤྱུ་ཆབ་མི་གངས་ ༡༠ ལ་ལག་ཁྱེར་གསར་པ་སྤྱད་ཡོད། མི་ཁྱོན་ཞིང་
ཆེན་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་རྩལ་གྱི་རྩལ་གྲང་གཞོན་པ་དབྱང་པའི་མིང་གིས་ཆོགས་
འདུའི་ཐོག་ ཆོས་ཕྱོགས་མི་སྤྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཁས་ལེན་བྱས་ནས་ལག་ཁྱེར་སྤྱད་པ་དེ་
ནི་རིམ་ཁག་གི་དགའ་བུ་གིས་བྲིམས་ལྟར་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ལ་དོད་མ་བྱེད་པའི་
གལ་ཆེའི་བྱ་ཐབས་ཤིག་རེད། ལས་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཆང་མར་ཁས་
ལེན་བྱེད་དགོས་པས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་མི་སྤྱུ་ཡང་དེ་དང་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན་ཞིང་། ད་རེས་ལག་ཁྱེར་སྤྱོད་པའི་མཛད་སྒོ་འཆོག་པ་དེ་ཐོག་ནས་
དཀར་མངའ་སྤྱུལ་གྱིས་བྲིམས་ལྟར་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ཆོས་ལུགས་བྱ་བ་
དེ་སྤྱི་ཆོགས་ཅན་གྱི་དོད་མ་བྱེད་པའི་ཐང་སྐྱས་རིམ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་འཛེགས་པ་
མཆོན་ཡོད་ཅེས་བསྟན་ཡོད་ཅེས་དང་། དབྱང་པའི་མིང་གིས་དཀར་མངའ་སྤྱུལ་
གྱི་རིམ་ཁག་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ཕྱུ་དང་ཆོས་ལུགས་སྡེ་ཆན་གྱིས་ཆེས་གྱི་
ཟླ་བ་གཉིས་གྱི་དུས་ཆོད་ནང་ལས་དོན་ཁག་བཀོད་སྤྱིག་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་སྤྱུལ་སྤྱུད་
དང་སྤྱུལ་སྤྱིད་གཞུང་གིས་ཆོག་མཆན་སྤྱད་པའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ཆོས་
ལུགས་མི་སྤྱུར་ལག་ཁྱེར་སྤྱོད་པའི་རྩལ་གཞི་དང་འདི་ལོའི་ལོ་འཁོར་གྱི་འཆར་གཞི་
ནམས་དུས་ཐོག་ཏུ་སྤྱུས་འཕོར་ཉིས་ལྟན་གྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་སྤྱབ་བྱེད་དགོས། འདིར་
བཞུགས་ཆོས་ཕྱོགས་མི་སྤྱུར་དཔེ་སྟོན་སྡེ་ཁྲིད་གྱི་རྩལ་པ་འདོན་སྤྱེལ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་
གཅིས་བྲིམས་སྤྱང་གི་ཆོས་ཕྱོགས་མི་སྤྱུ་ཞིག་དང་མཐུན་སྦྱོར་བཟན་ཉིང་ལ་རོགས་
སྤྱུལ་བྱེད་མཁན་ཆོས་ཕྱོགས་མི་སྤྱུ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཅེས་བརྗོད་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་གྱི་ལྗོངས་ཡོངས་
ལ་འཆར་མཐུན་མིག་དཔེའི་དགོན་སྡེ་དང་། རྒྱལ་གཅིས་བྲིམས་སྤྱང་གི་སྟོན་ཐོན་
ཁྱ་བཅུན་དབྱུང་འདེམས་བྱེད་རྒྱུའི་ཆོགས་འདུ་ཞིག་ལྟ་སར་སྤོང་འཆོག་པ་བྱས་
ཡོད་ཅིང་། བོད་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་ཁྱ་བཅུན་ལ་རྒྱལ་གཅིས་ཆོས་གཅིས་དང་
། བྲིམས་ལུགས་སྤེལ་བསྐྱགས་སྒོ་བ་གསའི་ལས་འགུལ། དེ་བཞིན་དགོན་སྡེ་དང་

ལྷ་བཙུན་ལ་དོད་མ་དང་། གཙང་བཤེར་བྱེད་ཆེད་མིག་དཔེའི་དགོན་པ་ཟེར་བའི་
 ལས་འགུལ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་གོའི་བོད་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན་བའི་གནས་
 ཚུལ་སྒྲུབ་བར། འདི་ལོ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་མིག་དཔེ་དགོན་པ་དང་
 རྫོན་ཐོན་གྲ་བཙུན་གྱི་ལས་འགུལ་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་། ས་གནས་ཆོས་དོན་ལས་ཁུངས་
 དང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཙོ་འགན་འཁུར་ཏེ་ལོ་རེར་དཔྱད་
 འདེམས་ཐངས་རེར་བྱས་ཏེ་འཆམ་མཐུན་གྱི་མིག་དཔེའི་དགོན་པ་དང་། རྒྱལ་
 གཅེས་ཁྲིམས་སྲུང་སྐྱོན་ཐོན་གྲ་བཙུན་དཔྱད་འདེམས་ལས་འགུལ་སྒྲུབ་བ་བརྒྱད་
 རྒྱ་ཆེའི་གྲ་བཙུན་གྱི་ལྷ་དུ་མི་རིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས།
 ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། སྤྱི་དམངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གོང་མཐོར་བཏང་སྟེ་རང་
 འགུལ་ངང་ཁ་བྱལ་སྟོབས་ཤུགས་དང་དབྱེ་མཚམས་ཆོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཁ་བྱལ་
 གྱི་བྱེད་སྒྲུབ་ནང་མི་བཞུགས་པ། སྤྱི་ཆོགས་སྒྲིག་སྒོལ་གཏོར་བཤེགས་གཏོར་བའི་
 བྱེད་སྒྲུབ་ནང་མི་བཞུགས་པ་དུ་ལའི་བྱ་ཆོགས་ཀྱི་ཁ་བྱལ་གཏོར་བཤེགས་བྱེད་སྒྲུབ་
 འཐབ་ཆོད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། མས་རྒྱལ་གོང་བྱ་གཅིག་གྱུར་དང་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་བདེ་འཇགས་སྲུང་སྐྱོང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་སྲུང་
 སྐྱོང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། སྤྱི་ཆོགས་བཟོན་ལྷིང་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 བྱེད་དགོས་ཞེས་དང་། ལོ་གཅིག་ལ་དཔྱད་འདེམས་ཐངས་གཅིག་རེ་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་
 ཁག་གི་ཏང་ཨུད་དང་སྤྱི་དགུང་གི་འཆམ་མཐུན་མིག་དཔེའི་དགོན་སྡེའི་མཚན་
 ལྷན་སྟོན་རྒྱུ་དང་། འཆམ་མཐུན་མིག་དཔེའི་དགོན་སྡེའི་གྲ་བཙུན་ཡོངས་ལ་ལག་
 འཁུར་དང་བྱ་དགའི་དཔུལ་སྟོན་རྒྱ། རྒྱལ་གཅེས་ཁྲིམས་སྲུང་གི་སྐྱོན་ཐོན་གྲ་བཙུན་
 རྣམས་ལ་ལག་འཁུར་དང་བྱ་དགའི་དཔུལ་སྟོན་དགོས་ཞེས་བཀོད་འདུག

༢༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༢༠ ཉིན་ལྷ་སའི་རྩལ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཤུལ་རྫོང་ཁོངས་སུ་
 བོད་རྫོངས་ནང་བསྟན་སྟོབ་གླིང་ཞེས་པ་ཞིག་འཛུགས་སྐྱོན་ལེགས་སྒྲུབ་བྱུང་ནས་
 སྟོབ་འགོ་ཚུགས་ཟིན་པ་དང་། སྟོབ་གྲུ་དེས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་དེ་
 ཉིད་སྟོལ་རྒྱན་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་པའི་ཆང་གཞིའི་ཐོག་ཆད་ལྷན་ཅན་དང་དེང་རབས་
 ཅན་མངོན་གྱུར་བྱུང་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། དེ་བས་མང་ལ་ལེགས་པའི་

སློབ་པ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ཕུལ་བྱུང་ཤེས་ལྡན་དགེ་འདུན་པ་གསེས་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་
ཡིན་སྟོན་དང་། སློབ་སྤྱིང་འདི་ནས་རྒྱལ་གཅེས་ཆོས་གཅེས་ཀྱི་ཆད་དང་ལྡན་པའི་
གྲ་བཅུན་གང་མང་གསེས་སྤྱོད་ཐུབ་རྒྱ་ཞེས་དང་། འཐབ་ཚུགས་གཅིག་གྱུར་ཕུལ་
ཕུལ་ཀྱང་གཞོན་པ་ཀྱུ་ཕྱེ་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱི་སྟེ་༡༠ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་སློབ་སྤྱིང་འགོ་འཁེབས་ཀྱི་
མཛད་སྟེའི་གཏམ་བཤད་ནང་དེ་ནི་ “རྒྱ་ལའི་རུ་ཆོགས་ཀྱི་སེམས་འཇུག་དང་གཏོར་
བཤེགས་བཀའ་གཤམ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱ་རྒྱུ་” སོགས་དམིགས་ལུལ་གཙོ་བོར་
བཟུང་ཡོད་ཅེས་མཛད་གསལ་ཏུ་བཤད་པ་ལས་ར་འཕྲོད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་གྲ་བཅུན་ལ་སྤར་བས་དོ་དམ་དང་ཆབ་
སྲིད་གཙང་བཤེར་བྱེད་ཆེད་འཆམ་མཐུན་གྱི་ཞི་བདེའི་དགོན་སྡེ་དང་། རྒྱལ་གཅེས་
ཁྲིམས་སྤྱང་གི་སྟོན་ཐོན་གྲ་བཅུན་གྱི་ལས་འགུལ་དང་། ཅེ་གྲ་རྒྱལ་གྱི་དགོན་
སྡེ་བསྟན་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་སྟེའི་འགོ་འཁུགས་ཡོད། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཁྲུང་རྒྱུང་
འཕྲིན་ལས་ཁྲུངས་ཀྱིས་སྟེ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་གནས་རྒྱལ་སྟེའི་བར་། ཀྱུང་གྱུང་
ཀྱུང་དབྱང་གཞུང་ལས་ཐིང་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཁྲུང་ཁང་གཞུང་ལས་ཐིང་གིས་འགྲེམ་
སྟེའི་བྱས་པའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དགོན་པ་དོ་དམ་གྱི་ཡུན་རིང་ཕན་འབྲས་
ཐོན་པའི་བྱངས་རྒྱས་འཇུགས་པ་དང་འཐུས་སྟོན་ཆད་ཏུ་གཏོར་རྒྱུའི་སྟོན་གྱི་བསམ་
འཆར་གྱི་བརྗོད་བྱེད་དང་། རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་དགོངས་
དོན་གཞིར་བཟུང་ཉེ་དུས་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཏང་ཨུཏ་འཐབ་ཚུགས་གཅིག་གྱུར་ཕུལ་
དང་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་མི་རིགས་ཆོས་ལུགས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་བསམ་འཆར་
གཤམ་སྟེའི་བྱས་ནས། ལྗོངས་ཡོངས་སུ་ཞི་མཐུན་དཔེ་སྟོན་དགོན་སྡེ་འཇུགས་
སྤྱོད་དང་རྒྱལ་གཅེས་ཁྲིམས་སྤྱང་སྟོན་ཐོན་གྲ་བཅུན་དཔུང་འདེམས་བྱེད་སྟོན་སྟེའི་
རྒྱུའི་སྤྱོད་བྱེད་པ་རེད། བསམ་འཆར་ནང་དཔུང་འདེམས་བྱེད་སྟེའི་གལ་
ཆའི་དོན་སྤྱིང་དང་མཇུག་འབྲིད་བསམ་སྟོན། སྤྱིའི་དམིགས་ཆད་བཅས་ཁག་གསལ་
བཏོན་ཡོད་པ་མ་ཟད་བྱེད་སྟེའི་དཔུང་འདེམས་ཁྲུང་ཁང་དང་ཆ་རྒྱུན་། དེ་བཞིན་
དཔུང་འདེམས་དང་བྱ་དགའ་སྟོན་པའི་བྱ་ཐབས་བཅས་གཏན་འཁེལ་གསལ་པོ་
བྱས་ཡོད་པ་རེད། ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཞི་མཐུན་དཔེ་སྟོན་དགོན་སྡེ་འཇུགས་སྟུན་

བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་སྒོ་བ་ཐང་གི་གནས་སྐབས་ལྟར་ལ།

དང་རྒྱལ་གཅེས་ཁྲིམས་སྤང་གི་སྡོན་ཐོན་གྱི་བཅུན་དཔྱད་འདེམས་བྱེད་སྡོད་དེ་རང་
སྡོང་སྡོང་ས་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་འགོ་འཁྲིད་ཆོག་པ་ཅུང་གིས་གཅིག་འགྱུར་
མཐུན་སྡོད་བྱེད་རྒྱ་མ་ཟད། དཔྱད་འདེམས་བྱེད་སྡོད་གཞུང་ལས་ཁང་བཅུགས་
ཏེ་ལས་དོན་དེར་ཆེད་མངགས་འགན་འཁུར་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད། ཅེས་འཁོད་འདུག
༢༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༤ ཆོས་ཤར་ལ་ལྷ་ས་གོང་ཁྲིའི་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་ལྷ་སར་
བཅའ་སྡོད་བྱེད་བཞིན་པའི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་ལས་བཅོ་དང་། ཁེ་ལས་
ཆན་པའི་ལས་མི། སློབ་གྲའི་དགེ་སློབ་བཅས་ལ་ས་ག་ཟླ་བའི་དུས་མཆོད་རིང་གིང་
སྐོར་དུ་བསྐྱོད་པ་དང་། བསམ་གསལ་བྱེད་པ། ཆོས་མཛུལ་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྡོད་ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་མི་ཆོག་པ་དང་། རྒྱུན་གཏན་ལྷན་ལས་
གནས་སུ་ལས་འཁུར་བྱེད་དགོས་པའི་ནང་ཁུལ་གྱི་བཀོད་བྱས་ཞིག་བཏང་ཡོད་
ཅིང་། ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་དམ་དག་དང་། དགེ་འདུན་པ་ལྷ་སར་
འགྲོ་བ་སྐྱོད་བྱེད་རྒྱུར་བཀག་སྡོམ་དང་། དགོན་པའི་ལམ་མདོ་ཁག་ལ་སྤྱི་བདེ་ཉེན་
རྟོག་པས་ཞིབ་བཤེར་ས་ཆོག་ས་བཅུགས་ཏེ་འགྲོ་བ་སྐྱོད་བྱེད་མིར་ལྷ་ཞིབ་བྱེད་བཞིན་
ཡོད་འདུག

བོད་འབྲས་སྤང་དགོན་པར་སྤར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ཕྱག་ལེན་བཞིན་པའི་ལོ་ལྷན་ས་ག་
ཟླ་བའི་བོད་ཆོས་ ༡ ནས་ ༡༥ བར་ཉར་སྡོང་ཁང་ཆན་ནང་དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོ་
ལུགས་གི་སྤྱང་གནས་སྤྱབ་མཆོད་ཆོག་པའི་ཡོད་པ་རེད། ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྡོད་དེ་
ནང་རྒྱ་མེར་ཕོ་མོ་སུ་ཡིན་ཅུང་མཉམ་བཞུགས་གནང་མཆོག་གི་ཡོད་ཡོད། ༢༠༠༩
ལོ་ནས་སྤྱང་གནས་ཆོག་པ་རྒྱ་བཀག་སྡོམ་གྱིས་བར་མཆོམས་ཆད་བཅུག་ཡོད་
ཅིང་། དགོན་པའི་ངོས་ནས་ས་ག་ཟླ་བའི་སྤྱང་གནས་སྤྱབ་མཆོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་
བྱེད་སྡོད་སྤར་གསལ་ཡོང་ཆེད་གཞུང་ཕྱོག་ལ་རེ་བསྐྱལ་སྟན་ཏུ་ཐེངས་མང་ཞུས་པར་
ཟླ་བ་འདིའི་ནང་ཆོག་ཆད་དངོས་སུ་གནང་བར་གཞིར་བཟུང་ (2011 /5/30)
ཉིན་སྤྱང་གནས་ལ་ཞུགས་མཁན་མང་པོ་ཕེབས་ཡོད་ཀྱང་སྡོད་ཁྱེད་དུ་ཉིན་གུང་ཆུ་
ཆོད་ཀྱི་ཕོ་ཅམ་ལ་དགོན་པར་བཅའ་སྡོད་ལས་བྱེད་དང་སྤྱི་བདེ་ཉེན་རྟོག་པས་སྤྱང་
གནས་ཆོག་ཆོག་གི་མ་རེད་ཞེས་བཅན་བཀའ་བཏང་ནས་སྤྱང་གནས་ལ་ཕེབས་

མཁན་ཚང་མ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་དུ་བཅུག་ཆེ་འབྲས་སྤྱངས་དགོན་གྱི་ལམ་མདོ་ལག་
 དང་། སྤྱང་གནས་ཆོགས་ཡུལ་གྱི་ཏར་ཐོང་ཁང་ཚན་མཐའ་ལམོར་དུ་སྦྱི་བདེ་ཉེན་
 རྟོག་པ་དང་། སྤག་ཆས་ཉེན་རྟོག་དཔག་མིས་དམ་སྤག་དང་སྐོར་གཡེང་བྱས་ཡོད་
 འདུག།

༡༠༡༡ ལའི་ ཟླ་ ༤ ཆོས་ ༡༧ ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཁག་མདོ་སྒྲུབ་རྫོང་
 སྤེང་གཞུང་གིས་རྫོང་དེའི་ཁོངས་གཏོགས་དགོན་ཕྱེ་ཁག་གི་འཕུས་མི་རྩམས་བསྟུ་
 བསྐྱོང་གིས་ཟླ་ ༥ པའི་ནང་ཆོས་ཚུགས་ཀྱི་བྱེད་སྤྱོལ་ཆེ་ཆུང་གང་ཡང་སྤེལ་མི་ཆོག་པ་
 དང་། ཕྱི་ཚུགས་ལ་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མི་ཆོག་ཅེས་བྱུང་བསྐྱགས་སྤེལ་ཡོད་འདུག་
 དེ་ཡང་བོད་རྫོང་སྡེ་ཁག་མདོ་སྒྲུབ་རྫོང་སྤེང་གཞུང་གིས་ཆབ་མདོ་རྫོང་
 ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་དགོན་ཕྱེ་ཁག་གི་འཕུས་མི་རྩམས་ལ་ཆོགས་འདུ་ཞིག་འཛོགས་
 ཡོད་པ་དང་། ཆོགས་འདུ་དེའི་ཐོག་གཙོ་བོ་ཏཱ་ལའི་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པར་འབྲེལ་
 བ་གཏན་ནས་བྱེད་མི་ཆོག་པ་མ་ཟད། ཟླ་ ༥ པའི་ཆོས་ཆོས་ཉིན་བསྐྱུང་བྱེད་སྤྱོལ་
 རིང་དགོན་ཕྱེ་ཁ་མོས་ཆོས་ཚུགས་ཀྱི་བྱེད་སྤྱོལ་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་ཅུང་སྒྲ་གཅིག་གྱང་
 སྤེལ་མི་ཆོག་པའི་བཅོན་བཀའ་བཏང་བ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་དངོས་སུ་གསལ་གང་
 གས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་བཟོ་མི་ཆོག་པ་སོགས་གང་ལྟར་སྒྲ་རྩོད་གཅིག་རིང་གོང་གསལ་
 གནས་ཚུལ་ཁག་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཆེན་བྱུང་ཆེ་ཆུང་རྗེ་གཙོ་བོ་ནས་དང་། དོད་མ་
 བཅོན་འདུག་བྱ་ངེས་ཡིན་ཚུལ་གྱི་འཛིགས་སྒྲུབ་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

བོད་མདོ་སྐྱེད་ཤིང་ཁྱིའི་དགོན་པའི་དགོན་པ་དག་དང་། སྐུལ་སྐུ་བསྐྱེད་འཛིན་སྐྱེད་
 གྲགས་ལགས་ནས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས། ཉེ་ལམ་ནས་ལོ་ལྷར་བོད་ནང་ཆོགས་བཞིན་
 པའི་མ་ཁི་སྐྱོན་ལམ་ཆེན་མོ་དེ་ལོར་ཆེད་དམིགས་བོད་ཁྱིའི་པའི་ཆེད་སྐུ་ལུས་ཁྱིེན་
 བསྐྱེད་སྐུལ་མཁན་བོད་མི་ཆོར་བའི་སྐྱོན་ཞིག་ལྟ་བུ་ཆོས་ལུགས་ཉིན་དགུ་
 རིང་འཆོག་རྒྱ་བྱས་ནས། ཟླ་བཞི་ལོར་ཆེན་ར་བ་ཁུལ་ཁྱེད་རྒྱ་ཆོར་སྐྱེད་ཞུས་ཁུལ་
 དུ་བོད་ཁྱིའི་ས་ཁུལ་འདྲ་མིན་ནས་ཁེར་སྐུ་བོད་མི་གྲངས་ཁྱིའི་ཆོ་བསྐུལ་བ་འཛོམས་
 ཡོད་འདུག འོན་ཀྱང་སྐྱོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཆུགས་ནས་ཉིན་གྲངས་གཉིས་ལས་མ་
 འགོར་བའི་ལྟ་བུ་ཆོས་ལུགས་ཉིན་གྲངས་ཁྱིའི་ཆོ་བསྐུལ་བའི་ཁྱིའི་ཆོག་

ཆན་པ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་ནག་གི་ལས་བྱེད་པ་མི་ཉུང་བ་སློན་ལམ་ཆོག་པ་སར་
ཡོང་ནས་མི་ཆོག་པ་འདྲིམས་རྒྱ་མང་དྲགས་པ་དང་། དཀའ་རྙོག་རིགས་ཡོང་གི་དུས་པ་
སོགས་ཀྱི་དོགས་གཞིའི་འོག་ཆོག་པ་མགོན་ལྷ་མ་སྐུ་ལྷ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་སྟོན་གྲགས་
ལ་གསལ་བཤད་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་བསྟོན་ཐབས་ལམ་སྟེལ་ཏེ།
སྟོན་ལམ་མཆོམས་འཛིན་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་མེད་སྐུ་བོད་མི་
ཆོའི་ཁྲིད་མི་འདོད་པའི་ནམ་འགྱུར་སྟོན་མཁན་མི་ཉུང་བ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། སྐུ་ལྷ་སྐུ་
བསྟན་འཛིན་སྟོན་གྲགས་ནས་བཟོད་སྟོམ་དགོས་པ་སོགས་བཤད་པར་བརྟེན་པན་
ཚུན་ཚོད་རྙོག་ཆེན་པོ་བྱུང་མེད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ས་གནས་བོད་མི་ཆོས་སྟོན་ལམ་
ཆོག་པ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་བྲིམས་ནང་འཁོད་པའི་ཆོས་དད་རང་དབང་གི་གནད་དོན་
དང་མཐུན་པས་ན། སྤྱི་མཐུན་འཆོག་ཐུབ་རྒྱུར་རེ་བ་བྱས་ཀྱང་འགྲུབ་མེད་པ་རེད།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༤ ཉིན་བོད་ལྗོངས་ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་ཆབ་མདོ་རྫོང་
ཀམ་ཤང་དུ་འབར་གས་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་ཞིག་བྱུང་རྗེས་ས་གནས་སྤྱི་བདེ་ཆན་པས་ཉེ་
འགམ་དུ་ཡོད་པའི་ཀམ་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཆོར་དོགས་གཞི་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་
ཀམ་དགོན་དུ་བསྐྱོད་ཁུལ་ལམ་མདོ་ཁག་བཀའ་སྟོན་དང་། དགེ་འདུན་པ་རེ་རེ་
བཞིན་ཞིབ་བཤེར་ངི་ཅད་དང་། འདྲ་པར་ལེན་པ། ཁྲག་རིགས་བརྟག་དཔྱད། ཡིག་
གཞུགས་ལེན་པ་སོགས་ངི་ཞིབ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དགེ་འདུན་པ་བརྟུག་པས་ཤིག་
དགོན་པ་ནས་ཁ་བྲལ་རི་སྟེང་དུ་ཉེན་གཡོལ་ལ་བསྐྱོད་ཡོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་
པ་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་དགོན་པ་ནས་འདུ་བཟུང་བཅན་འབྲིང་གིས་གནས་སྐབས་ཤེས་
རྟོགས་མེད་པར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་སྐྱར་ཡོད།

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་ནས་ཉིན་ལྷ་རིང་གི་ཉི་དགོན་པར་རྒྱལ་གཅེས་
ཆོས་གཅེས་ཀྱི་སྟོབ་གསོའི་ལས་འགུལ་སྟེལ་བ་དང་། དེ་རྗེས་དགོན་པའི་ནང་རྒྱལ་
གཅེས་ཆོས་གཅེས་ཀྱི་སྟོབ་གསོ་སྟེལ་བར་ཡོང་བའི་རྒྱ་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ནམས་
ཁག་བགོས་བྱས་ཏེ་སྤྱིང་ཡོངས་ཀྱི་བྱ་ཤུག་རེ་རེ་བཞིན་རྟོགས་ཞིབ་བྱས་ནས་བྱ་པ་
གནད་གཞིན་ཆང་མར་བསམ་ཚུལ་བསྟུ་ལེན་ཟེར་བའི་མིང་གཡར་ཏེ་བསུན་བཅོར་
སྤྱི་ཆོག་པ་བཟོས་དང་བཟོ་བཞིན་པར་བྱི་ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་ནས་དགོན་པའི་ཆོས་

ལྷགས་བྱེད་སྒོ་ཆང་མ་བཀག་འགོག་དང་། མཚན་མོ་ཡང་རྟག་ཏུ་དགོན་པའི་གྲིང་
ནང་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་དམག་མི་དང་། སྤྱི་བདེ་ཉེན་རྟོག་མི་སྣས་སྡེ་འཁྲིད་དེ་རྟོགས་
ཞིབ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་བར་ཐུག་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་གཙར་རུང་བྱེད་པ་
དང་། སྤྱི་པ་རྣམས་དགོང་མོ་དཔེ་ཆ་བལྟས་ཏེ་བྱི་པོ་སྡོད་མི་ཚོག་པ་བཅས་ཀྱི་དམ་
དྲག་བཀག་སྡོམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

ཟླ་ ༩ ཆོས་ཤར་ནས་བརྒྱུད་དགོན་པའི་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་ལྷགས་རི་མེད་སར་དྲག་ཆས་
ཉེན་རྟོག་དམག་མིས་ལྷགས་འདྲི་རུ་བ་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་པ་
རྣམས་དགོན་པའི་བྱི་ལ་འདོན་རྒྱུར་བཀག་སྡོམ་ནན་པོ་བྱས་པའི་འོག་དགེ་འདུན་
པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེས་ལག་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འཕྲད་པར་བརྟེན་སྐབས་མི་མང་
གིས་དང་སྒྲངས་ཐོག་རྩམ་པ་དང་མར་འཕྱར་སོགས་དགོན་པར་ཐུལ་ཏེ་དགོན་པ་
གཞུང་དངོས་ནས་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་རྩམ་པ་སོགས་བཀོ་འགྲེམས་བྱེད་དགོས་
ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ཐུགས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་ད་དུང་ར་པ་རྒྱུ་
ཐོག་དང་གི་རྟེན་དགོན་པར་དམ་དྲག་བྱེད་མཁན་གྱི་དམག་མི་མང་ཏུ་བརྟུང་ཡོད་པ་
དང་། ད་ལྟ་བར་དུ་དགོན་པའི་སློབ་དཔ་ལས་སྡེས་ལས་སྟོན་གནང་བ་ཇི་བཞིན་
སྤྱི་དམངས་བཟོད་བསྐྱར་ཆེན་པོས་ཞི་འཇགས་སྟོན་ཡངས་ཡོང་རེ་བྱས་མོད། བྱི་ཟླ་
༩ ཆོས་ ༩ ཉིན་ལས་མས་ནས་དགོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཤག་མང་པོའི་ནང་རྒྱ་

དམག་བཙན་གྱིས་འཕྱུ་ནས་སྒོ་དང་སྒྲིུ་ཁང་བཅག་པ་དང་། བཅའ་དངོས་
བརྒྱ་འཕྲོག་བྱས་པ་པ་མ་ཟད། དགེ་འདུན་པ་ཆོས་རྒྱུད་རྒྱུ་པོ་བཏང་དང་
གཏོར་བཞིན་ཡོད་པས་ད་ལྟ་གི་དཔོན་པ་བཙོན་ཁང་ལྟ་བུར་སྒྱུར་ཏེ་དགེ་འདུན་པ་
ཆོས་འགྲོ་བ་སྦྱོང་རང་དབང་གང་ཡང་མེད་པར་དག་ཆས་ཉེན་རྒྱུ་དམག་མིའི་དམ་
དྲག་བཀག་སྡོམ་འོག་རྩ་དྲག་གི་གནས་སྐབས་འོག་གནས་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་ ༩ ཆོས་
༩ ཉེན་སྲུང་ཡང་གི་དཔོན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་དོན་ཡོད་དོན་མེད་དང་། བསྐྱོན་འཛིན་
འཇམ་མཁོ། དེ་མིན་མིང་མ་གཤམ་པའི་དགེ་འདུན་པ་གཅིག་བཅས་འཕྱུ་བཟུང་བྱས་
ཡོད།

ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༥ ཉེན་གི་དཔོན་དུ་ས་གནས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆོགས་ཆེན་ཞིག་སྒྲོང་ས་
འཆོགས་བྱས་ཏེ་དཔོན་པའི་འདུ་ཁང་གི་རྩོག་ཅལ་ཐང་ཆེན་ཐོག་དགེ་འདུན་པ་
ནམས་དང་། ར་བ་རྩོད་གི་ལས་བྱེད། དགེ་ཆུན་སོགས་མཉམ་བཞུགས་གྱིས་ཆོགས་
འདུའི་ཐོག་རྩ་བ་རང་སྦྱོང་ཁུལ་གྱི་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་སྒྱུར་ཁང་གི་འགོ་འཛིན་ཆེ་
པོས་ཀྱང་ཞེས་པས་གཏམ་བཤད་བྱས་ཏེ་དཔོན་པ་གཏོར་དང་མི་གཏོར། ཆོས་སྒོ་རྒྱག་
དང་མི་རྒྱག་ ང་ཆོ་ལ་སྐད་ཆ་གང་ཡང་མེད་པར་དེ་ནི་ཁྱེད་ཆོའི་ནམ་འགྱུར་ལ་རག་

ལས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་བྱེད་རང་ཆོས་གདམ་ག་ཡིན་ཚུལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་སྒྲུལ་
བྱས་པ་མ་ཟད། དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་ལག་ཅིག་གིས་ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་གནས་ཚུལ་
འབྲེལ་བརྟེན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པས་དེ་ཆོ་རང་དགར་མི་འདོག་ཚུལ་ནན་བརྟེན་བྱས་
ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལས་ད་བར་གཤིན་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་
ཆོས་ངོ་ཚྭ་ལ་ལས་འགུལ་རྒྱན་མཐུད་བྱས་ཡོད་པས་རྩ་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་
བདེ་འཇགས་ཀྱི་གནས་སྐངས་ལ་གཏོར་བཤིག་ཆབས་ཆེན་བཏང་ཡོད་སྟོར་སོགས་
བརྟེན་ཡོད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་སྐྱེ་ ༤ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་ཤིན་ཏུ་དྲ་རྒྱའི་སོག་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བར། གསར་
འགོད་པས་གཤིན་དགོན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་འཇུག་སྐབས་མཐོང་བར་དེར་རྒྱན་ལྷན་ཡིན་པ་
དང་། ཁྲིམ་ལ་བསྟོད་མཁན་དང་། སྤྱིང་བསྟོར། གནས་སྟོར། དེ་བཞིན་དངོས་རྒྱས་
སྤྱགས་པའི་སྐངས་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཆེན་བཞི་ལས་ཐུབ་པའི་བོད་སྤོལ་རྒྱལ་སྤྱོད་ནས་
རང་དབང་རང་ཡར་འཇུག་མར་འདོན་བྱེད་བཞིན་འདུག། ཕྱི་ངོ་ཆོད་བཞི་པ་ཅམ་
ལ་ཅ་ཁ་ཉེ་འབྲོག་རྩ་ནས་ཡིན་པའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱུད་གསུམ་སོན་པའི་དོ་ཁྲས་སྤྱག་སྤྱག་
བཞིན་ཉེ་ཡོང་བ་དང་། སྤྱག་སྤྱག་རྒྱབ་དྲ་དྲུང་པན་སོགས་དངོས་རིགས་འབྱུང་འདུག།
" འདི་ལ་ཡར་མར་འཇུག་བར་བཀག་སྟོམ་གང་ཡང་མིན་འདུག། དེ་རིང་ཕྱག་
གུར་དངོས་སོག་སྤྱོལ་བར་ཡོང་བ་ཡིན། | ".....དམངས་བདག་ལྷ་ཡོན་ལྷན་
ཁང་གི་ཁོངས་མི་ཆེ་བ་ཀྱས། རོ་རྟགས་གསལ་པོ་མེད་པའི་མི་སྣ་དགོན་པའི་ནང་
ཡར་འཇུག་རྒྱུར་སྟོན་འགོག་བྱེད་ཆེད་གཤིན་དགོན་དམངས་བདག་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
དང་སྤྱི་བདེ་ཆུན་པས་སྟོན་ནས་ཉིན་རྟོག་པ་དང་གྲ་པའི་མཉམ་འགོག་སྟོར་གཡེང་
རུ་ཁག་ཆེད་འཇུགས་ཀྱིས་ཉིན་ལྟར་ཆོད་ཉེར་བཞི་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་སྟོར་གཡེང་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། "ཅས་དང་།.....གསར་འགོད་པས་ཤིས་རྟོགས་བྱུང་བར་སྐྱེ་ ༤ ཆོས་ ༩
ཉིན་ཞོགས་པ་ནད་ཀྱི་མཉམ་བའི་མང་ཆོགས་ཤིག་གི་ཆེད་ཞལ་འདོན་བྱེད་པར་
འཆི་ཆོས་དང་། བཀྱིས། སྟོ་བཟང་ནོར་བུ་སོགས་གྲ་པ་བརྒྱ་གཅིག་གི་ལ་ཕྱིན་ཡོད་
པ་དང་། ཆོས་ ༡༥ ཉིན་འདས་གོངས་སུ་འགྱུར་བའི་མང་ཆོགས་ཆེ་པོ་རྒྱལ་གྱི་ཆེད་
ཞལ་འདོན་བྱེད་པར་གྲ་པ་ཁ་ཤས་ཕྱི་ལ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད།.....གསར་འགོད་པར་རྩ་བ་

རྫོང་གི་རྫོང་དཔོན་གཞོན་པ་ཉེ་པ་དང་། “ཉེ་འཆར་དམངས་བདག་ཕྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཁྲོམ་རུ་ནས་སྡོམ་ཆ་རྒྱ་མ་ ༡༠༠༠ དང་། ཤ་རྒྱ་མ་ ༡༢༠༠ འབྲས་རྒྱ་མ་ ༡༠༠༠ ཅམ་པ་རྒྱ་མ་ ༢༠༠༠ མར་རྒྱ་མ་ ༡༣༠༠ སོགས་ཉེ་སྤྱད་བྱས་ཡོད་པ་རེད།”ཅེས་དང་།.....དམངས་བདག་ཕྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁོངས་མི་ཆེ་བཟུམས། “..... དཔོན་པའི་ནང་གི་དགེ་འདུན་པ་ཆོའི་བཟའ་རིགས་འདང་ངེས་ཡོད་ཅེས་གསར་འགོད་པར་བརྗོད་བྱུང་།.....”ཅེས་བཀོད་འདུག།

༡༠༡༡ འོ་འི་བོད་ནང་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་ཀྱིས་ཞི་ཚོལ་གནང་ མཁན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས།

༡༥ ༡༠༡༡ འོ་འི་ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༤ ཉེན་ཕྱི་
 འོ་འི་བོད་ནང་གི་དུས་ཚོད་ ༤ ཅམ་ལ་བོད་
 མདོ་སྟེང་ར་པ་རྫོང་ཆེའུ་རུ་མའི་རུ་ཆེན་
 གཉིས་པའི་ར་རུ་ཆང་གི་ར་པ་གི་རྟེ་དགོན་
 གྱི་ལྷ་སྟོ་བཟུང་བུན་ཆོགས། རང་ལོ་ ༡༠
 ། བ་མིང་ལ་ཆེ་རིང་བཀྲ་ཤིས། མ་མིང་ལ་
 རྫོགས་དཀར་ཡིན་པ་ཁོང་གིས་གི་རྟེ་དགོན་
 པའི་ཉེ་འདབས་གྱི་ཁྲོམ་མགོར་ཡགོང་ས་
 མཆོག་སྐྱ་ཆེ་ཁྲི་ལོར་བརྟན་པར་ཤོག་ཅེས་

འབོད་ཆོག་སྟོག་བཞིན་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་སྟེ་ཆུ་ནག་གཞུང་ལ་ངོ་ཚོལ་
 སྐད་འབོད་བྱས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་ས་གནས་དེ་གའི་ཉེན་རྟོག་མི་སྣས་རྒྱུང་རྟེག་
 དང་བཅས་ཉེ་མེ་བསད་ཡོད། མི་མང་དང་ལྷ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཉེན་རྟོག་པའི་ལག་ནས་
 འཕྲོགས་ཉེ་ཡར་ར་པ་གི་རྟེ་དགོན་པའི་ནང་ལ་ཁྱེར་བ་དང་། དེའི་རྩིས་སུ་མི་མང་
 དང་ལྷ་པ་ ༡༠༠༠ ལྷག་གིས་ངོ་ཚོལ་སྐད་འབོད་བྱས་ཉེ་ཁྲོམ་མགོ་ནས་སྐྱི་ལེ་བྱེད་མ་
 ཟེན་ཅམ་གྱི་རིང་གོམ་བཟོད་བྱས་འདུག་མོད། དེ་ནས་དམག་དབུང་འབོར་ཆེན་
 སྟེ་བས་ཉེ་སྐྱེགས་དབྱུག་དང་སྟོག་རྒྱུག་གི་སོགས་ཀྱིས་གང་བྱུང་གཞུས་ནས་ཆང་མ་
 ལ་འཐོར་བཏང་ཞིང་ངོ་ཚོལ་བྱེད་ས་དེ་ནས་ལག་སོན་བྱུང་བའི་མི་མང་གང་མང་
 དང་ལྷག་པར་དུ་ལྷ་པ་མཐོང་ཆང་འཛིན་བརྒྱུང་བྱས་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཆུ་ལག་ཏུ་མ་
 ཐོར་བའི་མི་མང་དང་ལྷ་པ་ནམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་འང་མས་སྟོན་ཆབས་ཆེན་སོག་པ་མང་
 བོ་ཡོད་འདུག་ ར་པ་རྫོང་ཐོག་གི་ཁྲོམ་གཞུང་དང་ཕྱོགས་ཡས་མས་སུ་ཐོན་སའི་ལམ་
 ལ་ཡོངས་རྫོགས་དམག་མིས་བཀག་སྡོམ་བྱས་ཉེ་བོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཕྱི་ལ་ཐོན་ས་

མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད། ལྷ་སློབ་བཟང་ལུན་ཆོག་མཆོག་གི་ཆོས་ ༡༥ ཉེན་གྱི་ཞོག་པ་
བོད་ནང་གི་དུས་ཚོད་ ༡ དང་སྐར་མ་ ༡༧ ཐོག་རྩ་མེད་མི་མང་སྤྱན་ཁང་ནང་
རྒྱན་འདས་སུ་གྱུར་ཡོད།

༡༽ ༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༤ ཆོས་ ༡༥ ཉེན་རྟུ་
ཉ་མཆོ་དགོན་གྱི་ལྷ་ཆོ་དབང་ལོ་རྒྱུས་རྟུ་
རྩོད་གྲོང་བཅའ་དུ་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེད་པ་
གྱིས་རོ་ཆོལ་གནང་སྟེ་རྒྱན་འདས་སུ་གྱུར་
ཡོད། དེ་ཡང་ཟླ་ ༤ ཆོས་ ༡༥ ཉེན་རྟུ་ཉ་
མཆོ་དགོན་གྱི་ལྷ་ཆོ་དབང་ལོ་རྒྱུས་རྟུ་
རྩོད་གྲོང་བཅའ་དུ་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེད་པ་
གྱིས་ཞི་ཆོལ་གནང་སྟེ་རྒྱན་འདས་སུ་གྱུར་
ཡོད། ལྷ་སློབ་དེར་ཁོང་གི་སྤྱི་ལུང་དགོན་པར་

ཉར་ཆོག་པ་ལས་སྤྱི་བདེ་ཉེན་རྟུ་པ་དང་། རྒྱལ་ཆས་ཉེན་རྟུ་དམག་མིས་
དགོན་པ་མཐའ་སྐྱོར་བ་དང་། མི་མང་འདུ་འཛོམས་དང་། ལམ་མདོ་ལག་བཀག་
སྒྲུལ་བྱས་པ་དང་། དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་གྱི་ལ་འདོན་མི་བརྟུག་པ་དང་། མི་
དམངས་དགོན་པའི་ནང་དུ་འཛུལ་མི་བརྟུག་པར་བཀག་སྒྲུལ་བྱས་ཡོད། ཆོ་དབང་
ལོ་རྒྱུས་རྟུ་རང་ལོ་༡༧ ལ་སོན་པ། དངོས་མིང་ལ་ཆོ་དབང་ལོ་རྒྱུས་དང་། ལྷ་སྤྱན་
ཡོངས་གྲགས་སུ་རྟོག་ཁོ་ཅེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལམས་རྟུ་ལོ་བ་གྲོང་གྲེ་ནས་
ཡིན་ལ་ཁོང་གི་ས་མིང་ལ་ཆོག་པ་ལེགས། མ་མིང་ལ་ཤོག་ལེགས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
རྟུ་དགོན་དུ་སྤྱི་པ་གནང་སྟེ་ལོ་མང་འགྲོ་གི་ཡོད་འདུག

༢༽ ༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༧ ཆོས་ ༡༥ ཉེན་ཀི་རྟུ་དགོན་གྱི་ལྷ་སློབ་བཟང་སྐལ་བཟང་དང་
། ལྷ་སློབ་དགོན་མཆོག་གཉིས་གྱིས་མཉམ་རུབ་ཐོག་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེད་པ་གྱིས་ཞི་
ཆོལ་གནང་སྟེ་ད་ལྟ་ཁོང་གཉིས་སྤྱན་ཁང་དུ་གནས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཟླ་ ༧ ཆོས་
༡༥ ཉེན་ ལྷ་སློབ་བོད་ནང་གི་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ ཅས་ལ་རྩ་མེད་ཀི་རྟུ་དགོན་གྱི་ལྷ་སློབ་བཟང་
སྐལ་བཟང་དང་། ལྷ་སློབ་དགོན་མཆོག་གཉིས་གྱིས་མཉམ་རུབ་ཐོག་རྩ་མེད་ཀི་

ཁྲོམ་གཞུང་དུ་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བྱང་སྟེ་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་བོད་ནང་བོད་མི་
 ཆོར་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་།
 བདེ་སྲིད་ཅ་བ་ནས་སྟོད་ཀྱི་མེད་པར་ངོ་རྒྱུ་
 གནང་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་ས་གནས་
 ཉེན་རྟོག་པས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ཐོག་གི་མེ་
 བསང་དེ་འཁྲིད་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། གློ་བཟང་
 སྐལ་བཟང་ལགས་རང་ལོ་ ༡༩ ཡིན་པ་དང་།
 དགེ་འདུན་པ་གློ་བཟང་དཀོན་མཆོག་ལགས་
 རང་ལོ་ ༡༩ ཡིན་འདུག གནས་ཚུལ་ཡོངས་
 ཁུངས་ཤིག་ནང་གྲུ་གློ་བཟང་དཀོན་མཆོག་
 ཉེན་ཤས་སྟོན་འབར་ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་ར་
 པ་ཁུལ་གྱི་སྤྲན་ཁང་དུ་ཡོད་ཅིང་ཆས་སྟོན་
 ཆབས་ཆེན་ཕོག་ཡོད་པ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་
 ཡོད་ཆེ་ཕྱག་འཕམ་བྱེད་འདུག་གི་མེད་པ་
 རེད། ཡང་ཁོང་གི་རོགས་པ་གྲུ་གློ་བཟང་སྐལ་
 བཟང་ལགས་དེང་སྐབས་སི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་
 རྩེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲོན་ཏུའི་ནང་ཡོད་པའི་སྤྲན་ཁང་ཞིག་དུ་ཡོད་ཚུལ་ཙམ་ལ་ཞིབ་
 གཤེས་རྟོགས་མེད་པར་གནས་ཡོད། ལྷ་ ༡༠ ནང་ར་པའི་གསར་འགྱུར་ཞེས་པའི་
 བརྒྱན་འཕྲིན་ནང་ཁྱེད་ཅམ་སྟོན་ཡོད་ཅིང་། ཆས་སྟོན་ཕོག་པ་ཆབས་ཆེན་མིན་སྟོར་
 འབྲེལ་བཟོད་བྱས་ཡོད།

༤ ་ ༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༡༠ ཆོས་ ༡ ཉེན་གཉིད་དཀོན་ཀྱི་སྐལ་བཟང་དབང་ཕྱག་གིས་
 རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་ཀྱིས་ཞི་རྒྱུ་གནང་སྟེ་ད་ལྟ་སྤྲན་ཁང་དུ་ཡོད་ལུགས་ཙམ་
 ཞིབ་པའི་གཟུགས་གཞིའི་གནས་སྐྱངས་སོགས་ཤེས་རྟོགས་མེད་པར་གནས་ཡོད།
 དེ་ཡང་ ལྷ་ ༡༠ ཆོས་ ༡ ཉེན་གྱི་བོད་ནང་གི་བྱི་རྩེའི་དུས་ཆོད་ ༡ ཙམ་ལ་གཉིད་

དགོན་གྱི་གྲ་སྐལ་བཟང་དབང་ཕྱག་
གིས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་པར་ཞིག་
ལག་ཏུ་བཟུང་ནས་རྩ་པ་རྫོང་མཁར་
གྱི་གཞུང་ལམ་ཏུ་ཐོན་པ་དང་རང་
ལུས་ལ་མེ་སྐར་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ངོ་
ཚོལ་སྐད་འབོད་གནང་འདུག་མོད། དེ་
མ་ཐག་རྒྱ་དམག་གིས་བསྐྱོར་ནས་མེ་
བསད་ཅིང་གཅར་རྒྱུད་བྲག་པོ་གཏོང་
བཞིན་བཅན་འཁྲིད་བྱས་ཡོད་འདུག་
གནས་ཚུལ་ཡོངས་ཁྲུངས་ཤིག་ནང་།
ཁོང་ད་ལྟ་རྩ་པ་རྫོང་མེ་མང་སྐྱོན་ཁང་

གི་ཐོག་བཅེགས་གཉིས་པའི་ནད་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ཉེན་རྟོག་པའི་སྐར་བྱ་
ཡོད་འདུག་ལ། གོ་ཐོས་སུ་ཁོང་གི་གྲོགས་པོ་ཞིག་ནད་གཡོགས་དང་། དེ་མིན་གྱི་མི་
ཁག་ཅིག་ཐུག་ཏུ་བརྟུག་ཡོད་ཚུལ་འདུག་ ཁོང་ལ་མེས་ཆེག་པའི་ཟས་སྦྱོན་ཆབས་
ཆེན་མིན་ནའང་། རང་ལུས་མེར་བསྐྱེག་གཏོང་བའི་ཉེན་དེར་ཉེན་རྟོག་པས་ལག་ཆ་
འདྲ་མིན་གྱིས་གཅར་རྒྱུད་བྲག་པོ་བཏང་རྒྱུན་མགོ་ལ་ཟས་སྦྱོན་ཆབས་ཆེ་ཅམ་ཕོག་
ཡོད་འདུག་ སྐལ་བཟང་དབང་ཕྱག་རང་ལོ་ ༡༥ ཟླ་ལྷུལ་རྩ་པ་རྫོང་ཆོས་རྒྱུ་
ཁང་སོ་རུ་མ་སྒེ་བའི་ཚུར་བྲིས་ཆང་གི་པ་ཚུར་བྲིས་དང་མ་བདེ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་བུ་
ཡིན་པ་དང་། ཀའི་དགོན་པའི་དུས་འཁོར་གྱི་ཆང་གི་གྲ་པ་ཡིན་པ་རེད།

༥༩༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༥ ཉེན་རྟོག་དགོན་གྱི་གྲ་རྒྱུར་ཆོས་འཕེལ་དང་།
མཁའ་དབྱིངས་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་པ་རྫོང་གོང་བརྒྱུད་ཏུ་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་ཀྱིས་ཞི་
ཚོལ་གནང་སྟེ་མཁའ་དབྱིངས་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༥ ཉེན་འབར་ཁམས་སྐྱོན་ཁང་དུ་རྒྱུན་
འདས་སུ་སྐྱར་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༡ ཉེན་ཆོས་འཕེལ་ཡང་རྒྱུན་འདས་
སུ་སྐྱར་ཡོད། དེ་ཡང་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༥ ཉེན་གྱི་བོད་ནང་གི་སྤྱི་ཤོད་ཆུ་ཆོད་ ༡༡༡༠ ཐོག་
གཉིས་ཀྱིས་རྩ་པ་རྫོང་གི་ཁྲོམ་གཞུང་དུ་རང་ལུས་ལ་མེ་སྐར་ཞིང་། ལག་རྒྱུང་ཐལ་མོ་

སྐུར་ནས་ཀྱང་གཞུང་ལ་ངོ་མོལ་གྱི་སྐད་འབོད་གནང་སྐབས་ཉེན་རྟོག་པ་མོགས་
 གྱིས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་མེ་བསད་ཅིང་གཙར་རྒྱང་གཏོང་བཞིན་ཇ་བ་ཁུལ་སྤྱན་
 ཁང་དུ་བཅན་བྲིད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཉེན་རྟོག་པ་ནམས་ཀྱིས་ཡར་སྤྱན་ཁང་ནང་
 ལ་བྲིད་ནས་འགོ་སྐབས་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱིས་ཁྱེ་ཚུར་གནམ་ལ་འཕྱར་ནས་བོད་དོན་
 འབོད་སྒྲ་བསྒྲགས་བཞིན་ཡོད་འདུག ལྷ་༡༠ ཆེས་༡ ཉེན་གྱི་བོད་ནང་གི་ཉེན་རྟོག་
 ཀྱི་ཚུ་ཆོད་དང་པོ་ཡོལ་ཅམ་ལ་མཁའ་དབྱིངས་ལགས་ཇ་བ་ཁུལ་གྱི་ལྷ་གནས་འབར་
 ཁམས་སུ་རྒྱན་འདས་སུ་གྱུར་བ་དང་། དེ་རྗེས་ལྷ་༡༠ ཆེས་༡༡ ཉེན་གྱི་བོད་ནང་གི་
 ཕྱི་ངོའི་དུས་ཆོད་༡ ཅམ་ལ་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱང་འབར་ཁམས་སུ་ཡོད་པའི་ཇ་
 བ་ཁུལ་གྱི་སྤྱན་ཁང་དུ་རྒྱན་འདས་སུ་གྱུར་ཡོད། ཁོང་གཉིས་སྐུ་ཕྱང་ནང་མིར་ཆེས་
 སྤྱོད་མ་བྱས་པར་འབར་ཁམས་སུ་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་ཡོད་འདུག མཁའ་དབྱིངས།
 རང་ལོ་ ༡༩ ཇ་བ་མཐའ་བགོང་མའི་གསོང་པོ་ཆང་གི་པ་མིང་སྐལ་བཟང་ལྟ་བ་དང་
 ། ཆོས་འཕེལ། རང་ལོ་ ༡༩ ཡིན་པ་དང་། རྒྱུས་ལུལ་ཇ་བ་རྫོང་མཐའ་བགོང་མའི་

འདུག་རིས་ཚང་ནས་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གཉིས་ཀ་དེ་སྟོན་ར་པ་གཏི་དགོན་པའི་སྐུ་
པ་ཡིན་ཁིང་རྗེས་སུ་སྐུ་སར་བབ་ཡོད་འདུག།

ཉེན་རྒྱ་བ་རྒྱུང་ཐོག་ཏུ་གི་རྟེན་དཔོན་
 གྱི་གྲ་ལུང་ལོར་བུ་དགྲ་འདུལ་གྱིས་
 རང་ལུས་མེར་བསྐུལ་གྱིས་ཁྱིའོ་
 བཀའ་ཞེ་ད་ལྟ་འཆི་གསེན་ལུས་
 ལྷངས་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ་པར་ལུས་
 ཡོད། དེ་ཡང་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༥

ས་རྩ་མའི་པར་ཆ་ཆང་གི་བྱ་ནོར་བྱ་དག་འདུལ་གྱིས་རྩ་པའི་ཁྲོམ་གཞུང་དུ་ཐོན་ནས་
རང་ལུས་མེར་བསྐྱེད་གྱིས་བོད་ཁ་བ་ཅན་ལ་རང་དབང་རང་བཅན་དགོས། རྩལ་
བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་ཞེས་ཞི་ཚོལ་བྱེད་སྐབས་ས་གནས་ཀྱི་
ཉེན་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆུ་དང་མེ་གསོད་ཡོ་ཆས་བེད་སྤྱོད་གྱིས་ལུས་ཀྱི་མེ་བསང་ཅིང་
། གཅར་རྩུང་བྱང་ཡོད་པ་དང་། ཉེན་རྟོག་པའི་རྒྱང་ས་འཁོར་རྩུང་རྩུང་ཞིག་གི་ནང་
དུ་བཞག་ནས་ཁྲིད་ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟ་འཆི་གསོན་གྱི་གནས་སྤངས་ཤེས་རྟོགས་
མེད་པར་གནས་ཡོད། རྟོར་བྱ་དག་འདུལ་ རང་ལོ་ ༡༩ ནོན་པ་དང་། རྒྱེས་ལུལ་
ནི་རྩ་བ་རྫོང་ཁོངས་ནས་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་རྩུང་རྩུང་སྐབས་རྩ་པ་གི་རྟེན་དགོན་པར་
ཆོས་ཞུགས་བྱས་ཤིང་། ༡༩༡༠ ལོའི་ལྷོ་ ༦ ལས་མས་ཤིག་ལ་གྲུ་པ་ལོགས་ནས་དེང་
སྐབས་པ་མ་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་འདུག

96

༡༠༡༡ ལོའི་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ལོ་འཁོར་སྟུན་ཐོ།

ཡོལ་ཙམ་ལ་བེ་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་རྫོང་བོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ཁུལ་རྫོང་པ་རྫོང་མ་མའི་
བཅུན་དགོན་གྱི་བཅུན་མ་བསྟན་འཛིན་དབང་མོས་རྫོང་མཁར་དང་བར་ཐག་
སྤྱི་ལེ་གསུམ་ཙམ་ཡོད་པའི་བཅུན་དགོན་གྱི་ཞོལ་གྱི་སྤུལ་མདོའི་བམ་ཁར་ལོང་
ས་མཆོག་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་བྱ་དགོས། བོད་ལ་ཆོས་དད་རང་དབང་དགོས་ཞེས་
སྐད་འབོད་བྱེད་བཞིན་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེད་གསལ་བྱེད་སྟེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་དོ་རྒྱུ་
བྱས་ཏེ་ཆེན་འདས་སུ་ལྷུང་འདུག བསྟན་འཛིན་དབང་མོ་ནི་རང་ལོ་ ༡༠ ཡས་མས་
ཤིག་ཡིན་པ་དང་། མ་མ་བཅུན་དགོན་གྱི་བཅུན་མ་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་མོ་སྤྱི་ལེ་
ནི་རྫོང་པ་རྫོང་བྱས་པ་ལྟར་མ་སྟེ་བ་ནས་ཡིན་པ་དང་། ས་མིང་ལ་ཉི་ཆེ་བེར་གྱི་ཡོད་འདུག
སྐབས་དེར་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེད་གསལ་བྱེད་ལྟར་སྐར་མ་བཅུན་ཙམ་རིང་གོས་བཟོད་
བྱས་ཤིང་སྤྱོད་པ་དང་། ས་གནས་སུ་ཉེན་རྒྱུ་པ་སོགས་དུས་ལྟར་འབྱོར་མེད་
སྐབས་ཁོང་མོའི་སྤང་བོ་མ་མའི་བཅུན་དགོན་གྱི་བཅུན་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་འབྱོར་ཐུབ་
ཡོད། ས་གནས་ཉེན་རྒྱུ་པ་སྤང་བོ་ཆེས་སྤྱོད་དགོས་ལུགས་བཟོད་ཀྱང་བཅུན་མ་
ཆོས་སྤང་བོ་རྒྱ་གཞུང་ལ་སྤྱོད་གྱི་མིན་ཟེར་ནས་བཅུན་མ་ཆོས་སྤང་བྱ་གནང་བར་
བརྟེན་གཤམ་སྤིང་མ་སྤྱད་ན། དོ་དགོང་མཆོན་མོ་རང་ལ་ས་འོག་ཏུ་སྤུས་སམ་མེད་པ་
བཟོ་དགོས་ཚུལ་བཟོད་ཡོད་འདུག

༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་
དཀར་མཛེས་དགོན་གྱི་ཡུ་ཟླ་བ་ཆེ་
རིང་གིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེད་གསལ་
བྱེད་ཞེ་རྒྱུ་ཉེན་འོག་གནས་
ཡོད། དེ་ཡང་ཟླ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་
བོད་ནང་གི་ཚུ་ཆོད་ ༡༡ ཙམ་གྱི་
ཐོག་ དཀར་མཛེས་དགོན་པའི་འཆར་
ཅན་གྱི་དུས་གཏོར་ཆོགས་བཞིན་པའི་
སྐབས། དཀར་མཛེས་དགོན་གྱི་ཡུ་ཟླ་
བ་ཆེ་རིང་གིས་རང་ལུས་ལ་ས་སྤུལ་བཞོས་ཏེ་མེ་སྤྱར་ཡོད་འདུག་ལ། སྐབས་དེར་

དམར་སྒྲིབ་ལྷོ་གྱི་མི་ལྟོང་དུ་རྒྱལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་བྱ། བོད་
ལ་རང་དབང་དགོས། མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་དགོས་སོགས་ཀྱི་སྐད་འབོད་སློབ་ཡོད་
ཅིང། སྐབས་དེར་གྲུ་བ་དང་ཡུལ་མི་ཚོས་མེ་གསོད་ཐབས་བྱས་ཡོད་ཀྱང། མི་ཤུགས་
ཆེན་འབར་ཏེ་མྱུར་སློབ་མ་ཐུབ་པར་ས་ལ་འབྱེལ་ཡོད་འདུག དེ་མ་ཐག་གྲུ་བ་སྐོར་
ཞིག་གིས་སྨན་ཁང་དུ་བསྐྱལ་ཇེས་ཉེན་རྟོག་པས་བཅོན་འཁྲིད་བྱེད་ཉེན་འོག་
སྨན་ཁང་ནས་དགེ་འདུན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཁོང་དགོན་པར་བསྐྱལ་ཡོད་པ་རེད།

[illegible]

ཡུལ་ནི་རྟུ་རྫོང་དགེ་བཤེས་ཤང་གོགས་མཆོག་གི་འཁོར་ནས་ཡིན་པ་རེད། བཅུན་མ་
གནང་སྟེ་ལོ་མང་འགྲོ་གི་ཡོད་འདུག

༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༡
ཉིན་སྤོར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཆབ་
མདོ་ས་ཁུལ་ཆབ་མདོ་རྫོང་ཁོངས་སུ་
བོད་མི་བསྟན་འཛིན་སྟན་ཆོགས་ཁུ་
བ་ཞིག་གིས་ཀམ་ཤང་དུ་རང་ལུས་
མེར་བསྟེགས་གིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་
ཚོལ་གནང་སྐབས་ས་གནས་ཉིན་རྟོག་
པས་མེ་བསད་དེ་ཆབ་མདོ་རྫོང་སྟན་
ཁང་དུ་བསྐྱལ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་ ༡༡ ཆེས་

༤ ཉིན་ཆབ་མདོ་སྟན་ཁང་དུ་ཁྱེན་
འདས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་ཡོངས་སུ་ངས་ནང་ཆེས་ ཉིན་ཁོང་གི་
སྤང་བོ་ནང་མིར་ཅིས་སྟོན་བྱས་སྟོར་དང་། གོ་ཐོས་ལ་ཁོང་གི་བཟའ་ལྷ་འདུ་བཟུང་
བཀག་ཉར་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཐོན་འདུག བསྟན་འཛིན་སྟན་ཆོགས་རང་
ལོ་ ༤ ཙམ་སོན་པ་དང་། རྒྱུས་ཡུལ་ཆབ་མདོ་རྫོང་འཛིང་ཐང་གི་ཆོ་ནས་ཡིན་
པ་རེད། དེ་སྟོན་ཀམ་དགོན་པར་བྱ་བ་གནང་ཞིང་། ད་ཆ་ཆང་ས་བརྒྱབ་སྟེ་སྤྱག་གུ་
གཉིས་ཡོད་པ་དང་། བཟའ་ལྷའི་མིང་སྟོལ་མ་ཟེར་གྱི་ཡོད་འདུག གནས་ཚུལ་རྒྱས་
ལོན་བྱས་པ་ལྟར་ན། ཉེ་འཆར་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཀམ་ཤང་དགོན་པར་དམ་ཅན་གྲགས་ཆེ་
བྱེད་གྱིན་ཡོད་པ་དེར་ཁོང་གིས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྲགས་ཆེན་བསྟན་ཡོད་པ་
ཁོང་གི་ངོ་ཤེས་ཆོས་བརྗོད་ཡོད་འདུག

དཔྱད་གཞིའི་རྒྱ་ཆ།

ཉེ་གནས་ཁང་དུ་ཁྱེད་ལ་ཉན་གནས་ཚུལ་འཕྱུལ་འཕྱོར་བྱུང་བ།

རྒྱ་ཡིག་སློབ་ཉན་ཏེ།

རྒྱ་ནག་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཆ་འཕྲིན།

ཁྱེད་གོའི་བོད་ལྗོངས་གསར་འགྱུར།

ཁྱེད་གོའི་བོད་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན་དཔེ།

ཤིན་ཏུ་བོད་ལྗོངས་དཔེ།

དཀར་མངའ་ཉན་པའི་ཆགས་པར།

བོད་ལྗོངས་ཉན་པའི་ཆགས་པར།

ལྷ་ས་དགོང་དྲའི་ཆགས་པར།

ཤིན་ཏུ་མཚོ་སློབ་དཔེ།

ཤིན་ཏུ་གན་སྐྱུ་དཔེ།

བོད་ཀྱི་བར་ཆེན།

བོད་ཀྱི་དྲུག་པ་མཐུན།

ཤིན་ཏུ་ཐེ་མོན་དཔེ།

ཨ་རིའི་རྒྱུང་འཕྲིན་བོད་རྒྱུང།

དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འདུགས་ཀྱི་དཔེ།

ཁྱེད་ལ་ཕྱགས་དཔེ།

ཨ་ཤ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་བོད་རྒྱུང་ཕྱི་ཆེན།

ནོར་མེ་བོད་ཀྱི་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་།

བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔེ།

ཐི་ཐི་སི་རྒྱ་ནག་དཔེ་ཆེན།

མཐོང་མི་ཐུབ་པའི་བོད། འོད་ཟེར་ཐིན་ཐིས་དཔེ།

རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཁྱེད་ཁང་གསར་འགྱུར་གཞུང་ལས་ཐིང་གི་དཔེ།

འོད་དཀར་དཔེ་ཆེན།

བོད་ལྗོངས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དཔེ།

བོད་གནས་སྐོར་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཁག་ཅིག།

TIBETAN CENTRE FOR HUMAN RIGHTS AND DEMOCRACY

Top Floor, Narthang Building, Gangchen Kyishong

Dharamsala 176215, H.P. India

Telfax: +91-1892-223363/225874

www.tchrd.org, e-mail: office@tchrd.org